

Odločitev slovenske skupščine

Javna razprava o gospodarjenju z gozdovi — Sklepi glede vodnega gospodarstva — Komunalne takse bodo vrnjene — Večji neobdavčen del sklada skupne porabe za izobraževanje — Stališča do elektro gospodarstva

»Ali je res,« je vprašal nek Rus, sda je Češkoslovaška prosila Sovjetsko zvezo za pomoč? »Res,« se je glasil odgovor. »Prosila je že leta 1939 (ko jo je napadel Hitler), na pomoč pa smo ji lahko prišli šele lani. ... Skupina švedskih znanstvenikov je ugotovila, da tudi v odnosih med razvitimi in nerazvitimi deželami velja pravilo slopovi namesto masla. Po statistikah so ugotovili, da industrijska razvite države pošiljajo državam v razvoju dosti več orožja kakor gospodarske in tehnične pomoči. ... Kanadski premier Trudeau, ki je nedavno obiskal predsednika Nixona v Washingtonu, je v novinarskem klubu med drugim povedal: »Živeti v vaši sosesčini, je kakor spati s slonom. Najsi je zverina še tako prijateljska in dobrodušna, če se lahko tako razam, čuti človek vsak njen gib in vzdih. ... Španska vlada je zahtevala od ZDA milijardo dolarjev pomoči kot pogoj za obnovitev sporazuma o ameriških oporiščih v Spaniji, ki je zdaj potekel. Z razvojem raket Ameriki ta oporišča niso več tako zelo potrebna. Španci so popustili na 700 milijonov dolarjev. Če pa, da se bodo morali zadovoljiti z 200 ali 100 milijoni dolarjev. ... Po obisku v Nigeriji je premier Wilson dejal: »Če bi zdaj ustavili pošiljke orožja Nigeriji, to ne bi bilo nevtralnno dejanje, ampak clođin proti Nigeriji.« Poudaril je pripomnil, da bi bil to tudi zločin proti britanskim investicijam v Nigeriji, ki so vredne nad 200 milijonov dolarjev. ... Zakonodajna v Južnoafriški republiki, kjer vlada najhujši rasizem, je zelo stroga kar zadeva mešane zakone in smešane odnose. Tako so zdaj obtožili profesorja Blackinga, da je prekršil zakon o rasni čistosti, ker je imel nedovoljene odnose z dekletom indijskega rodu. Glavna priča pred sodiščem je bil policaj, ki je splezal na drevo in skozi presek med zavesama na oknu opazoval. ... Kake, da bodo Čehi drago plačali svoje navdušenje od hokejskih zmagi nad sovjetskimi moštvi. Proti obrok — med drugim — je 45.000 novih sovjetskih vojakov, ki so da je prišli nuditi bratsko pomoč zapeljivemu češkoslovaškemu ljudstvu. Napovedujejo pa še nadaljnje obroke...

Pretekli teden so v slovenski skupščini opravili celo vrsto zadev. Sprejeli so sklepe in priporočila glede razvoja vodnega gospodarstva; izvršnemu svetu so naročili, naj pripravi gradivo za javno razpravo o gospodarjenju z gozdovi, odpravili so zakon o komunalnih takсах na motorna vozila, povečali neobdavčen delež skladov skupne uporabe za izobraževanje in določili stališča glede integracije elektro gospodarstva. Poglejmo si te stvari malo podrobneje.

Republiški in gospodarski odbor sta razpravljala o gospodarjenju z gozdovi. Glede tega je namreč med kmeti precej nerazpoloženja, ki pa izvira predvsem iz tega, da imajo malo besede pri

upravljanju s sredstvi, ki jih gozdno gospodarske organizacije pridobivajo iz zasebnih gozdov. Od tod tudi predlog, naj bi zakon tako dopolnili, da bi se kmetje združili v skupnosti pri gozdnih gospodarstvih. Te bi povsem samostojno razpolagale s sredstvi, ki pritekaajo iz zasebnih gozdov. Sarnega bistva zakona in njegovih temeljnih načel pa ne bi spreminjali, se pravi, da zasebnih gozdov ne bi izločili iz GG. Izvršnemu svetu so naročili, naj pripravi do 1. julija gradivo za javno razpravo o teh zadevah. Pomembno je tudi to, da kmetje ne bi plačevali biološke amortizacije za les, ki ga sami porabijo.

Zbora sta sprejela tudi sklepe in priporočila glede nadejnega razvoja vodnega gospodarstva, ki je bilo doslej precej zanemarjeno. Bistvo pri tem je, da je treba pripraviti dolgoročni program razvoja te dejavnosti in na tej podlagi tudi določiti redne vire financiranja.

Za avtomobiliste pa je vse kakor najbolj zanimiva odločitev zborov, da se odpravijo spremembe zakona o komunalnih takсах, s katerimi so bile uvedene takse na motorna vozila. S tem, da je zakon odpravljen, bodo morali vsem, ki so takse plačali, le-ti vrniti tako za lani kot za letošnje. Izvršni svet pa se bo dogovoril z občinami, kje zbrati denar, da bi občanom takse vrnil.

Spremenjen je tudi zakon o republiškem prispevku od sredstev skupne porabe. Po tej spremembi se prispevek od skupne porabe ne plača

TELEGRAMI

WASHINGTON — Pomembna preslika se dogajajo za kulisaami pariskim pogajanj o Vietnamu in delno tudi v javnosti. Preradnik Nixon je namigoval na tajna pogajanja s Severnim Vietnamom. Zunanji minister Rogers pa je izjavil, da bi ZDA začele umikati svoje čete iz Južnega Vietnam, če bi jih začel umikati tudi Hanoi.

PRAGA — Vse kaže, da Moskva še ni zadovoljna s najnovejšimi ukrepi vodstva ČSSR v zvezi s nedavnimi demonstracijami v deželi. Poročajo, da sta obrambni minister Grečko in njegov namestnik Semjonov nezadovoljna s temi ukrepi, češ da so preblagi.

MOSKVA — V zadnjih dneh je ostila okrepljena prisadevanja sovjetskega tiska, da bi vrzeli bralecem in opraviči tako imenovano teorijo Brežnjeva o omejeni suverenosti socialističnih držav, pri čemer seveda ni mišljena omejena suverenost Sovjetske zveze.

HELSINKI — Kongres KP Finske je prošnji teden potekal z znamenjati ogroženega boja med naprednejšim in stalinističnim, konzervativnim krilom. Finska partija je lani avgusta obsojila okupacijo ČSSR, na kongresu pa je to stališče pod pritiskom konzervativnih sil močno ublažila. Sprejeli so sklep o razcepitvi partije na dve organizaciji.

MOSKVA — Sovjetski tisk je spet grobo napadel jugoslovanske časopise in revije, da pišejo v protisovjetskem tonu. Z enostranskim in popačenim opisovanjem planja naloga tiska in s samoznanjem dejstva, da jugoslovanski tisk tudi dosledno objavlja sovjetska uradna stališča, skuša sovjetska propaganda zamagljati bistvo zadeve in prikazati jugoslovanski tisk kot neosocialističen.

Na prvem mestu: lani lesna industrija

Med industrijskim blagom zavzema izvoz proizvodov lesne industrije 17,8 odstotkov in je bil v letu 1967 na drugem mestu v SRS, lani pa se je povzpel že na prvo mesto. Kovinska industrija je pred dvema letoma vodila v Sloveniji glede izvoza; zdaj je tretja, obdržala pa je odstotek udeležbe v skupnem izvozu.

Občine morajo te takse za lansko in letošnje leto vrniti lastnikom motornih vozil.

NARASČANJE CEN POPUSTILO — Po podatkih zveznega zavoda za statistiko je dokaj hitro

Kako bo sestavljena nova zvezna vlada?

naraščanje cen v januarju in februarju marca že precej popustilo in se je trg znova umiril.

PREUSMERITEV NEKATERIH BOLNIŠNIC — Stevilo tuberkuloznih bolnikov se je v Sloveniji že močno zmanjšalo, zdravljenje bolnih pa je zdaj tudi precej krajše, ker je učinkovitejša. Zato bi lahko kakih 800 postelj v sedanjih bolnišnicah za TBC uporabila za druge zdravstvene namene. Osrednja znanstveno-zdravstvena ustanova za TBC naj bi ostal Golnik, druge specialne bolnišnice za zdravljenje tuberkuloze (npr. Pohorski dvor, Sežana itd.) pa naj bi združili s splošnimi bolnišnicami ali jih preus-

merili na zdravljenje drugih bolezni.

NASLI PRESERNOV PORTRET — Slikar Franc Kurz v. Goldenstein (živel je od 1807 do 1878) je napravil portretno skico pesnika dr. Franceta Prešerna, ki naj bi bila objavljena leta 1838 v zbirki »Slovenske pesmi kranjskega naroda. Toda avstrijska cenzura tega portreta ni dovolila objaviti. Slikar je pripravil tudi portreta pesnika Valentina Vodnika in jezuita Valentina Kopitarja. Prešernov portret so dolgo zaman iskali, zdaj pa so ga našli pri pregledu zapuščin omenjenega slikarja.

V ZADRU NOVO LETALIŠČE — V Zadru bodo 19. aprila odprli civilno letališče, ki bo imelo 2000 m dolgo pristajalno stezo, postavljeno pravokotno na 2500 m dolgo pristajalno stezo, ki je že doslej služila vojnemu letalstvu. Gradnja letališča je stala 30 milijonov din.

PONUDBA SPLITSKI LADJEDELNICI — Znana ameriška petrolejska družba »Mobil Oil Shells« je poslala splitski ladjedelnici ponudbo, naj bi prevzela gradnjo treh velikanskih tankerjev po 250.000 BRT. Največja doslej zgrajena ladja v splitski ladjedelnici je indijska ladja z nosilnostjo 88.000 brt, ki so jo splavili pred 14 dnevi.

NA USSURIJU NIČ NOVEGA — STRELJANJE SE NADALJUJE, je poročal v torek pod to sliko časopis Sovjetskaja Sport. Na sliki vidimo sovjetskega streljarja Jurija Vahruševa, kako z dvojnimi teleskopom opazuje kitajske premike na drugi strani zamrznjenega Ussurija. Znaniti bo prav na Ussuriju skrivnostni kitajski partijski kongres uredničil kakšen svoj sklep?

tedenski zunanjepolitični pregled

Ce je bil še potreben dokaz, da varšavska peterica s Sovjetsko zvezo na čelu ni nič rešila, ko je lani 1. avgusta okupirala Češkoslovaško, je prišel v zadnjih dneh. Tretjniti položaj v ČSSR je tako napet in negotov, kakor še nikoli po lanskem avgustu.

Povod za najnovejši sovjetski pritisk so bile nedavne demonstracije, ki so izbruhnile po vsej Češkoslovaški, ko je hokejsko moštvo ČSSR porazilo sovjetsko moštvo v Stockholmu. To so bile hkrati manifestacije in demonstracije. Manifestacije veselja ob zmagi in demonstracije odpora proti sovjetski okupaciji dežele, s katero se Čehi in Slovaki morejo in ne morejo sprijazniti. Moskva je izkoristila dejstvo, da so demonstranti med drugim razdeljali poslovalnico Aeroftota, sovjetske letalske družbe, v Pragi. To ni bilo ne razumno ne pravilno. Toda ali je mogoče narodu, ki je pod tujo okupacijo, res tako zelo zameriti, če se spozabi? Koliko podobnih demonstracij je na Zahodu proti Američanom, proti NATO, a vendar zato Washington ne pošilja not viadam, ki so članice NATO, še manj jim grozi z okupacijo. Kaj bi se zgodilo, če bi ameriške čete, potem ko jim je de Gaulle velc oditi iz oporišč v Franciji, okupirale Francijo? To bi bilo kratko malo nepojmljivo. In vendar je tudi Češkoslovaška suverena država.

Najnovejši dogodki so dali Moskvi povod, da je z vso silo pritisnila na češkoslovaško partijsko in državno vodstvo. Najprej so prišli v ČSSR sovjetski obrambni minister Grečko, njegov namestnik Semjonov in celo spremstvo visokih generalštabnih oficirjev obiskati sovjetske garnizije v ČSSR. Nato je moskovska »Pravda« ostro napadla demonstracije in imenoma obsojila podpredsednika skupščine Smrkovskega, češ da je sodeloval pri demonstracijah. Nič ni pomagalo dokazovati, da Smrkovsky ni sodeloval pri demonstracijah. Če bi sodeloval, bi kvečjemu miril množico, kar se ne bi zgodilo prvič.

Potem je prišel sestanek izvršnega odbora KP za češko, na katerem so ostro obsodili demonstracije in »pokarali« Smrkovskega. Očitno je, da je Smrkovsky Rusom tru v peti in da bi se ga bil že

pravkar, da varšavska peterica s Sovjetsko zvezo na čelu ni nič rešila, ko je lani 1. avgusta okupirala Češkoslovaško, je prišel v zadnjih dneh. Tretjniti položaj v ČSSR je tako napet in negotov, kakor še nikoli po lanskem avgustu.

Povod za najnovejši sovjetski pritisk so bile nedavne demonstracije, ki so izbruhnile po vsej Češkoslovaški, ko je hokejsko moštvo ČSSR porazilo sovjetsko moštvo v Stockholmu. To so bile hkrati manifestacije in demonstracije. Manifestacije veselja ob zmagi in demonstracije odpora proti sovjetski okupaciji dežele, s katero se Čehi in Slovaki morejo in ne morejo sprijazniti.

Moskva je izkoristila dejstvo, da so demonstranti med drugim razdeljali poslovalnico Aeroftota, sovjetske letalske družbe, v Pragi. To ni bilo ne razumno ne pravilno. Toda ali je mogoče narodu, ki je pod tujo okupacijo, res tako zelo zameriti, če se spozabi? Koliko podobnih demonstracij je na Zahodu proti Američanom, proti NATO, a vendar zato Washington ne pošilja not viadam, ki so članice NATO, še manj jim grozi z okupacijo. Kaj bi se zgodilo, če bi ameriške čete, potem ko jim je de Gaulle velc oditi iz oporišč v Franciji, okupirale Francijo? To bi bilo kratko malo nepojmljivo. In vendar je tudi Češkoslovaška suverena država.

Najnovejši dogodki so dali Moskvi povod, da je z vso silo pritisnila na češkoslovaško partijsko in državno vodstvo. Najprej so prišli v ČSSR sovjetski obrambni minister Grečko, njegov namestnik Semjonov in celo spremstvo visokih generalštabnih oficirjev obiskati sovjetske garnizije v ČSSR. Nato je moskovska »Pravda« ostro napadla demonstracije in imenoma obsojila podpredsednika skupščine Smrkovskega, češ da je sodeloval pri demonstracijah. Nič ni pomagalo dokazovati, da Smrkovsky ni sodeloval pri demonstracijah. Če bi sodeloval, bi kvečjemu miril množico, kar se ne bi zgodilo prvič.

Potem je prišel sestanek izvršnega odbora KP za češko, na katerem so ostro obsodili demonstracije in »pokarali« Smrkovskega. Očitno je, da je Smrkovsky Rusom tru v peti in da bi se ga bil že

pravkar, da varšavska peterica s Sovjetsko zvezo na čelu ni nič rešila, ko je lani 1. avgusta okupirala Češkoslovaško, je prišel v zadnjih dneh. Tretjniti položaj v ČSSR je tako napet in negotov, kakor še nikoli po lanskem avgustu.

Povod za najnovejši sovjetski pritisk so bile nedavne demonstracije, ki so izbruhnile po vsej Češkoslovaški, ko je hokejsko moštvo ČSSR porazilo sovjetsko moštvo v Stockholmu. To so bile hkrati manifestacije in demonstracije. Manifestacije veselja ob zmagi in demonstracije odpora proti sovjetski okupaciji dežele, s katero se Čehi in Slovaki morejo in ne morejo sprijazniti.

Moskva je izkoristila dejstvo, da so demonstranti med drugim razdeljali poslovalnico Aeroftota, sovjetske letalske družbe, v Pragi. To ni bilo ne razumno ne pravilno. Toda ali je mogoče narodu, ki je pod tujo okupacijo, res tako zelo zameriti, če se spozabi? Koliko podobnih demonstracij je na Zahodu proti Američanom, proti NATO, a vendar zato Washington ne pošilja not viadam, ki so članice NATO, še manj jim grozi z okupacijo. Kaj bi se zgodilo, če bi ameriške čete, potem ko jim je de Gaulle velc oditi iz oporišč v Franciji, okupirale Francijo? To bi bilo kratko malo nepojmljivo. In vendar je tudi Češkoslovaška suverena država.

Najnovejši dogodki so dali Moskvi povod, da je z vso silo pritisnila na češkoslovaško partijsko in državno vodstvo. Najprej so prišli v ČSSR sovjetski obrambni minister Grečko, njegov namestnik Semjonov in celo spremstvo visokih generalštabnih oficirjev obiskati sovjetske garnizije v ČSSR. Nato je moskovska »Pravda« ostro napadla demonstracije in imenoma obsojila podpredsednika skupščine Smrkovskega, češ da je sodeloval pri demonstracijah. Nič ni pomagalo dokazovati, da Smrkovsky ni sodeloval pri demonstracijah. Če bi sodeloval, bi kvečjemu miril množico, kar se ne bi zgodilo prvič.

Potem je prišel sestanek izvršnega odbora KP za češko, na katerem so ostro obsodili demonstracije in »pokarali« Smrkovskega. Očitno je, da je Smrkovsky Rusom tru v peti in da bi se ga bil že

pravkar, da varšavska peterica s Sovjetsko zvezo na čelu ni nič rešila, ko je lani 1. avgusta okupirala Češkoslovaško, je prišel v zadnjih dneh. Tretjniti položaj v ČSSR je tako napet in negotov, kakor še nikoli po lanskem avgustu.

Povod za najnovejši sovjetski pritisk so bile nedavne demonstracije, ki so izbruhnile po vsej Češkoslovaški, ko je hokejsko moštvo ČSSR porazilo sovjetsko moštvo v Stockholmu. To so bile hkrati manifestacije in demonstracije. Manifestacije veselja ob zmagi in demonstracije odpora proti sovjetski okupaciji dežele, s katero se Čehi in Slovaki morejo in ne morejo sprijazniti.

Moskva je izkoristila dejstvo, da so demonstranti med drugim razdeljali poslovalnico Aeroftota, sovjetske letalske družbe, v Pragi. To ni bilo ne razumno ne pravilno. Toda ali je mogoče narodu, ki je pod tujo okupacijo, res tako zelo zameriti, če se spozabi? Koliko podobnih demonstracij je na Zahodu proti Američanom, proti NATO, a vendar zato Washington ne pošilja not viadam, ki so članice NATO, še manj jim grozi z okupacijo. Kaj bi se zgodilo, če bi ameriške čete, potem ko jim je de Gaulle velc oditi iz oporišč v Franciji, okupirale Francijo? To bi bilo kratko malo nepojmljivo. In vendar je tudi Češkoslovaška suverena država.

Privijanje vijaka

vinarji so bili močno kritizirani — pri poročanju o rehabilitacijah nedolžno obsojenih ljudi v preteklosti tisk ne bo smel omenjati krivcev še manj pa vloge, ki so jo pri tem igrali sovjetski emisarji, osnutek zakona o delavskih svetih v podjetjih je zdaj verjetno splaval po vodi. Ali bo to zadovoljilo Moskvo? Stevilni opazovalci se bojijo, da ne.

V Pekingu poteka te dni deveti kongres KP Kitajske strogo za zaprtimi vrati. Kongresa partije ni bilo na Kitajskem že dobrih deset let in zato je bilo razumljivo, da je vladalo zanj veliko zanimanje tudi v tujini, posebno pa zaostriiv odnosov med Pekingom in Moskvo in spopadih ob reki Usuri.

Toda vsaj doslej se je morala tuja javnost zadovoljevati z ugibanjem. Ne samo da na kongresu ni nobenega tujega poročevalca, ampak celo delegaciji tujih prokitajskih partij ni, med njimi tudi ne albanske. Prispele so samo pozdravne brzojavke od albanske partije, avstralske in novozelandske partije, iz Hanoi, od gvinejskega predsednika Sékou Touréja in morda še nekaterih drugih.

Zunanji svet se mora opirati na pisanje pekinskega tiska, ki obsaja doktrino Brežnjeva o omejeni suverenosti in posebej poudarja, da se mora Kitajska zanašati na lastne sile in krečiti svojo ideološko, gospodarsko in predvsem vojaško moč da bi bila kos sovražniku. Ne preostane drugega, kakor čakati na sporočilo po kongresu oziroma na poročila, ki bodo morda po zaviti poti prišla s kongresa. Toda eno je mogoče precej zanesljivo napovedati: Kitajska se pripravlja na dolg »dialog« z Moskvo, med katerim bodo morda še pokale puške.

Zmeraj z ljudstvom

OB PETDESETLETNICI KOMUNISTIČNE PARTIJE JUGOSLAVIJE

2

★ »Rdeči puntar« ni miroval

V začetku marca 1934 so stražarji debelo pogledali na okno sobe številka 6. Med železnimi križi se je svetilo veliko platno, na katerem so bile zapisane zahteve obsojencev. Po vsem dvorišču pa je odmevala gromovita pesem o življenju in okovih.

Agenti kaznilnice so vdrli v sobo in cinično vprašali:

»Požete?»

»Pojemo,« so odgovorili arestanti.

»Pell smo in zmeraj bomo pell!»

Maja so 26 prebivalcev sobe št. 6 postavili pred sodišče in jih obtožili, da so pisali protidržavne parole in pesmi, ki »ki spodbujajo na strmo glavljenje državnega reda«. Na seznamu obtoženih je bil prvi Moša Pijade.

»Pritožujete se, da vam ni dovolje no imeti papirja in pisalnega pribora,« mu je mod razpravo rekel sodnik. »Kje pa ste potem dobili nalivno pero in beležnico?»

Slaboten in že kar prestar za svoja leta, se je Moša zganil in rekel:

»Všeč mi je, ker ste ugotovili, da imam pero. Tako mi ga bodo težje vzeli. Sicer pa pero lahko dobim, tež je pa ga obdržim.«

Sodišče je vztrajalo pri svojem in mu povečalo robijo od 12 na 14 let. Novica o tem, kako pogumen je bil Moša na procesu in kako obtožujoče je kljuboval sodišču, se je hitro razvedela po kaznilnici. Zaporilci so citirali njegov govor in ga posredovali naprej.

★ Življenjska pot mnogih komunistov

Toda revolucionarna dejavnost Moše Pijade ni bila samo v štrajku in vedenju pred sodišči. Že ko je bil zaprt v Mitrovici, je skupaj z drugimi komunisti razvil med zaporniki vsestransko ideološko delo. Ustanovil je tečaje za študij marksizma-leninizma, predaval, organiziral krožke. V mitrovski kaznilnici je bilo tedaj nad 300 komunistov.

Po štirinajstih letih robijaštva v kaznilnicah v Sremski Mitrovici in Lepoglavi, kamor so ga bili odpeljali, ko je bil star 35 let, so ga aprila 1939 spustili na svobodo. Tedaj je bil že petdesetletnik, ostarel in telesno izčrpan. Najlepša leta življenja so mu ostala v kaznilnici, vendar jih ni preživel zaman. In tudi moči za revolucionarno delo mu je še ostalo.

Težka revolucionarna pot Moše Pijade, ki ga je vodila s sodišča na so

dišče, iz kaznilnice v kaznilnico, ni osamljena in izjemna usoda jugoslovanskega komuniste med obema vojnama. Tako življenjsko pot je prehodilo na tisoče komunistov-revolucionarjev.

V preganjanju komunistov po »Obznanju«, ko je bil sprejet zakon o zaščiti države in je bila uvedena šestojanuarska diktatura, so izgubili življenje številni partijski voditelji, aktivisti SKOJ, revolucionarji.

★ Padli so sekretarji SKOJ

V Zagrebu sta bila 1929 aretirana organizacijski sekretar CK KPJ Djuro Djaković in sekretar Rdeče pomoči za Jugoslavijo Nikola Hečimović. Po mučenju ju je policija odpeljala na jugoslovansko-avstrijsko mejo in ubila. Tiste dni je bil v Zagrebu ubit sekretar CK SKOJ Paja Marganović, isto leto pa sta v Somboru v spopadu s policijo bila ubita sekretar CK SKOJ Mijo Oreški in član politbiroja CK SKOJ Bracan Bracanović. Aprila 1930 je bil v Črni gori ubit član CK KPJ Marko Mašanović. Avgusta istega leta sta v Zagrebu v spopadu s policijo padla sekretarja SKOJ Pero Popović-Aga in Josip Kolombo. Leto dni kasneje, prav tako v spopadu s policijo, je v Zagrebu padel sekretar CK SKOJ Josip Debeljak.

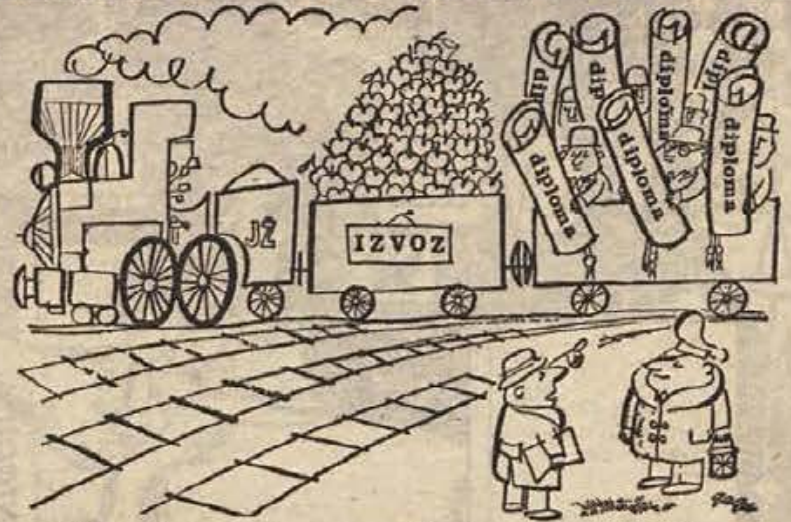
To je le majhen, zelo majhen del dolgega seznama revolucionarjev in komunistov, ki so v predvojnih letih izgubili življenje v obračunih s policijo, v zaporih in demonstracijah, v štrajkih.

★ »Samo sodišče Partije!«

»Ne čutim se krivega, čeprav priznam tisto, s čimer me obtožnica bremeni. Priznam, da sem član ilegalne Komunistične partije Jugoslavije, priznam, da sem propagiral ideje komunizma, opozarjal proletarce na vse krivice, ki se jim godijo. Toda ne priznam tega borzuaznega sodišča, ker menim, da sem odgovoren samo sodišču svoje komunistične partije.«

Te besede je spregovoril metalški delavec Josip Broz, sekretar Mestnega komiteja KPJ za Zagreb, pred sodiščem med znanim »Bombaškim procesom« v začetku novembra 1928.

Predsednik sodnega senata je opomnil Josipa Broza, da je z zakonom o zaščiti države prepovedana sleherni komunistična dejavnost.

— Vidite, s temile bomo pa pogostili naše poslovne prijatelje... (Karikatura Z. Gavranovića v JRGU)

VPRAŠANJE Z DEVETEGA KONGRESA ZK JUGOSLAVIJE

Kaj je s polnoletnostjo občin?

Ali so jugoslovanske komunalne skupnosti res še premalade, da bi se same organizirale in samoupravno urejale odnose tako, kot najbolj ustreza ljudem, ki v teh skupnostih živijo? Sodeč po tistem, kar so mnogi delegati nekaterim menda težko, da reči na 9. kongresu ZKJ, je bi občinam priznati »polnoletnost«.

Bilo je ugotovljeno, da so republike in pokrajine na vrat na nos razširile svoj patronat nad občinami z vrsto zakonov in prepisov, pri čemer so izkoristile dejstvo, da so z najnovejšimi ustavnimi spremembami znatno zožili normativni posegi federacije. Namesto da bi občine res občutile ugodne posledice zmanjšane vloge države, so spet padle pod vpliv »državne funkcije«, le da sedaj na nekoliko nižji ravni.

Dva obraza

Težko je ovreči ugotovitev, da so republike zelo med seboj različne, da imajo ekonomsko močnejše in slabše občine, da so komune, ki sežejo do vrha jugoslovanskega lista življenjske ravni, druge pa komaj životarijo. Zatorej republiška »povprečja«, odmerje in različni »posegi« ustrežajo danes občinam prav tako kot do včeraj zvezni. Zato je tudi bilo na kongresu slišati besede, morda malo ostre, da mnoge od sedanjih ovir na poti samorganiziranja občin niso upravičene.

Občine pa želijo in zahtevajo svoje pravice, da same določajo svojo vlogo, organizirajo upravo, urejajo stanovanjske in komunale odnose, predpisujejo režim mestnega zemljišča, poslovnega prostora in podobno. Da se prav razumemo: nihče se ni vtikal v področja, katera je treba nujno urejevati za vso zvezo, republiko ali pokrajino.

Seveda pa tudi odnosi v komuni niso ušli kritikam delegatov. Decentralizacija družbenih odnosov v občini ni veliko drugačna od klasične.

GOSTINCI, NE PRETIRAVAJTE!

Po tujih podatkih nismo več med najcenejšimi turističnimi deželami — tega morda ne vedo povsod tam, kjer skušajo vsako leto znova povečevati ceno svojih gostinskih in drugih turističnih uslug! Pretirano povečevanje cen lahko odvrne tok turistov od naših obal in mest v državi, ki so ponekod 20 do 25 odstotkov cenejše, a imajo tudi obilico naravnih lepote!

sične sheme. Ali: občina se še naprej pojavlja kot bog Janus s dvema obrazoma — kot oblagatelj in kot samoupravna.

Samoupravna skupnost

Delegati so posebno govorili o tem, da se mnogi občinski forumi porušajo kot država v državi in se zapirajo v svoje meje. To vsekakor ovira vrsto ukrepov, zlasti glede dogovorov, združevanj in podobno.

Zapiranje občin pred sodi in široko skupnostjo ima v sebi tudi nevarno klico boja za oblast in položaje. Razdrobljenost interesov in zaprtost rodi pojave, ki jih poznamo kot »privatizacijo politike«, in ki pripeljejo seveda do posledic, ki so zanj političnih struktur družbe.

Ce danes imamo občine za samoupravno skupnost, in to v pretežnem številu občin tudi je, zakaj bi potem skupščina občine ne bila tudi najvišji samoupravni organ komune? Drugače rečeno: ni treba, da občina ljubosumno varuje svoj politično-reprezentativni značaj. Danes je dolžna, da se odkrito in preudarno povezuje z vsemi samoupravnimi telesi na svo-

jem področju in še drugod, in da postane eno izmed glavnih združevanj in popolne odprtosti do družbe.

Vsekakor je bila na tribuni 9. kongresa ZKJ odprta vsestranska debata o občini. Komunisti bodo imeli vso podporo vseh državljanov, če se bodo prizadevali za tako politiko, ki bo občinsko skupnost vodila na pravo mesto v naši samoupravni socialistični družbi.

S. M.

Živila: cenejša, storitve: dražje!

Da se je tržišče nekolkaj umirilo v letošnjem marcu in da nismo divjali s cenami tako kot januarja in februarja, kažejo prvi podatki. Zvezni zavod za statistiko poroča, da so se v marcu industrijski izdelki podražili povprečno za 0,2 odstotka, kmetijski pridelki pa prav za toliko pocenili. Jajca so bila v marcu povprečno za 30 odstotkov cenejša, špinaci za 30 odstotkov itd. Maloprodajne cene so se pretekli mesec povečale za 0,7 odstotka, razne storitve pa so postlele kar za 2,5 odstotka.

Kmetijski nasveti

Gnojenje krompirja

Razumljivo je, da je poznamu krompirju treba gnojiti drugače kot zgodnjemu, industrijskemu drugače kot semenskemu. Rodovitnim sortam moramo gnojiti izdatneje kot manj rodovitnim. Ker na mogoče svetovati količino posameznih gnojil, če ne poznamo zemlje, sorte, podnebni razmer in predhodne rastline, običajno navajamo le približne številke, saj večina kmetov tako in tako nima raziskane zemlje.

Mnogi pridelovalci krompirja se še ne zavedajo dovolj, kaj pomeni dobro in zdravo seme. Še zdaleč tudi ni vseeno, kakšne sorte je to seme, ker se okus ljudi menja, z njim pa tudi povpraševanje na trgu. Dobro je mogoče prodati le kakovostne sorte, ki izpolnjujejo vse otrežje zahteve porabnikov.

Za semenski krompir je zlasti pomembno, da se pravočasno umakne z njive, da ga listne uši v toplem polju ne okužijo z virusnimi boleznimi, ki so huda nadloga krompirja. Semenskemu krompirju zato ne smemo premočno gnojiti z dušičnimi gnojili (nikakor ne čez 100 kilogramov čistega dušika na hektar), ker dušik zavira rasti, izdatno pa je treba gnojiti s fosfornimi in kalijevimi gnojili. Ves dušik damo naenkrat — pred saditvijo.

Več dušičnega gnojila damo lahko jedilnemu krompirju, vendar tudi tu ne smemo pretiravati. Znano odlično dušično gnojilo za krompir je amonijev sulfat, izmed kalijevih gnojil pa sta dobra predvsem patent kalij in kalijev sulfat. Za kisa tla je najboljšo fosforno gnojilo Tomaževa žilindra. Industrijskemu krompirju, pri katerem hočemo pridelati kar največ škroba na hektar, gnojimo še močnejše.

Seveda je za krompir izrednega pomena tudi gnojenje s hlevskim gnojem. Koristno so tudi podorine, zlasti za semenski krompir. Kakovost in predvsem količina pridelka je odvisna razen od gnojenja še od obdelovanja, ki se mora začeti že jeseni, od varstva pred boleznimi in škodljivci in seveda od vremenskih razmer.

Im. M. L.

Preizkušena in zvesta revolucionarja Moša Pijade in Josip Broz (na sliki: v zloglasni kaznilnici Lepoglavi); robijašnice in zapori so bili po zaslugi takih voditeljev, ki so pripravljali veliko vseljudo revolucijo za osvoboditev naših narodov, spremenjeni v prave univerze komunistov

Mož v črni španski pelerini

V začetku aprila posvečamo en dan otrokom vsega sveta. Svetovno znana švedska pisateljica Astrid Lindgren je napisala za letošnji MEDNARODNI OTROŠKI DAN poslanico, ki jo objavljamo na tej strani, hkrati z njo pa tudi nekaj podatkov o tej priljubljeni in ugledni umetnici. Ilustracije med besedilom so delo akademske slikarke Ančke Gošnik-Godčeve iz Ljubljane.

O pisateljici

ASTRID LINDGREN se je rodila leta 1907. Svojo prvo knjigo je izdala leta 1944, leta 1945 pa je priobčila svojo sledečo knjigo Pippi Långstrump (Pika Nogavička). Kasneje sta izšla dve knjigi o tej divji deklici.

Vsi otroci so se takoj zaljubili v Piko, v kateri so bile utelešene vse njihove najbolj nenavadne želje in sanje. Pika živi sama in v popolni svobodi, vsem odraslim pa kaže neverjetno zrelost. Knjiga je prepričljiva in je dosegla uspeh po vsem svetu, obenem pa je sprostil pisateljski talent Astrid Lindgren.

Pisateljica je napisala tudi serijo knjig o Mojstru detektivu Billu Bergsonu (1946), kjer je njeno pisarjevo realistično in so njeni junaki iz tega sveta. To so podjetni fantje, ki vedo, kako je treba ravnati, da pred starejšimi obvelja njihova fantazija, ki zasledujejo resnične ali pa izmišljene hudodelce. Zgodba poteka poletno, v majhnem mestu, v idilični atmosferi.

Leta 1946 se je pojavila knjiga Sest Bullerbyjevih otrok, ki se je kasneje nadaljevala še z dvema knjigama o teh srečnih otrocih. Rasmus in potepuh (1956) prav tako opisuje švedsko pokrajino poletno ter pripoveduje zgodbo o otroku, ki je prišel v svet svojemu prijatelju s prijaznim potepuhom Paradisom-Oskarjem. Za to knjigo je Astrid Lindgren dobila mednarodno otroško nagrado, medaljo Hansa Cristiana Andersena leta 1958. Vsakdanje življenje in početje otrok so teme tudi njenih naslednjih del, npr. v Navihani Meg (1960). V tej knjigi je Astrid Lindgren opisala enega svojih najbolj živih in mikavnih otroških likov.

Poleg svojih realističnih zgodb je Astrid Lindgren napisala in objavila tudi vrsto zgodb v slogu modernih pravljic. Nils Karlsson-Pyssling (1949) je bila na Švedskem prva knjiga, ki je dobila plaketo Nilsa Holgersona. Leta 1954 je izšla njena knjiga Mio, moj sin. To je morda najlepše in slojovno najbolj dognano delo Astrid Lindgren. Kot je ponavadi v njenih zgodbah, gre tu za otroka (v tem primeru dečka), ki se sredi nesrečnega in žalostnega okolja večkrat zateka v čudoviti in včasih tudi kruti svet fantazije in domišljije, nazadnje pa najde tudi očeta, po katerem je zmeraj hrepenel.

Astrid Lindgren je pokazala svoje literarne kvalitete tudi v knjigi Sunnanang (1959), v kateri so štiri zgodbe na temo starih ljudskih pripovedk. Njeno delo Erik in Karlsson Nastrehi (1955) razodeva bleščečo moderno fantastiko, hkrati pa je tudi polno humorja. Zelo zabavna je tudi knjiga Emil i Lönnberga (1963), ki pripoveduje zgodbo o navihanem dečku v pristnem provincialnem okolju. V knjigi Vi pa Saltkrakan (1964), ki je doživela uspeh tudi v televiziji in filmu, zelo živo opisuje poletno življenje družine na otoku blizu stockholmske obale.

Astrid Lindgren je napisala veliko knjig. Iz vseh veje njena velika ljubezen do otrok in izreden dar za dojemanje njihovega čustvovanja. Njen stil je prožen in jasen, vse zna opisatis čudovito spretnostjo in občutljivostjo. Vsekakor gre za edinstveno pisateljico, ki danes upravičeno sodi v sam vrh svetovne mladinske književnosti.

Se vam ne zdi, da so črke in besede čudne stvari? Pomislite nekoliko: lahko imate cel kup S-ov in K-jev in B-jev in še vseh drugih črk, ki same po sebi ne pomenijo ničesar, a ko jih začneš sestavljati, se lahko spremene v besede, ki imajo svoj pomen. Potem pa lahko začneš še besede sestavljati v stavke, jih oviješ s trdimi platnicami in glej, že imaš knjigo! Morda se knjiga začne takole:

»Neko temno jesensko noč se je nekdo prikradel skozi vratca v grajskem obzidju. Oprezno se je ozrl okrog sebe. Morda ga v zasedi čakajo sovražniki, morda se plazijo med drevesi v parku. Pod svojim črnim španskim plaščem je človek skrival sveženj; nikakor ni želel, da bi njegov zaklad prišel v njihove roke; če bi ga hoteli dobiti, bi ga morali ubiti. Z enim skokom je bil na konju. V tistem trenutku pa je v temi počil strel, človek je zakričal in padel iz sedla. V naslednjem trenutku je beli konj brez jezdeca odtopotal med temnimi drevesi.«

Kaj je zdaj to? V resnici nič več kot skupek črk, ampak ko berete, ne mislite tako. Vidite le moža v črni španski pelerini, vidite ga, kako je prestrašen in kako urno skoči v sedlo, slišite strel in topot kopit, ko konj brez jezdeca oddirja v noč.

Kaj ni čudno, da se nekaj malih črk lahko tako poigra z vami? Ali veste, kaj počno z vami? Vzbudijo vam domišljijo in zmožnost, da vidite stvari, ki so nevidne. Na ta talent morate paziti, nihče ne ve, do česa vas lahko nekega dne pripelje. Nič velikega ali čudovitega v svetu se ne zgodi, ne da bi se prej porodilo v človekovi domišljiji. Ste že kdaj prej pomislili na to? Nekdo mora to prej videti v duhu, prav tako kot vi vidite moža v črnem španskem ogrinjalu. Prvi človek, ki je zanetil ogenj, je imel domišljijo, in prav tako ljudje, ki so izumili kolo, parni stroj, cepivo proti kozam, pa tudi človek, ki je iznašel, kako razdelimo atom. Brez do-

mišljije bi Kolumb nikoli ne bil poskušal pluti iz Španije proti Zahodu v Indijo, a odkril je Ameriko...

Zato pa - kdo ve, kaj utegne odkriti ali izumiti vaša domišljija, če jo boste negovali in ji pustili rasti? Morda boste odkrili način, kako odpraviti lakoto v svetu ali pa kako prenehati z vojskovanjem. Pa tudi če vas ne bo privedla tako daleč, vam še zmeraj lahko pomaga razumeti mnogo tistega, česar bi morda vse svoje življenje ne razumeli. Domišljija je kot svetilnik, ki se iznenada prižge v temi in gače sploh ne mogli videti.

Če pa naj vaša domišljija raste, potrebuje pomoči. Potrebuje tiste majhne črke in besede, pa vse razburljive, zabavne in čudovite reči, ki jih lahko dobimo v knjigah. Z ničimer ne prižgemo svetilnika laže kot s knjigami, in to nam pomaga, da v duhu vidimo tisto, česar bi drugače sploh ne mogli videti.

V vaši starosti vidijo ljudje bele konje in ljudi v črnih španskih ogrinjalih, pirate na morjih, pa Indijance ob tabornem ognju, iskalce zakladov, podzemske jame in vesoljske ladje, namenjene na oddaljene planete, o katerih ne vemo ničesar, a jih v duhu vendarle lahko vidimo. Za nas je potrebno in pomembno, da vse to vidimo. Za nas je važno, da se naučimo risati fantazijske slike, in zato je treba, da knjige spoznamo čimbolj zgodaj. Kajti začeti moramo od začetka. Če že v vaši starosti ne vidimo moža v črnih španskih ogrinjalih, pa piratov in Indijancev, se ne bomo nikoli naučili gledati. Hodili bomo skozi življenje brez svetilnika, ki bi nam razsvetljeval temo.

Sicer pa, kaj se je zgodilo z možem v črnem španskem ogrinjalu? Je umrl ali se ga je morda usmilil kak prijazen menih iz bližnjega samostana? Kakšen je bil zaklad, ki ga je nosil v svežnju? Je bil to živ otrok ali pa skrinjica, polna dragocenega dragega kamenja? Kdo so bili ljudje, ki so v zasedi čakali v temi in streljali nanj? Jim je uspelo dobiti zaklad ali ne? In kam, za vraga, je prišel beli konj?

Da, lepo bi bilo izvedeti. Ampak ne bom vam povedala. Zgodbo lahko sami spletete do konca. Uporabite svojo domišljijo!

Ni vseeno, kako zastopamo Slovenijo!

(Nadaljevanje s 1. strani)

Čimprej opravimo reformno zakonodaje in da prenesemo čimveč pristojnosti na tiste, ki bodo bliže problemu in ki bodo zato pri odločanju lažje upoštevali posebnost razmer, potreb itd.

«Kaj nalaga izvolitev slovenskim posancem v zvezni skupščini?»

«Zdi se mi, da bomo morali slovenski poslanci — tu posebej mislim na delegacijo v zboru narodov — storiti več za to, da bo Slovenija bolj prisotna v širšem jugoslovanskem prostoru, navzven ne samo s kritiko, temveč tudi s predlogi, izkušnjami. Od dejavnosti naših poslancev bosta v marsičem odvisna vloga in položaj Slovenije v naši federativni skupnosti enakopravnih narodov in narodnosti. Pri tem morajo imeti več razumevanja za probleme in težnje drugih, ne da bi pri tem pristajali na slabe kompromise, kot je kajpak potrebno, da so tudi samozavestni, zares resnični predstavniki suverena naroda v enotni Jugoslaviji. Obenem bi morala naša republika pokazati večji interes za kadrovske nasadbe zveznih organov. Nevzdržno je, da zaradi našega odnosa do dela v Beogradu nimamo med zveznimi funkcionarji od svetnika do sekretarja, več kot 19 ljudi, medtem ko je, denimo, samo Crnogorci kar 29.»

«Kako si zamisljate svoje delo v družbeno-političnem zboru, kamor so vas kandidiral volivci v Spodnjem Posavju, v Laškem, Sentjurju in Smarju?»

«Predvsem tako, da bi nadaljeval že začeto delo v zveznem organizacijsko-političnem zboru. Če bom izvoljen, bom še naprej vztrajal na čestih računih, na primer na tem, da bi porabniki lahko prišli do denarja samo na podlagi skrbno izdelanih programov. Čimprej bo treba izpolniti nalogo, ki smo jo sprejeli že pred leti, da bomo izglasovali zakon o odgovornosti nosilcev javnih funkcij o odgovornosti, ki ne bo samo klasična in ne le politična, ampak tudi materialna: seveda tudi za tiste, ki so individualno odgovorni v okviru kolektivne odgovornosti, v kateri pa so bili doslej marsikdaj provedeni anonimni. Pri urejanju odnosov med bolj in manj razvitimi republikami in kraji se bom ravnal po načelu, da mora biti sklad za razvoj nezadostno razvitih republik kar najbolj povezan z mobilizacijo lastnih virov in prizadevanj teh območij.»

«Želite se kaj povedati kmečkim volivcem?»

«Kot poslanec se bom pridružil tistim prizadevanjem, ki teže za tem, da moramo v vseh naših skicah, v vsej naši dejavnosti upoštevati tudi našega delovnega kmeta, ki je enakopraven član naše skupnosti in zato njegovih interesov nikakor ne smem zanemarjati.»

3. aprila je tovarno zdravil »KRKO« obiskala večja skupina tujih študentov, udeležencev mednarodnega študentskega seminarja »Jugoslavija danes« v Čateških Toplicah. Po ogledu tovarne so se študenti pogovarjali s predsednikom delavskega sveta Marjanom Soncem o samoupravljanju v podjetju. Najbolj jih je zanimala vloga delavskega sveta v našem samoupravnem mehanizmu (Foto: S. Dokl)

Odprto pismo izvršnemu svetu SRS

Občinska skupščina Crnomelj je na seji 7. aprila sprejela sklep, da bo z odprtim pismom Izvršnemu svetu Slovenije obvestila javnost, da ne prevzema odgovornosti za posledice, ki bi utegnile nastati ob letošnjem težkem položaju proračuna

«Skupščina občine Crnomelj ima že nekaj let težave pri financiranju družbenih potreb iz proračuna. Težave so nastale zaradi neobjektivnega dopolnjevanja občinskega proračuna. O tem smo že večkrat obvestili republiške organe. Že leta 1957 skupščina ni mogla sprejeti proračuna, ker je že tedaj manj kulu denarja za pokritje najnujnejših izdatkov, ki jih mora občina plačevati po zakonu in pogodbah. Takrat so nas obiskali predsednik izvršnega sveta SRS z nekaterimi člani in predstavniki sekretariata za finance. Ugotovili so, da je stanje res nemogoče in predlagali, naj za leto 1967 najamemo sanacijski kredit pri KBIL Ljubljana v znesku 1.250.000 din. Hkrati so obljubili, da bo pri dopolnjevanju občinskega proračuna v etu 1968 to upoštevano. Obljuba pa ni bila izpolnjena, zato so se dolgotrajno v lanskem letu še kopičili proračunska potrošnja na prebivalca pa je znašala samo 186 din.

Občinska skupščina je lani zavestno sprejela proračun z negotovimi dohodki, ker ni bilo druge rešitve: posledica tega je, da je ostalo konec leta za 500.000 din neplačanih obveznosti.

Letoš je republiška izobraževalna skupnost določila merila in pogoje za zagotavljanje posebnih dopolnilnih sredstev TIS. Na podlagi teh meril je proračun v Crnomelju spet prizadet, ker upoštevajo potrošnja, doseženo v lanskem letu. Tako se naši občini še nadalje godé krivi-

ca, prizadeta še v preteklih letih. Imamo 17.241 prebivalcev, ob proračunski potrošnji 186 din na občana pa moramo za potrebe TIS prispevati 39,4 odst. vseh proračunskih sredstev.

Če primerjamo nekatere slovenske občine s približno enakim številom prebivalstva, njihovo potrošnjo na občana in prispevek proračuna za TIS, lahko ugotovimo, da je občina Crnomelj zares prizadeta. Čeprav je primerjava očitna v naš prid in čeprav smo o tem že večkrat obvestili merodajne republiške organe in končno 17. marca še z dopisom seznanili republiško skupščino, izvršni svet in sekretariat za finance ter republiško TIS, nismo dobili niti odgovora.

Zaradi vsega tega je občinska skupščina Crnomelj na seji sprejela sklep, da z odprtim pismom seznanimo široko javnost z dejstvom, da za stanje v proračunu ob nezainteresiranosti republiških organov ne more odgovarjati.

Ključ posebni in izjemni problematiki naše občine ne zahtevamo nič drugega kot enakopravno obravnavanje črnomeljske občine v slovenski socialistični skupnosti.»

SKUPŠČINA OBČINE CRNOMELJ

V kratkem več proslav ob 50 - letnici

Gimnazijci bodo imeli proslavo na Pugledu, ZK pa jo bo organizirala v Kočevju - Slavja organizirajo tudi vse ostale šole, delovne in družbene organizacije, društva, kulturniki in drugi

Tudi na cesti smo ljudje...

Ko boš mrtev in bel...

Šoferju zagrebškega avtobusa z reg. številko ZG 177-73 bi rada namenila tebe nekaj vrstic, čeprav jih verjetno ne bo brai. V sredo zvečer, 2. aprila ob 21. uri, je na nepreglednem ovinku pod nadvozom blizu osnovne šole v Karteljevem na avtomobilski cesti s hitrostjo med 90 in 100 km prehitel naš osebni avtomobil in velik kamion s prikolico, za katerim smo vozili mi. S polnim avtobusom je drvel na levo stran ceste, nazaj in kamion pa je začel prehitovati na tistem delu ceste, ki ima neprekinjeno belo črto. Vozili smo se iz Ljubljane v Novo mesto in s strahom čakali, če mu bo pripeljalo nasproti kakšno vozilo. Nesreča bi bila neizogibna, saj se že vsaj 200 m pred tem nadvozom sploh ne more videti cesta za ovinkom, ki je razen tega zelo oster.

Tokrat ni bilo ne mrtvih ne ranjenih. Mi smo prehiteli kamion šele na vznožju karteljskega klanca, spogumna šofer pa je bil takrat s svojim avtobusom že visoko sredi klanca. Se je torej treba čuditi, da je toliko nesreč mrtvih in škod? Če celo poklicni šoferji ne spoštujejo cestnoprometnih predpisov, je morda nesreč še malo.

Na nedavni seji komisije občinske konference ZK Kočevje za organizacijo proslav ob 50-letnici ZK, SKOJ in sindikata so ugotovili, da sprejeti program uspešno uresničujejo, razen tega pa so podrobneje določili datume za bodoča pomembnejša slavlja.

Tako so sklenili, da bo gimnazijska mladina imela najverjetneje proslavo 25. aprila na Pugledu pri Starem logu, kamor bodo šli vsi gimnazijci na pohod.

26. aprila popoldne ali zgodaj zvečer bo glavna proslava v Seškovem domu v Kočevju, na kateri bo kratek govor o zgodovini delavskega gibanja s poudarkom na kočevski zgodovini. Na tej proslavi bo predvidoma nastopil delavski pevski zbor ZARJA iz Trbovelj (ali pa Akademski pevski zbor ozioroma Invalidski pevski zbor).

Na predvečer 1. maja bo rudniška godba igrala na Trgu svobode.

Osnovna šola bo imela proslavo v tednu mladosti.

Posebno je bilo poudarjeno, da bodo slavnosti ob 50-letnici vse leto. Organizirale jih bodo organizacije, šole, delovne organizacije, športni in druga društva, kulturniki. Tako bodo šole organizirale več pohodov v kraje, znane iz NOB. Učenci in dijaki bodo pisali naloge o temi iz delavskega gibanja (najboljše bodo nagrajane). Na šolskih proslavah bodo sodelovali tudi bivši borci. Kulturniki bodo pripravili eno ali več likovnih razstav. V delovnih organizacijah bodo slovesnosti, pa tudi glasila delovnih organizacij bodo posvetila posebno pozornost jubilejem ZK in sindikata.

Program slovesnosti so v

občini že dostojno uspešno izpolnjevali, saj je bilo več predavanj in zborovanj, na katerih so govorili najbolj znani slovenski revolucionarji, politični in gospodarski delavci.

Omeniti pa moramo, da bo ZK v tem, jubilejnem letu posvetila posebno pozornost nadaljnjemu pridobivanju novih, mladih članov v svoje vrste.

Slovenski praznik v Velenju

(Nadaljevanje s 1. strani)

ostajali pa ne bodo drugi naši kraji. Tudi iz Dolenjske, Bele krajine, Spodnjega Posavja in Kočevsko-Ribniške doline bo zagotovljen varen in udoben prevoz na Štajersko, za kar še teko živahne priprave.

Glavna proslava bo v nedeljo dopoldne. Predsedniku republike bo raportiral generalpolkovnik Franc Poglajen-Kranjc, prvi komendant nekdanje IV. operativne cone. Sledil bo kulturni spored, v katerem bodo nastopili združeni mladinski in moški pevski zbori ter Partizanski invalidski pevski zbor ter številni dramski umetniki. 26. aprila zvečer bodo v Velenju odprli spominsko razstavo »Štajerska in Koroška v revoluciji, nato pa bo slavnostni koncert Partizanskega invalidskega pevskega zbora, ki slavi letos hkrati 25-letnico obstoja in delovanja. Mnogo gostov pričakujejo tudi iz tujine, zlasti iz Avstrije in Italije.

Velenje nas vabi — obiščite ga!

Dva mnogoboja v Brežicah

Taborniki v Brežicah se pripravljajo na področni mnogobojev Medvedkov in Čebelic, ki bo v nedeljo, 13. aprila. Udeležili se ga bodo taborniki iz vse Dolenjske. Občinski mnogobojev bo 20. aprila.

25 poklicnih obolenj

Pred tremi leti ustanovljeni dispanzer za medicinsko dela v Novem mestu je do zdaj pregledal 2470 ljudi iz 27 delovnih organizacij na območju Dolenjske in Bele krajine. Poklicna obolenja je odkril pri 25 ljudeh in odredil zdravljenje, za 142 ljudi pa je dosegel premestitev na delovna mesta, ki so za njihovo zdravje manj škodljiva.

Osebni avtomobili tudi iz LITOSTROJA?

Po ljubljanskem »DNEVNIKU« povzemo, da bodo Titovi savodi Litostroj in Ljubljane pričeli s montiranjem osebnih avtomobilov francoske tovarne »Regie Renault«. Sodelovanje, ki ga bodo sklenili v kratkem, bo v nekem smislu kooperacija.

Sejmišča

Na sejmu v Novem mestu

7. aprila je bil na novomeškem sejmišču večji sejem; bilo je naprodaj 638 pujskov in 106 govedi. Prodali so 555 prašičkov in 48 repov. Pujski so bili v denar po 160 do 330 din, volti po 4.10 do 4.50 din, krave po 2.90 do 3.30 din in mlada živina po 4.50 do 4.90 din kilogram žive teže.

Brežice: samo 88 neprodanih

5. aprila so na tedenskem sejmu v Brežicah prodali 400 prašičev, od tega 386, mlajših od treh mesecev, ki so bili po 10 din kg. Starejši prašiči so bili po 6 din kg. Naprodaj je bilo 478 pujskov, največ starih do treh mesecev.

„Beli krajini se nismo oddolžili takrat, ko smo imeli še možnosti!“

V črnomaljski občini kandidira za poslanca v republiškem zboru skupščine SRS Leopold Krese, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije – Kaj meni o Beli krajini in njenih težavah?

Tovariš Krese se je Belokranjecem tako priljubil, da so ga že tretjič predlagali za svojega poslanca. Ni med tistimi poslanci, ki običajno teret samo ob izvolitvi, temveč pogosto prihaja med volivce, zlasti med gospodarstvenike, in z njimi skupno pretrasa vsa pomembnejša vprašanja razvoja občine.

Ko je pred dnevi spet obiskal Črnomelj in sodeloval na razgovoru med predstavniki občine in direktorji podjetij, smo ga prosili za odgovor na nekaj vprašanj:

— Tovariš poslanec, se vam ne zdi, da se črnomaljska občina prepočasno prebija iz dolgotrajne zaostalosti? Zakaj je tako?

— Če primerjamo Belo krajino danes tisto, kakršna je bila pred 10 leti, ne moremo mimo ugotoviti, da je bilo veliko narejenega. Zaslugo za tak napredek pa ima predvsem marljivost prebivalstva. Mislim, da danes ne moremo več govoriti o zaostalosti v nekdanjem smislu. Nekaj podjetij, na primer Belt, Iskra, Rudnik, Beti in še ka-

LEOPOLD KRESE

tero, ima že vse možnosti za nadaljnji razvoj. Danes pa je razvitost teh podjetij na taki stopnji, da je razširitev proizvodnje nujna, prav tako pa je nujno povečevanje v kooperacijskem smislu z večimi gospodarskimi organizacijami.

Za današnjo črnomaljsko občino je značilno, da ne stremi več za tisto, da bi ji družba kaj podarila na račun njenega velikega deleža v NOB, temveč prikaže le pomoč v obliki raznih ekonomskih sodelovanj s poslovnimi partnerji izven širše Dolenjske.

Res je, da se Beli krajini družba ni oddolžila z naložbami v gospodarstvo pred leti, ko so bile še take možnosti, zdaj pa za njen razvoj ne vidim drugega izhoda kot naglo rast lastnih gospodarskih zmogljivosti.

— Kako ocenjujete položaj letošnjega občinskega proračuna? Ali vidite kakšno možnost, da bi težave premostili?

— Kot sem dejal, je dolgoročno rešitev težav samo v rasti domačega gospodarstva. V tem, prehodnem obdobju pa verjetno ni drugega izhoda kot doseči drugačno delitev sredstev med federacijo, republiko in občino. Ni misliti, da bi občinska bremena lahko prevzeli na ramena domačih proizvajalcev, saj morajo ti skrbeti predvsem za lasten napredek in modernizacijo proizvodnje. Če bi jim nalagali dodatne obveznosti, bi zadušili ves razvoj in si zaprli vrata v prihodnost. V letošnjem letnem proračunu bo treba verjetno doseči kajenne ukrepe.

ELIA BACER

V ospredje skrb za človeka

DVE VPRAŠANJA DRAGU BENČINI

Republiška skupščina je v preteklem obdobju uspešneje reševala zadeve s področja družbenih služb kot s področja gospodarstva

Drago Benčina je že doslej poslanec kočevske občine v republiškem zboru, volivci pa so mu ponovno izkazali zaupanje, da bo letos spet kandidiral za poslanca v republiškem zboru. Pred volitvami smo mu zastavili dve vprašanji.

Kako ocenjujete delo republiške skupščine v vašem dosedanjem mandatnem obdobju? Katere zadeve je po vašem mnenju dobro reševala in rešila, katerih pa ne?

V dveletnem mandatnem obdobju od leta 1967 do danes se je republiška skupščina zelo prizadevala za realizacijo programske osnove, ki jo je sprejela z namenom, da bi rešila najbolj pereča vprašanja družbenega in gospodarskega razvoja Slovenije. Razprave v zboru in ostalih telesih skupščine so bile izredno živahne, demokratične in odprte. Lahko rečem, da je skupščina uspešno z novo vsebino in obliko dela pretrgala vsa najpomembnejša vprašanja. Zal skupščina ni imela možnosti, da bi zastavljeni program v celoti uresničila. Glavna ovira pri tem so bile omejene materialne možnosti in prenajhna samostojnost republike na zakonodajnem področju, predvsem na področju ustvarjanja in delitve dohodkov.

Če bi primerjali posamezna področja med seboj glede na uspehe, ki so bili v tem času doseženi, bi ugotovili, da je skupščina z večjim uspehom reševala probleme družbenih služb kot tiste s področja gospodarstva. To je tudi razumljivo, saj je področje družbenih služb skraj v celoti prepuščeno republikam in občinam, medtem ko je gospodarski razvoj še vedno pod močnim vplivom ukrepov, ki jih sprejema federacija. Razen tega so nekateri problemi s tega področja postali tako pereči, da jih je bilo potrebno čim hitreje reševati.

Ugotovitve in sklepi niso dovolj

V skladu z realnimi materialnimi možnostmi republike so bila dokaj uspešno rešena sistemska izhodišča in izboljšani materialni položaji šolstva, raziskovalne dejavnosti, otroškega varstva, družbene skrbi za določene kategorije prebivalstva itd. S premajhnim razumevanjem in pripravljenostjo ter z veliko zamudo pa rešuje skupščina problem pokojninskega zavarovanja, posebno usklajevanje med tako imenovanimi starimi in novimi pokoj-

ninami. S področja gospodarstva smo sicer sprejeli številne ugotovitve in sklepe, vendar so doslej ostali več ali manj le na papirju. Zaradi tega se položaj gospodarstva ni bistveno izboljšal, v nekaterih primerih se je celo znatno poslabšal. Tu mislim na težak položaj družbenega in zasebnega kmetijstva in gozdarstva, bazične proizvodnje in nekaterih drugih dejavnosti, ki so upravičene do večje družbene pomoči in pozornosti.

Volilni program kočevske občine je sprejet. Za katere postavke programa se bodo morali predvsem zavzemati bodoči poslanci, se pravi, katere zadeve v občini, ki

Franc Vrvišar kandidira v Metliki

Franc Vrvišarja je občinska kandidacijska konferenca v Metliki soglasno izbrala za edinega kandidata v republiški zbor skupščine SRS. Prebivalcem metliške občine ga ni treba na dolgo predstavljati, saj ni vasi ne zaselka, kjer ne bi tovariša Vrvišarja dobro po-

znali. Bil je dolgoletni predsednik občinske skupščine Metlika in prav v tem času je občina dosegla viden gospodarski vzpon. Bil je tudi sekretar občinskega komiteja ZKS, zadnje mesece pa je direktor novoustanovljenega podjetja Metlika-trans. Podjetje, ki je bilo ustanovljeno šele ob koncu leta 1968, je v dveh mesecih najslabše prevozne sezone doseglo lep finančni uspeh.

DRAGO BENČINA

pa so pomembne tudi za republiko ali državo, bo po vašem mnenju nujno potrebno rešiti v prihodnjem mandatnem obdobju?

Za realizacijo volilnih programov, ki so jih sprejele občinske konference SZDL, med katerimi je tudi program kočevske občine, je posebnega pomena sprejem realnega srednjeročnega programa razvoja republike. Prav tako je zelo pomembna revizija celotne zvozne in republiške zakonodaje, ki jo narekujejo spremembe v zakonodajni politiki federacije in republike. V okviru teh nalog se bodo bodoči poslanci morali zavzemati za dosledno izpolnitev že sprejete programske osnove republiške skupščine, ki predvideva med drugim tudi izpopolnitev sistema zdravstvenega in invalidskega in pokojninskega zavarovanja. Uspešna realizacija programske osnove sprejem srednjeročnega programa razvoja republike in revizija zakonodaje bodo tudi občinam dale solidno osnovo za izdelavo lastnih programov razvoja in tudi za njihovo izvršitev.

Razviti in nerazviti znotraj Slovenije

S srednjeročnim programom gospodarskega razvoja republike in občin moramo doseči pozitivno celotnega gospodarstva in s tem odpreti možnost zaposlovanja mlade delovne sile, kar je v interesu tako skupnosti kot posameznikov. To vprašanje postaja iz dneva v dan vedno bolj pereče tudi v kočevski občini. Za njen nadaljnji razvoj je posebnega pomena izvršitev sprejetih sklepov o izboljšanju položaja kmetijstva ter uspešna postopna preusmeritev proizvodnje Rudnika rjavega premoga Kočevje. Rešitev teh dveh problemov bo odprla tudi nove možnosti za modernizacijo in povečanje pro-

izvodnje kočevske industrije, ki se je kljub zastareli opremi v pogoljš reforme brez izjeme zelo dobro uveljavila. Za enakopravno vključitev gospodarstva tega območja v jugoslovansko in mednarodno tržišče je nujno potrebna modernizacija cestne mreže II. reda, o čemer je bilo že veliko govora.

Novo izvoljeni poslanci pa se bodo morali zavzemati tudi za postopno odpravo vzrokov, ki omogočajo občutne razlike v razvoju posameznih območij Slovenije. Skrajni čas je, da omogočimo vsam prebivalcem Slovenije ne glede na območje in regijo minimalne življenjske pogoje, ki jih zahteva normalen razvoj otrok in družine. Tu mislim na povečano skrb za zdravstveno varstvo otrok in mladine, na izgradnjo temeljnih komunalnih objektov in naprav, kot so preskrba z zdravno pitno vodo, elektrifikacija in podobno. Skratka: skrb za človeka-občana se bo morala odločno preriniti v ospredje družbene skrbi in prizadevanj bodočih poslancev.

Brežiški kan' idati v nekaj stavkih

Aljož Zokaj, kandidat za gospodarski zbor SRS:

»Vsi napori skupščine se morajo osredotočiti na ureditev gospodarstva reforme, za čim hitrejši prehod v moderno gospodarstvo. Občina, v kateri kandidiram, pa se bo morala s kooperacijo in integracijo odpreti navzven in izkoristiti zlasti možnosti, ki jih ima za razvoj turizma.«

Rudi Požar, kandidat za socialno-zdravstveni zbor SRS:

»Podpiral bom prizadevanja za trdnjši sistem pokojninskega zavarovanja in se zavzemal za ureditev starostnega zavarovanja kmetov. Na področju zdravstvenega zavarovanja se bom zavzemal za močne različne skupnosti zavarovancev, v ožjem občinskem planu pa za modernizacijo bolnišnice in gradnjo novega zdravstvenega doma v Brežicah.«

Vlado Deržič, kandidat za republiški zbor SRS:

»Zastopam mnenje, da bi morali tudi v okviru Slovenije obravnavati nerazvita področja, med katerimi sodi tudi brežiška občina. Na tem območju bi morali pospeševati industrijo, turizem, trgovino in urejati položaj kmetijstva.«

BOGDAN OSOLNIK, novomeški rojak, zdaj direktor inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani, kandidira na nedeljskih volitvah kot kandidat za družbeno-politični zbor zvezne skupščine v volilni enoti št. 68 v Novem mestu. Našim bralecem ga ni treba posebej predstavljati, saj je z vsem svojim javnim delovanjem vedno tesno povezan z dogodki na širšem Dolenjskem. Bil je že večkrat zvezni poslanec, je član Centralnega komiteja ZKJ in ima partizansko spomenico iz 1941.

2. nadaljevanje

Kot smo rekli, so poslance v okrajne skupščine izvolili že skupaj s odborniki v krajevne narodnoosvobodilne odbore. Tedaj so bili v Beli krajini štiri okrajni, in sicer Črnomelj, Metlika, Semčje in Vinica-Stari trg. Krajevni narodnoosvobodilni odbori niso imeli posebnih izvršnih teles, kar je bilo glede na njihovo malo območje razumljivo. Teško je bilo opravljati predvsem predsednik in tajnik. Novoustanovljene okrajne skupščine pa so volile iz svoje srede izvršne odbore, v katerih je bilo delo razdeljeno po posameznih resortih. Kadrovska sestava okrajnih izvršnih odborov je bila zato še zahtevnejša, razen tega je bilo treba posvečati pozornost tudi njihovemu socialnemu sestavu.

Tudi pri pripravi za prvaasedanja okrajnih skupščin so sodelovali člani SNOS. Spominjam se, s kakšno zavzetostjo se je Kidrič pred zasedanjem okrajne skupščine v Metliki, ki je bilo prvo v Beli krajini, zanimal za predlagano kandidatsko listo za okrajni izvršni odbor. Pokojni predsednik Jože Matjašič, kmet iz Rosalnice, je rad pripovedoval, kako ga je Kidrič podrobno spraševal o njegovem poprejšnjem življenju in delu ter sodelovanju v narodnoosvobodilnem boju. Ta skrb je bila razumljiva. Saj odgovornost, ki so jo prevzemali novoustanovljeni člani izvršnega odbora, ni bila nič manjša od tiste, ki so jo imeli borci na fronti. Razen tega je posrjanje nove oblasti prek zavrnjenih misij spremljal sunanji svet. Spominjam se, da so odposlanci na prvem zasedanju okrajne skupščine v Metliki, ki je bilo lepo majsko nedeljo zve-

čer v sokolskem domu, izredno živahno razpravljali in sklepali zlasti o pomoči vojski.

Podobno je bilo tudi na zasedanju na Vinici. Že zbrano skupščino, ki so se je udeležili tudi nekateri člani SNOS, med njimi Vidmar in Kidrič, so zmotili ustaši in Nemoi, ki so začeli streljati prek Kolpe. Zato se je skupščina preselila v bližnjo vas Perudino, kjer je nadaljevala delo v nekem skednju. Tu je bil za predsednika izvoljen mlinar Jože Fortun. V predvidenem roku sta bili opravljene tudi zasedanja okrajnih skupščin v Črnomlju in Semčju.

Odlok o razpisu volitev v okrajno narodnoosvobodilno skupščino za okrajje Bela krajina je predsedstvo SNOS objavilo 15. maja 1944. Odlok je določal, da morajo biti volitve opravljene v roku od vključno 28. maja do vključno 25. junija 1944. Volitve so

bile neposredne, na vsakih 500 prebivalcev pa je prišel po en poslanec. Tudi to pot so bile volitve tajne, z listki. Celotno okrajje je volilo 52 odposlancev; razen tega je še Belokranjski odred volil enega poslanca, VDV (vojska državne varnosti) pa enega poslanca. Okrajna skupščina je potemtakem štela 54 članov. Tudi volitve v okrajno skupščino so bile prav tako kot volitve v krajevne narodnoosvobodilne odbore in okrajne skupščine velika manifestacija enotnosti in bojne pripravljenosti belokranjskega ljudstva v okviru Osvobodilne fronte.

Na Vinici so bile te volitve 28. maja. O njihovem poteku je Alfonz Lovšin med drugim poročal: »Volitve so bile tako rekoč v znamenju strahu pred napadom iz zraka. Veliko volivcev je v vojski, po zadnjem nemškem letalskem napadu pa so se razen tega nekateri vaščani iselili v

bližnje in daljne okoljske vasi. Kljub temu je bila udeležba na volišču za naše kraje rekordna, kar je pri nas redkost. Volitev se je udeležilo 95,7 odstotka volivcev. Na Vinici je dobil večino glasov stari borec OF Janez Vitkovič.«

Predsedstvo SNOS je z odlokom z dne 10. junija 1944 sklenilo okrajni narodnoosvobodilni odbor za Belo krajino na prvo zasedanje. Zasedanje je bilo v nedeljo, 18. junija 1944, ob pol osmih zvečer v dvorani sokolskega doma v Črnomlju. Zasedanju je prisostvoval več članov predsedstva SNOS in članov izvršnega odbora. Zasedanje je vodil Josipom Vidmarjem in sekretarjem Borisom Kidričem. V spremstvu svojih oficirjev je zasedanju prisostvoval tudi kapetan Jim Goodwin, angloamerikanski vojaški zastopnik pri Glaynem štabu NOV in PO Slovenije.

ALEKSANDER JAVORNIK:

Še so živi spomini na prve volitve

Izjava odbora Kluba dolenjskih študentov

Na redni seji odbora Kluba dolenjskih študentov trebanjske in novomeske občine — bila je 3. aprila 1969 v Ljubljani — smo med drugim razpravljali tudi o zadevi, ki je v zadnjem času dosegla mnogo prahu v našem tisku, namreč o reportaži »Mali gradovi za male bogove«, objavljeni v reviji *Tovariš*. Menimo, da smo kot bodoči družbeni delavci upravičeni razkriti širši javnosti tudi naša razmišljanja ob prebiranju prispevkov o tej zadevi v *Tovarišu*, *Delu* in *Dolenjskem listu*. Se več, predpostavljamo, da je v tem primeru to naša dolžnost. Ne nameravamo navajati nikakršnih naših stališč, ker to niti ni naš namen in ker jih ne moremo podpreti z zadostnimi dokazili. Opravimo se le na članke v množičnih obdobjih, ki pa zadržujejo, da o zadevi podamo naslednjo izjavo.

Vsi odmevi v našem tisku in tudi odgovor v 22. številki *Tovariša*, ki je napisan dokaj čustveno, ni pa opri na nikakršna dokazila, nas ne morejo prepričati, da je vsebina te reportaže uresničena.

ZA ODBOR KLUBA DOLENJSKIH ŠTUDENTOV TREBANJSKE IN NOVOMESKE OBČINE JOŽE FLORIJANČIČ

PRIPOMBA: gornja izjava omenja tudi prispevke o tej zadevi v *Delu* in *Dolenjskem listu*. Resnici na ljubo moramo pripisati, da je *Dolenjski list* o tej zadevi poročal samo to, o čemer so odborniki ObS Novo mesto razpravljali pretekli teden na redni seji občinske skupščine. Prav tako je novinar DL poročal z iste seje uredništvu *Delu* v Ljubljano, ki je zato pisala samo o izjavah in poteku seje, na kateri so odborniki tako pisane in »sporocane« obsojili kot nedobromamerno in škodljivo. Zato odklanjamo vsakršno namigovanje v gornji izjavi, kolikor zadeva »prispevke« v *Dolenjskem listu* in *Delu*.

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

Obvestilo o odgovoru reviji »Tovariš«

3. aprila 1969 smo v sestavku »Odmov pisanje v TOVARISU na seji poročali, da je bilo na seji ObS Novo mesto 28. marca med drugim povedano, da so prizadeti nekdanji odborniki novomeske občinske skupščine poslali reviji *TOVARIS* svoje odgovore, da pa jih revija ni objavila. Na seji 28. marca nihče izmed odbornikov ni mogel vedeti, da bo revija *TOVARIS* odgovor S. Thorzevskega objavila 1.4.1969. Zato naše poročilo z dne 3. aprila 1969 dopolnjujemo z gornjim podatkom in hkrati dodajamo, da je revija *TOVARIS* 8.4.1969 objavila tudi kratke izjave oz. pisma tovarišev S. Zirkelbacha, A. Grče in J. Tanka.

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

„Narobe so me razumeli“

Milena Vobič, učiteljica za predmetni pouk likovne vaje na osnovni šoli v Ribnici, dajem v zvezi z nepodpisanim člankom »Odvčna skrba, objavljenim v našem listu 20. marca, naslednje pojasnilo:

1. Linolej ali kaj podobnega (imitacija) niso učila, temveč samo pripomoček za izvedbo tehnike lesoreza.

2. Omenjeno tehniko lesoreza po učnem programu obravnavamo le v šestih razredih in smo jo imeli na programu v decembru in v prvi polovici januarja. Vaša objava je glede tega nekoliko pozna.

MILENA VOBİČ
predmetna učiteljica v Ribnici

Obisk pri najstarejših ženah in denar za slepo Darinko

SPOŠTOVANO UREDNIŠTVO!

Pišem vam pravi, in to v imenu podmladka Rdečega križa osnovne šole Loški potok. V podmladek smo vključili vsi učenci. Pogosto smo sodelovali pri humanih akcijah, zato imamo že več kot dve leti prehodno zastavico PRK občine Ribnica. Za letošnji 8. marec smo obiskali

in obdarili sedem najstarejših Poločank, po eno iz vsake vasi. Nekatere izmed njih so že presegle 90 let starosti in kar niso moge verjeti, da so se jih ob njihovem prazniku spomnili tako mladi ljudje.

Na enem izmed naših sestankov smo sklenili, da bomo zbrali med seboj denar za slepo Darinko. Učen-

ci so se akciji odzvali po svojih močeh in v krajšem času smo zbrali 550 Ndin, ki vam jih pošiljamo. Prosimo vas, izročite denar Darinki, saj upamo, da ji bo naša pomoč dobrodošla.

Lep pozdrav vam in Darinko!
Za podmladek RK:
MARIJA BAMBİČ, 8. r.
Loški potok

Prizor iz igre: spor med bratoma. (Foto: Jerman)

„Sin“ mirenskih amaterjev

V nedeljo bodo Mirenčani nastopili z igro »Sin« še v Novem mestu

Po uspešni premieri Gai-glove štiridejanke »Sina, igre, ki prikazuje dramatičen boj za ljubezen, pomešan s pohopom po donarju, se je 11-članska dramska skupina mirenskega delavskega prosvetnega društva, ki jo vodi Aleksander Leskovec, odpravila na gostovanja v različne kraje Dolenjske.

Igra privlači preproste ljudi, saj bi bili opisani dogodki iz časov Avstrije še danes lahko resničnost. V igri posebej izstopa stvaritev igralkice Pavle Hrovat, ki igra Heleno, razočarano dekle in mater. Prepričljiva sta tudi stari Slemenec, ki ga igra Friderik Štromar, in njegov sin, ki ga predstavlja Ivan Urbančič.

Prireditev na Mirni, v Sentrupertu, Mokronogu, Veliki Loki, Mirni peči in Sevnici se je udeležilo že skoraj tisoč ljudi, kar ponovno dokazuje, kako privlačne so se ljudske igre, ki jih uprizorjajo amaterske igral-

ske skupine. Ponosod želijo, da bi Mirenčani igro ponovili, tako zaigra pa so velika spodbuda igralcem za njihovo nadaljnje prastovoljno delo.
A. KOMAR

So zavarovanci res odvisni od pogojev, v katerih dela zdravnik?

Zadevo »Oče so naročili, naj zdravnik tožimo« poznam le po tem, kar je bilo o njem napisano v *Dolenjskem listu*. Kot zavarovanka (in plačnica zdravstvenih uslug) me seveda zanima, v kakšnem položaju je posameznik, kadar išče pomoč pri zdravniku. Razumem tudi položaj zdravnika, posebno še na podeželju, katerega delo obsega širše področje in na katerem je navadno tudi slabše glede prometnih zvez.

V takšnem položaju so tudi zdravstveni delavci v Žužemberku. Prav zaradi takšnih pogojev za delo pa je bolnik (na primer v oddaljeni vasi) še bolj odvisen od tega, ali je zdravnik pripravljen, ali ima možnost, da obišče bolnika. Iz odgovora dr. Božene Kocutar (v zadnji št. DL) sklepam, da so zavarovanci in drugi odvisni od pogojev v katerih živi in dela zdravnica. Zaradi tega, ker je mati 3 otrok, ima nekaj ojašev glede terenskega dela. Ali niso lahko v danem trenutku prvi te ojašave varok za to, da nekdo ne bo dobil pravočasno zdravniške pomoči?

Kolikor poznam temeljni zakon o delovnih razmerjih, pa ta zakon za matere, ki imajo otroke stare od 1 do 8 let, ne daje nobenih ojašev glede terenske službe (morda dajejo take pravice splošni akti delovne skupnosti).

Krajevna skupnost Žužemberk odgovarja dr. Kocutarju

TOVARIŠ UREDNIK!

V *Dolenjskem listu* 27. marca letos smo pri odgovoru na članek »Oče so naročili, naj zdravnik tožimo«, med drugim lahko prečitali, da dr. Kocutar v svojem zagovoru vali na žužemberško krajevno skupnost krivdo, da ni mogel obiskati bolnika, sedaj že pokojnega Janeza Kastelca, hkrati pa očita tej krajevni skupnosti, da ni pljužila občinske ceste, ki pelje mimo žužemberške zdravstvene postaje. V zvezi z njegovimi navedbami želimo javnosti povedati, da doslej krajevna skupnost še nikoli ni skrbela za pluzenje snega na vaških poteh in občinskih cestah ter tudi v te namene ni imela na razpolago sredstev, pluzenja pa tudi ni nihče naročil. Dr. Kocutar se pri nas ni oglasil, da bi povedal svoje težave glede zdravstvene službe in omenil, da je treba sneg pluziti. 21. februarja letos, ko sneg ni bil več tako ovira, dr. Kocutar pa je pismono potažil na občini NOVO mesto, da nismo pluzili snega mimo zdravstvene postaje, drugega pred objavo odgovora ni storil.

Torej problema vaske poti iz Smihela v Dešečo vas ni našel pred 27. marcem, zato se nam zdi njegov zagovor čuden. Za vaske poti lahko ponovno povemo, da jih na našem območju doslej še ni bilo. Torej problema vaske poti iz Smihela v Dešečo vas ni našel pred 27. marcem, zato se nam zdi njegov zagovor čuden. Za vaske poti lahko ponovno povemo, da jih na našem območju doslej še ni bilo.

FRANČ BEG
NOVO MESTO

KRAJEVNA SKUPNOST ŽUŽEMBERK

Na rob suhokranjske polemike

Zdaj, ko sta bila objavljena odgovora obeh prizadetih zdravnikov iz Žužemberka, je čudno, da se še enkrat oglasim tudi jaz. Nisem namenjen polemizirati s trditvami v njihovi sestavki, čeprav sta pustila več vprašanih brez odgovora. V mislih imam čisto človeška vprašanja, ki so jih začeli preprosti ljudje, ko so mi v pomenku potažili o svojih težavah.

V odgovoru obeh zdravnikov me moti predvsem to, da sta začela razpravo s menoj kot novinarjem. Kot razbiram iz njihovih besed, bi moral biti novinar M. Jakopec tiho zato, ker o marsičem premalo ve ali pa ne ve vsega. Jaz pa sem šel, naj to podčrtam, ko sem pisal sporni sestavek, načeti problem, ki je v Suhi krajini šiv. Vprašani, ki morda izgovorijo iz mojega sestavka, nisem zastavil zato, da bi kdo odgovarjal MENI!

Naj mi do dovoljemo, da še jaz uporabim kot argument trditve, da še 12. leto delam na *Dolenjskem listu* in novinar. Našo pokrajino sem prekrčkaril po dolgem in počez in sem v teh 12 letih zelo veliko napisal — veliko dobrega, pa najbrž tudi kaj slabega.

Glede tega smo torej — kolikor je to argument — oboji približno enako težki. Zelo me je prizadelo namigovanje v odgovoru dr. Kocutarja, da so možni informatorji bili v strahu zato, ker so govorili nesence. To

me boli, čeprav ni naperjeno proti meni.

Govoril sem s kmečkimi ljudmi. Ti ljudje vedo, da dr. Kocutar gradi v Žužemberku hišo in da torej namerava ostati v Žužemberku. Vedo, da bodo morali hoditi k njemu po zdravniško pomoč še naprej oni in njihovi otroci. Nihče ni prišel nanje, naj govore o svojih težavah, in lahko bi jih zamolčali. Presodite sami, česa jih je bilo strah!

Povabilen sem bil na razgovor kot novinar in sem nato pisal o tem, kar mi je povedalo več ljudi. Napisal sem samo, kar so mi povedali. Zdaj so vprašanja odprta in nanje je treba odgovoriti. Ni torej treba odgovarjati meni, pač pa suhokranjskim ljudem, ki so ta vprašanja načeli!

Odgovoril je treba kmečkimi ljudem, ki imajo kot potrošniki zdravstvenih storitev (upam, da je tako) pravico tudi vprašati. Bitka okoli vprašanih in odgovorov se mora izvojevati v Žužemberku in v Suhi krajini. Meni pa naj ne bo zamerjeno, če sem nael vprašanje svojih ljudi še zlasti zato, ker je med temi vprašanji in odgovorom nanje grob, v katerem leži mrtev Kastelic. Ni najmanj ne želim, da bi bilo v odgovoru napisano, da je kriv tega dr. Kocutar, toda tega tudi jaz nisem kričal. Piaz je sprožen in resnica zdaj mora na dan!

M. JAKOPEC

Otočec: skrinjica tudi za referendum

Na voliščih v krajevni skupnosti Otočec bo v nedeljo, 13. aprila, po ena skrinjica tudi za referendum, s katerim bodo občani odločali o štiriletnem plačevanju krajevnega samoprispevka za komunalno ureditev kraja. Če bo večina polnoletnih ljudi v krajevni skupnosti na glasovnicah obkrožila besedico »da«, bo denar za komunalno ureditev že zagotovljen.

Z denarjem, ki ga bodo zbirali štiri leta od zaposlenih, upokojencev, kmetovalcev in obrtnikov, bodo uredili javno razsvetljavo v Otočcu do gradu, napeljali vodovod v Doleno vas, Lešnico, Jelše, Orešnje in novo naselje v Otočcu, uredili pokopališča in mrtiški veži v Otočcu in Zdinji vasi ter obnovili in vzdrževali vse občinske in vaške poti.

Tekmovanje za bralno značko

V štirih dolejskih občinah se tekmovanja za bralno značko (Cicibanovo in Zupancičovo) bližajo koncu. Posamezne šole bodo ob zaključku tekmovanja pripravile poseben program, na katerem bodo sodelovali tudi mladinski pesniki in pisatelji.

Počastitev zlatega jubileja

29. aprila zvečer bo v domu SVOBODE na Vidmu občinska proslava v počastitev 50-letnice sindikatov. Ob tej priložnosti bodo podelili odlikovanja najstarejšim predvojnim in povojnim sindikalnim funkcionarjem.

V PRODAJALNI

„BRŠLIN“

V BRSLINU nasproti železniške postaje
dobite

- cement
- betonsko železo
- strešno in zidno opeko
- stavbno pohištvo
- obložne ploščice in sanitarno keramiko
- vodovodni in elektroinstalacijski material
- obloge za pode
- raznovrsten droben gradbeni material

Prodajalna je dobro založena tudi z gospodinjsko opremo, gospodinjskimi aparati in pripomočki, raznovrstno posodo in priborom.

Obiščite prodajalno trgovskega podjetja

„DOLENJKA“, Novo mesto

in prepričajte se o izbiri in ugodnem nakupu!

PRED LJUDSKIM GLASOVANJEM PREBIVALCEV SEVNISKE OBČINE

„Če glasovanje ne uspe, je razvoj zdravstva zaustavljen za 10 let“

Dr. Štefan Humar in dr. Terezija Žnidaršič govorita o pomenu gradnje novega zdravstvenega doma za razvoj zdravstva v sevniški občini

Ze deveto leto je dr. Humar zdravnik splošne prakse v Krmelju, kjer skrbi za zdravje okoli 5.000 ljudi. V tem času je kraj dobil novo zdravstveno postajo, za katero so prispevali tudi prebivalci Krmelja in okolice. Zdaj imajo nekateri pomisleke, ko je treba graditi nov zdravstveni dom v Sevnici.

DR. ŠTEFAN HUMAR

Dr. Humarja smo zato vprašali, kaj pomeni sodoben zdravstveni dom v Sevnici tudi za njegove paciente.

Brez novega zdravstvenega doma v Sevnici si napredka zdravstva v občini ne moremo niti misliti. V Sevnico ali celo v Celje pošljamo iz Krmelja bolnike v dispanzer za žene, v protituberkulozni dispanzer, na laboratorijske preiskave, k okulistu, zobozdravniku na slikanje čeljusti in še na nekatere

druge preglede. Popolnoma jasno je, da je sevniški zdravstveni dom v korist vsej občini, ne samo okolici Sevnice.

Ta trenutek ne smemo gledati samo nase. Češ mi imamo svojo zdravstveno postajo! Zavedati se je treba, da bo razvoj zdravstva zaustavljen za 10 ali še več let, če nedeljsko glasovanje ne bo uspešno.

Morda se v okolici Krmelja kdo boji, da potem kraj ne bo imel svojega zdravnika. Ta bojazen je popolnoma odveč, celo dva bi bila potrebna, kar bi bilo bolnikom samo v korist.

Dr. Terezija Žnidaršič, zobozdravnica in dosedanja odbornica občinske skupščine, katere pacienti dobro vedo, v kakšnih razmerah dela zdaj z zobna ambulanta, pa je odgovorila takole:

V novem zdravstvenem domu so predvidene tri ordinacije, tako da bodo hkrati lahko delale tri zobozdravstvene ekipe. Si

predstavljate, kaj pomeni to v primerjavi s sedanjim stanjem? Posebno spodbudno pa je to, da bomo imeli samostojno žolsko zobno ordinacijo, ki bi delala vsak dan. S tem bi preventivno zdrav-

DR. TEREZIJA ŽNIDARŠIČ

stveno službo še okrepi. Naj povem še to, da se je število zobozdravstvenih storitev v zadnjih štirih letih podvojilo.

Tako sta povedala zdravnika. Nobeden ni govoril o lažjem delu zdravstvenih delavcev, oba pa o večjih možnostih za boljše zdravstveno varstvo prebivalcev, bolnikov, ki so pomoči potrebni. Predvsem na to velja pomisliti v nedeljo. M. LEGAN

Najpomembnejša investicija v ribniški občini v zadnjih dveh letih je nedvomno nova šola v Ribnici. V ribniški občini bodo postopno zgradili, dogradili in opremlili tudi nekatere druge šole. Za gradnjo šol je uveden samoprispevek, ki ga plačujejo vsi zaposleni, kmetje, obrtniki in upokojeni (Foto: Prime)

Tudi Šmarjeta pred odločitvijo!

Na dan volitev 13. aprila bodo občani tudi v šmarješki krajevni skupnosti z referendumom odločali, o krajevnem samoprispevku za opremo nove šole v Šmarjeti

Šmarješka šola že dolgo ne ustreza. Nima niti dovolj učilnic niti kabinetov, sanitarije pa so podobne vsemu drugemu prej, kot spodobnim šolskim straniščem. V treh učilnicah v šoli in treh v kaplinji se dopoldne in popoldne zvrsti in stiska 335 učencev. Pouk je že od leta 1856 v stavbi, ki je postala šola po sili razmer. Ze leta 1914 so oblasti pouk prepovedale. Ker kraj ni dobil nove šole, so še nadalje poučevali tam, kjer so pričeli. Tudi stara Jugoslavija je obljubljala novo šolo in zanjo so tudi kupili zemljišče, pa je vse padlo v vodo. Po vojni so Šmarjetčani zahtevali po novi šoli obnovili.

Pred reformo je že vse kazalo, da se bo dolgoletno pričakanje šmarješkemu prebivalstvu naposled izpolnilo, pa je tudi

takrat ostalo samo pri obljubi. Šole nedavno je Šmarjeta dočkala, da gre tudi za njeno šolo zares. Prišla je na prvo mesto kraj, kjer je potrebno najprej zgraditi novo šolo. In Šmarjeta ima vse možnosti, da bo otvoritev nove šole slavila že na dan letošnjega občinskega praznika!

Nedavno so o predvideni gradnji nove šole razpravljali tudi volivci šmarješke krajevne skupnosti. Predlagali so, naj bi krajevna skupnost pričela zbirati samoprispevek za opremo nove šole, podobno, kot je pred njo naredila krajevna skupnost v Mirni peči. Ta predlog so podprla vodstva krajevnih družbeno-političnih organizacij, učiteljski kolektiv in seveda tudi starši. Ker pa se mora z uvedbo krajevnega samoprispevka strinjati večina volivcev, bodo izvedli referendum. Ta bo na dan volitev 13. aprila. Če bodo občani glasovali

za uvedbo samoprispevka, bodo samoprispevek plačevali štiri leta, in sicer: zaposleni in upokojeni z večjo pokojnino kot 500 din po 1 odstotek od osebnih dohodkov, kmetje po 2 odstotka od katastrskega dohodka in obrtniki po 3 odstotka od davčnih osnov.

Ni potrebno posebej poudarjati, da bo od izida referenduma odvisno, ali bo v Šmarjeti že letos sezidana nova šola ali na bodo učitelji in učenci še nadalje obsojeni na pouk v hiši, ki sodobnemu šolstvu ne more biti prav nič v ponos. En sam glas »proti« pa lahko postavi na glavo vsa prizadevanja družbene skupnosti, da naposled zagotovi tudi šmarješkemu otrokom sodoben pouk, s tem pa bi še enkrat splavalo po vodi tudi dolgoletno upanje vsega prebivalstva, da se enkrat za vselej otrese negotovosti, ali bo šola ali ne bo.

UGODNA PRILOŽNOST ZA ZAPOSILITEV!

RUDNIK LIGNITA VELENJE

šteje danes 3400 delavcev in še širi svojo dejavnost

ZATO

SPREJME NA DELO

večje število nekvalificiranih delavcev in kvalificiranih rudarjev

Stalno delo, soliden zaslužek, razne ugodnosti.

POGOJI:

Telesno in duševno zdravje, starost od 18 do 28 let. Kvalificirani rudarji morajo imeti dokazila o kvalifikaciji.

PIŠITE

ali pa se zglasite osebno pri Rudniku lignita Velenje, Kadrovsko-socialni sektor.

GLASOVNICA

o referendumu na območju KS Novo mesto
na dan 13. 4. 1969

O podaljšanju krajevnega samopriskpevka, ki se zbira za gradnjo novih osnovnih šol v Novem mestu (na Grmu in Bršlinu) in sicer v višini 1 % od neto osebnih dohodkov in pokojnin, ki znašajo več kot 500 din mesečno, 2 % od davčnih osnov od obrtnikov, gostilničarjev in drugih oseb z lastnimi dohodki in 2 % od katastrskega dohodka zemljišč v lasti občanov, še za eno leto

glasujem

DA NE

Glasovalec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo »DA«, če se strinja s podaljšanjem plačevanja samopriskpevka, sicer pa besedo »NE«.

Boljši pogoji — zdravi otroci

Dr. Josip Pavlovič, zdravnik iz Novega mesta:

»Ko spremljam zdravstveno stanje otrok, vidim, da ne živijo vsi v najboljših pogojih. Na njihovo rast vpliva tudi oddaljenost od šole. Nič me ne bo prepričal, da otroci, ki hodijo po več kilometrov daleč v šolo, ne bodo v življenju čutili posledic, zlasti še vsi tisti, ki nimajo najboljših obutve in so pomanjkljivo oblečeni. Oddaljenost od šole v neprimernih vremenskih pogojih je škodljiva. Kot občan Novega mesta sem za dve šoli.«

Republika nam je ne bo zgradila

Franc Koren, šef železniške postaje v Bršlinu:

»Dobro vem, da nam republika ne bo zgradila šole, ker za to nima predvidenih sredstev, zato ostane vsa zadeva v rokah občine in občanov. Seveda kljub vsemu želim, da bi se končno le izenačili pogoji šolanja otrok na področju celotne republike. Upam, da bo do tega nekoč prišlo, vendar ne smemo čakati, ampak moramo sami ukrepati. Pohvalim lahko prizadevanje PIONIRJA in v zadnjem času tudi NOVOTEKSA ter drugih pri reševanju težkih krajevnih komunalnih problemov.«

Šola mi več pomeni kot milijon!

Slava Gačnik, uslužbenka iz NOVOTEKSA:

»Nova šola v Bršlinu mi pomeni več, kot da bi mi kdo podaril milijon dinarjev. Srečna sem, da se bo izpolnila želja vseh mater iz Bršlina in okoliških vasi.«

Sola otrokom — drugi dom

Adolf Suštar, predsednik občinskega sindikalnega sveta:

»13. aprila bomo spet odločati, ali smo za gradnjo dveh šol oziroma ali bomo podprli akcijo tovarne NOVOTEKSA in zidali šolo tudi v Bršlinu ali ne. Ker pa resnično potrebujemo šolske prostore, menim, da se bodo naši občani določili ZA. Od njihove odločitve bo odvisno, ali bodo dobili otroci drugi dom in razvijali v njem pošolsko dejavnost ali bodo stali tam, kjer so, in se samo učili.«

Ker nimamo urejenega otroškega varstva, si moramo prizadevati, da čimprej uvedemo enozimski pouk; s tem bomo razbremenili starše vseh težav v varstvu, ki ga ob pouku v treh izmenah ni možno zagotoviti. Ob enozimskem pouku bi imeli starši tudi več časa za vzgojo otrok.

Kdor pozna te reči, kdor o nevdržnem stanju razmišlja, pač ne bo mogel na referendumu glasovati proti samopriskpevku.«

Smilijo se mi otroci

Marica Ponikvar, delavka iz Bršlina:

»Družbeno upravičeno in potrebno je, da zgradimo šolo tudi v Bršlinu. Tudi moje sodelavke so za to. Če vidim male otroke, ki hodijo po več kilometrov daleč v šolo, se mi gradnja šole zdi še bolj potrebna. Kljub temu da sama nimam otrok, bom glasovala z »DA«.

Ponosen sem, da sem član takšnega kolektiva!

Franc Sitar, skladiščnik v Novoteksu:

»Bil sem na roditeljskem sestanku v Novem mestu, ko je tovarišica učiteljica prebrala staršem obvestilo, da je Novoteks namenil 150 milijonov za bršlinsko šolo. Ponosen sem bil, da sem član tega kolektiva! Opazoval sem presrečne obraze staršev, ki so z očmi in izrazom lic pozdravili našo velikodušno potezo.«

Starši, tudi vaš glas bo odločil

V nedeljo, 13. aprila, bodo volitve. Na voliščih bodo tudi skrinjice za referendum. Prepričani smo, da boste na glasovnici obkrožili »DA«, ker nam boste s tem omogočili samo dopoldanski pouk. Če se boste odločili za »NE«, šole v Bršlinu ne bo. Tamkajšnje delovne organizacije obljubljenih 2.100.000 din ne bodo prispevale, če plačevanje samopriskpevka ne bo podaljšano še za eno leto. Zato bo tudi vaš glas odločilen!

Učenci osnovnih šol iz Novega mesta in Šmihela

Najlepši spomenik potomcem

Rudi Mraz, upokojenec iz Bršlina:

»Poteza NOVOTEKSA in drugih podjetij mora spodbuditi prav vse, da glasujemo pritrđilno. Če ne izkoristimo te enkratne ponudbe, potem nismo zreli. Vesel sem, ko vidim, da se delovni kolektivi nič več ne zapirajo vase in podpirajo potrebe širše družbene skupnosti in svojih zaposlenih. Na kandidacijski konferenci SZDL smo bili enotni, da bo to najlepši spomenik, ki ga bo postavila sedanja generacija svojim potomcem.«

Za mnoge skrajšana pot

Tine Zaletelj, predmetni učitelj za telesno vzgojo iz Bršlina:

»Smilijo se mi otroci iz oddaljenih krajev, ker morajo zaradi večimenskega pouka v naši šoli zgodaj od doma, domov pa se kasno vračajo. Bršlinska šola bo mnogim skrajšala pot, enozimski pouk v njej pa omogočil, da bodo prej doma.«

Upam, da bo imela nova šola v Bršlinu tudi telovadnico.«

Novomeščani nas ne bodo pustili na cedilu

Franc Zagore, upokojenec iz Bršlina:

»Prepričan sem, da nas Novomeščani ne bodo pustili na cedilu. Če smo mi plačevali za grmsko šolo, bodo tudi oni za bršlinsko. Na letni konferenci Zveze borcev, na kateri je bilo 100 članov, smo z navdušenjem podprli prizadevanja organizatorjev. Ker poznam Bršlince, sem prepričan, da bodo na referendumu skoraj vsi glasovali z »DA«.

Ljudje se bodo odzvali

Roman Groblišek, tekstilni tehnik iz NOVOTEKSA:

»Novo naselje, ki raste v Bučni vasi, zahteva šolo, trgovino, otroški vrtec in podobno. Če smo občani tega dela Novega mesta prispevali za novomeško šolo, potem je razumljivo, da bomo tembolj podprli prizadevanja za graditev šole pri nas. Pričakujem, da bodo Novomeščani podprli predlog NOVOTEKSA in ostalih delovnih organizacij.«

Nova šola — normalno delo

Milena Ivanetič, učiteljica, Urca Majde Silc:

»Potrebujemo prostor za normalno delo, nič drugega. Vse drugače je poučevati samo dopoldne, da se popoldne lahko posvetiš otrokom ali opraviš kakšno drugo delo. Kjer je vse urejeno, imajo otroci več časa za učenje in tisto — samo njihovo — delo, s katerim se ukvarjajo, ko zaprejo knjige.«

TOVARNA SEŽE DLJE KOT DO OGRAJE

Pred očmi imam človeka...

Inž. Avgust Fajtar, direktor NOVOTEKSA

— Kaj vas je vodilo, da se je delavski svet odločil za takšno velikodušno potezo?

»Ze pred štirimi leti, ko smo pričeli graditi novo naselje v Bučni vasi, smo imeli pred očmi, da

moramo poskrbeti za našega proizvajalca, to je za ČLOVEKA. Saj vemo, da so dobri delovni pogoji, urejene razmere v družini in ostali dejavniki osnova za takšnega proizvajalca, kot si ga želimo. V celoten sklop vsekakor sodi tudi nova šola in morda v prihodnosti še kaj drugega.«

— Vas je pri tem vodil tudi kakšen lokalni patriotizem?

»Nikakor, temveč ljudje, za katere moramo skrbeti in jim ustvariti najboljše delovne in življenjske pogoje.«

— Boste zdaj odklanjali pomoč, ki ste jo večkrat namenili raznim organizacijam in prosilcem?

»Prav je, da damo enkrat, pa tedaj »krepkoe«, zato je razumljivo, da se bo naša radodarnost za naprej nekoliko skrčila.«

— Od kod vam denar, ko pa vemo, da v tekstilu še dolgo škriplje?

»Res je. Vsi tekstilci imamo enake težave, vendar so sredstva, ki jih ustvarimo pri nas in ki jih ni ravno tako malo, plod prizadevanja celotnega kolektiva, morda pa so tudi še delček naše skrbi za človeka, ki ni prisotna ravno od včera.«

— Sliši se: NOVOTEKS bo s lahkoto dal 150 milijonov.

»To ne drži, za nas je 150 milijonov velik denar! Za sredstva, ki smo jih namenili kot prispevek novi šoli, bi lahko kupili dva najsoodobnejša tekstilna stroja. Radi bi jih primaknili tistim 1.100 milijonom, ki smo jih lani iz lastnih sredstev namenili za nove stroje.«

— Kaj pričakujete od vaše nalozbe?

»Veliko! Zlasti pa boljše počutje naših proizvajalcev in vseh ostalih občanov, ki se prizadevajo, da bi njihovi otroci imeli urejene pogoje za šolanje. Mi ne poznamo tovarniškega zidu, tovarna seže precej dlje kot samo do ograje.«

— Pričakujete, da se bodo tudi drugi zgledovali po vas?

»Ne vem, verjetno se bodo, vendar je to odvisno, s kakšnega zornega kota gledajo. Če bodo namenili sredstva iz deleža ostanka dohodka, je vprašljivo, če pa bo to prispevek samih proizvajalcev, je odvisno od zavesti ljudi oziroma od njihovega gledanja na širše družbene potrebe.«

S. DOKL

Kajuhov večer v Krškem

Učenci osnovne šole iz Krškega so te dni počastili 25. letnico smrti partizanskega pesnika Karla Destovnika-Kajuha. V domu SVOBODE so pripravili Kajuhov večer. Recitali so njegove pesmi, o spominih na partizanska leta in srečanja s Kajuhom pa je govoril književnik Matej Bor. Nazadnje so podelili bralne značke in nagradili najboljše spise o narodno-osvobodilni vojni.

Jakopič - predvsem za šolarje

Zanimivo razstavo slikarskih del Riharda Jakopiča v Dolenjski galeriji v Novem mestu so si poleg stalnih obiskovalcev razstav v Dolenjski galeriji ogledali predvsem šolarji. Številnim obiskom novomeških dijakov so se tokrat pridružili še učenci iz Šentjerneja, Vavte vasi, Smihela ter Krškega.

Mirna gostuje s »Sinom«

V nedeljo, 13. aprila, bo v novomeškem Domu kulture gostovala KUD Mirna s igro Engelberta Ganga »Sin«. S to igro so marljivo mlinski igralci poželi precejšen uspeh na dosedanjih gostovanjih. Gostovanje mlinskih gledaliških amaterjev bo po dolgem času prvi nastop podeželske gledališke skupine pred novomeškim občinstvom.

»Od monarhije do republike«

14. aprila bo začel kino ERKA predvajati dokumentarni film »Od monarhije do republike«. Film obdeluje tudi jugoslovansko zgodovino in ga bodo prikazovali v počastitev 50-letnice ustanovitve ZKJ, SKOJ in sindikata. Za učence osnovnih in srednjih šol bo ogled obvezen, ker jim bo nadomestil učno uro.

Pesmi Ribniške doline

Pred kratkim je pri mariborski založbi Obzorja izšla knjiga dr. Zmaga Kumer: »Ljudska glasba med rešetarji in lončarji v Ribniški dolini«. Knjige v prodaji se ni dobiti, pričakujejo pa, da bo napredaj v prodajalni Turističnega društva v Ribnici ali pri domačem trgovskem podjetju Jelka v Ribnici, verjetno pa tudi v knjigarnah. Kdaj bo knjiga v prodaji, še ni znano, kakor tudi njena cena ne. Iz neuradnih virov pa smo zvedeli, da bo voljala nekako 80 do 100 din. Bila bi skrajno enkrat dražja, vendar je za njeno izdajo prispevala občinska skupščina Ribnica okoli 40.000 din.

Mali kulturni barometer

■ PISATELJ KRALJ UMRL — Slovenska kulturna javnost se je pre kratkim poslovila od pisatelja in kritika dr. Vladimira Kralja, ki je umrl še ne 66 let star. Dr. Kralj se je uveljavil predvsem na področju dramske teorije in dramske kritike. Kot pisatelj pa nam je manj predvsem po starih novelah, ki je strigel s uspehi, ki jih je ustvaril ta borilca teozofa.

■ SELE SMERT RAZKRILA PRAVO IME — Ob koncu marca je v Mohitli umrl literarni kritik B. Travenč, star 79 let. Z njegovo smrtjo je prišlo na dan tudi njegovo pravo ime: Tomovan. Domnevajo, da je bil skandinavski rodu. O življenju pisca svedoči Sierra Madres, »Obračun bombard«, »Upora obelodna in drugih številnih romanov, ki so prevedeni v 36 jezikov, pa še vedno ni na vedno. Znano je, da so bili nekateri prepričani, da je B. Travenč slovenskega rodu.

■ DRAMA O UZISKI REPUBLIKI — Več srbskih pisateljev piše dramo »Lomača« (Grmad), ki bo prikazala življenje v Uziški republiki. Kot je znano, je bila Uziška republika ustanovljena leta 1941. Dramo je narodno gledališče v Titovem Ulicu.

■ NOVA SLOVENSKA OPERA — Dr. Danilo Svava, dirigent in

V torek, 15. aprila ob 18. uri, bodo v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici odprli razstavo slikarskih del Antona Repnika iz Mute na Koroškem. Uvodno besedo o slikarju, enem najzanimivejših slikarjev našev pri nas, bo imel Karel Pečko, ravnatelj Umetnostnega paviljona v Slovenjem Gradcu. Po otvoritvi bo koncert vokalnega okteta iz Karlovca (Na sliki: Repnik, Petelinja družina — olje na vrčevini)

Sonce kot simbol upanja

V Dolenjski galeriji razstavlja samoukinja Zora Vladen-Zavrnikova iz Maribora

Ob navzočnosti številnih prijateljev likovne umetnosti so v Dolenjski galeriji v Novem mestu 27. marca odprli slikarsko razstavo Zore Vladen-Zavrnikove, samoukinje, ki živi v Mariboru. Slikarka se je predstavila s petnajstimi deli, ki jih je ustvarila lani in letos v mešani tehniki in olju. V njenem izboru za to razstavo prevladuje

motiv katedrale. V vseh njenih delih pa je prisotno sonce, isto sonce, ki pomeni izhod iz stiske, večni simbol upanja. Poznavalci njene ustvarjanja menijo, da je Zavrnikova zelo blizu tistim umetnikom, ki izražajo večno iskanje, večni izhod za sodobnega človeka.

Slikarko je občinstvo predstavil ravnatelj Dolenjskega muzeja prof. Janko Jare, nato pa je tudi umetnica spregovorila o svojem delu in iskanju v likovnem ustvarjanju. V Dolenjski galeriji se je Zora Vladen-Zavrnikova četrtič predstavila s samostojno razstavo. Njene samostojne razstave so lani videli v Zagrebu, Dubrovniku in Ptuj, 1967. pa je sodelovala na kolektivni razstavi v Mariboru.

Razstava v Dolenjski galeriji bo odprta do 14. aprila.

»Polovične resnice«

Mestno gledališče ljubljansko bo gostovalo 22. aprila v Novem mestu s sodobno angloško bulvarno komedijo »Polovične resnice« Alana Ayolbourna. Za obiskovalce pripravite v Domu kulture bo to osma abonmajska gledališka predstava v sezoni 1968/69.

Kulturna revija v Artičah in Dobovi

V Artičah so imeli v nedeljo, 6. aprila, krajevno kulturno revijo. Nastopili so harmonikaši, moški pevski zbor in člani folklorne sekcije. Plesalce je spremljal tamburaški orkester. Krajevno revijo so pripravili v nedeljo tudi v Dobovi. Dalj so ji naslov »Dobova pleše in poje 60«.

skladatelj, je napisal novo slovensko opero »Ocean« po istoimenski ekspresionistični drami Leonida Andreeva. Kratka predstava je bila ob koncu prejšnjega tedna v Ljubljani.

■ 1400 STRANI MAKEDONSKÉ ZGODOVINE — V Skopju so pred kratkim nastopili tretji svetek obsežne Zgodovine makedonskega naroda. Vse tri knjige imajo nekaj več kot 1400 strani.

■ SODOBNOST 4 — Četrta letanja številka osrednje slovenske literarne revije Sodobnost (njen glavni in odgovorni urednik je pesnik Ciril Zlobec) prinaša pesmi Janesa Menarta, esej Janja Kosa Književnost in humanizem ter prozo mladega pisatelja Eralda Pissarja Zabjaglavca in nekaj njegovih pesmi. V tej številki je s prozo zastopan tudi Anton Ingolič (Nekrolog zapomni ljubezni). Anton Podbevšek objavlja Pogovore z Jakopičem, Pavle Kogoj sodeluje s prispevkom Podača in obočja slovenske delavske mladine, Pavle Šivic pa s razmišljanjem o merilih za vrednotenje v glasbi. Ob teh prispevkih je še vrsta razprav in razmišljanj ter dve glodi. Sodobnost je pod uredništvom Cirila Zlobca postala razgibana in zanimiva revija.

Tršarjeve skulpture v Krškem

Razstava v krški galeriji bo odprta do 13. aprila

4. aprila zvečer so v krški galeriji odprli razstavo skulptur Draga Tršarja. Umetnika, goste in številne obiskovalce je v imenu prirediteljev razstave pozdravila Marjanca Uršič. O Dragu Tršarju in njegovi umetnosti je spregovoril umetnostni kritik Zoran Kržišnik. Preden si je občinstvo ogledalo razstavo, mu je igralec Stane Sever prebral Levstikovega »Martina Krpana«. Razstava bo odprta do 13. aprila.

Drago Tršar je v krški galeriji razstavil 22 del, od tega 18 plastik in 4 risbe. Največ plastik, med njimi skulptura Manifestanti in Demonstranti, je izdelanih v bronu, ostale pa v sadi in terakoti.

Ko je kritik Zoran Kržišnik predstavil Draga Tršarja, je rekel, da prevladuje v njegovi umetnosti dvojje poglavitnih kvalitet: na eni strani neizčrpna obilica likovnih idej in na drugi strani stroga logičnost razvoja.

»Njegovje (Tršarjeve) demomonstranti, manifestanti, kritični spomenik zrnage v Kamniku, vse to so hkrati naravi izvirane oblike materije in s kolektivnim stremiljem prečeta množica, mogočna, neustavljiva, korakajoča nezadržno dalje, vzdigujoča se v neslutne višine vnetega hotenja in zmagoslavja, tistega zanosa, ki iz tebe in mene ustvarja NAS,« je med drugim poudaril kritik Kržišnik.

Igralec Stane Sever je občinstvu predstavil Levstikovega »Martina Krpana«, Tršarjovega »kontrabantorja« iz Notranjke, kot je sam rekel, in za svoj recital poželi topel aplavz. I. Z.

Dve gostovanji v Krmelju

Pred kratkim so imeli v Krmelju dve gostovanji. Amaterska dramska skupina iz Velike Loke je gostovala z »Desetim bratom«, »Svoboda« z Mirne pa z Ganglovo dramo »Sina«. Pri predstavi »Desetega brata« so gledalci napolnili dvorano, ko so igrali Mirenčani, pa je prišlo na predstavo le 100 ljudi. D. B.

DELEGATI KOMENTIRAJO

minuli kongres ZKPOS

BOGO KOMELJ, upravnik študijske knjižnice »Miran Jarec, Novo mesto:

»Ze vse predolgo in prevečkrat je na kongresih Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije prisoten problem: človek, prostor, denar. Kot težka oolka pa se že vas leta vladit po kongresih tudi polemika o literarni plači. To pravim zato, ker plače ni prav nič manj, čeprav se mi zdi, da je spričo tega, da imamo pri nas družbene tiskarne in v uredniških odborih kulturne delavce, že davno ne bi smelo biti več na svetlem. Lahko se tolažimo le s tem, da za poplavo literarne plače nismo krivi samo mi, saj pride največ tega k nam od drugod.

Na V. kongresu ZKPO sem pogrešal razpravo o kulturi na podeželju, saj je prav to najbolj potrebno kulturne dejavnosti, in o tem, kako naj bi podeželju pomagale kulturne ustanove. Zdi se mi

tudi, da so delegati, predstavnik kulturnih društev, kar preveč mimogrede vzeli na znanje sporočilo o pripravi novega zakona o kulturi. Sicer pa je kongres opravil svoje delo. Bil je dobro pripravljen in vsaj jaz nisem opazil kakršnih zastojev.«

DR. BRATKO KREFT:

Cankar in socializem

(12. nadaljevanje)

Definitivna priča, da je moral predtem študirati marksizem, kajti to, kar je povedal v tem odstavku o kulturi sploh, je marksistično. Tu moramo opozoriti še na neko, nič manj pomembno dejstvo: Cankar piše dosledno »narodova kultura« še od časov svoje komedije o blagru sem, kjer je rabil ta sicer po oficialnem pravopisu napačen pridevnik »narodova«, ker je bil za Cankarja narod nekaj žilvega in konkretnega, kar tudi je. Zato je ta raba v tem pomenu edino pravilna. Narod ni abstraktnum, marveč konkretum.

Kaj vse je študiral Cankar v teh časih, še zmeraj ni dovolj ugotovljeno, toda da je veliko več študiral, kakor si mislimo, je nedvomno. Prav gotovo ni bil nepripravljen na socialnodemokratsko kandidacijo, in da je moral že predtem prebrati marsikaj marksističnega, o tem, mislim, ni treba dvomiti. Med drugim je na Dunaju bil naročen na »Arbeiter Zeitung«, ki ga je opozarjala na razno marksistično literaturo, naj je bila reformistična ali ne. Nazori, ki jih izpričuje Cankar tja do svoje smrti, dokazujejo, da je skušal tudi sam misliti pri svoji analizah družbe in politike kolikor mogoče v smislu klasičnega marksizma. Kjer se je razhajal s socialno demokracijo politično, se je prav s tega stališča, o čemer priča tudi njegova zadnja polemika s Antonom Kristanom-Verusom, zastopnikom skrajnega desnega krila naše socialne demokracije, ki se je izgubljala v konzumarstvu in golem praktičizmu, pozabljala pa na temeljna načela marksizma, kar se dogaja marsikomu tudi danes.

Cankar ugotavlja, da je

»zgodovina slovenskega naroda, zgodovina tlačana, hlapca, ki služi na volok volke in ki se je korenito navadil služiti, da mu je prešlo suženjsvo in meso in kri. Stoletja je služil politično in družbeno tistemu gospodarju, ki mu je bil najbližji; stoletja je romal v noči in mraku njegov zasluženi duh po cesti, ki vodi v Rim.«

S temi besedami je razlagal bridko odvisnost od mračnijaškega rimskokatoliškega klerikalizma. To potrjujejo še naslednji stavki, v katerih označuje pomen nastopa slovenskih protestantov:

»Prvo veselo znamenje mlad, vzkliše kulture se je pokazalo v reformacijski dobi. V drugi polovici šestnajsetega stoletja sta Primož Trubar in Jurij Dalmatin postavila prvi in veličasten spomenik slovenski kulturi.«

In zdaj preide na ugotovitev, ki jo ima tudi Engels v svoji študiji o kmečkih puntih in reformacijskem gibanju, ki je imelo tudi ali pa celo predvsem svoje socialne korenike. Zato ni bilo zgolj versko gibanje, marveč v versko obliko preobčleno socialno gibanje kot posledica socialnih naspotij v družbi:

»Omejena in nerazumna je trditev, da je bilo tisto veliko gibanje samo in edino versko gibanje, ki ni torej pomenilo za slovenski narod nič drugega kakor malo pomemben korak iz enč cerkve v drugo, iz enega suženjstva v drugo. V tem kakor v vseh znamenitih kulturnih bojih si je dalo duška mogočno, v masi ljudstva dremajoče hrepenenje po svobodi. Verski reformatorji so bili buditelji tega hrepenenja, so bili njegovi voditelji proti cilju. V tem boju proti tradiciji suženjstva so se prvi poslužili orožja literature in so tako napisali prvi dokument kulture slovenske; prvi dokument hrepenenja po svobodi, po višjem duševnem in telesnem blagostanju.«

Tako odločne in jasne ter hkrati tako kratke in jednate oznake pomembnosti dela slovenskih protestantov ni dotle pri nas ustvaril nihče. Engels je v svoji knjigi »Nemška kmečka vojna« označil socialni izvor verskih bojev v času reformacije, Cankar pa je socialno povezal še z nacionalnim ter tako pri nesvobodnem narodu pravilno sklepal naprej. Cankar se ni mogel odreči priliki, da tudi ob tem primeru ne bi posredno primerjal usode preganjanih in preganjenih protestantov s svojo. To navezuje ta odstavek z uvodnim o položaju slovenske kulture in kulture delavca v njegovem času. Kdo dela pri tem »narodus« za prvi napredni razvoj, tega tepe bič in ta bridka pesem se je začela že pri protestantih:

»In ker so to storili, jih je doletela usoda velike večine kulturnih delavcev: izgnani iz domovine so poginili v temi, njih delo pa je uničila rimska cerkev z ognjem in mečem... Slovenski narod se je pogreznil v hujske tlačanstvo, upognil je hrbet pod težim jarmom...«

»In ker so to storili...« — ta trditev je značilna za Cankarja in za razmere, v katerih jo je napisal in spregovoril. Tako načelno in hkrati tako neovrgljivega dejstva ni dotle nihče vrgel našemu klerikalizmu v brk. To je mogel storiti le socialist Cankar, noben liberalce bi tega ne zmogel, tudi dr. I. Tavčar ne, čeprav je skušal protestante braniti leposlovno, toda le leposlovno, ideološko-politično jih globlje ni zmogel, ker je bil slovenski liberalcem idejno jalov. Cankarjevo zgornje misli so predhodnice zanega stavka iz »Hlapceva«, ki so bili napisani šele leta 1909 — to so pravi, da zgornje misli niso bile v Cankarju naključje, marveč so bile trdni del njegovega nazora, sicer ne bi živele v njem dalje in dobile udarnega izraza v njegovi drami »Hlapci«, ki jo je Pregelj ob neki priliki upravičeno imenoval »slovensko narodno tragedijo«.

Cankar pa ni nehal razmišljati v letu svoje kandidature o protestantizmu in njegovih zastopnikih. Naslednje leto, ko je bila štiristoletnica Trubarjevega rojstva, je napisal še članek »Trubar in Trubarjeve slavnosti«, ki ga jebral kot predavanje spet v Trstu in spet pri socialističnem ljudskem odru 21. maja 1908, izšlo pa je v socialističnem tržaškem »Delavskem listu« (št. 23—24). V tem predavanju je postavil Trubarja za enega največjih mož, kar jih pozna tako prazna in tako žalostna zgodovina slovenskega naroda.

Njegovo osebnost razlaga Cankar materialistično-deterministično:

Kočevarji bili spet odlični

Podkoritnik in Praznik osvojila tretje in četrto mesto - Kje so bili Novomeščani?

V nedeljo, 6. aprila, je bilo v Ljubljani republiško hitropotešno prvenstvo za mladince, na katerem se sodelovalo 38 šahistov. Iz doljenjske telovadne podzove so tekmovali še štirje mladinci iz Kočevja. Na voliko presenečenje so se vsi štirje uvrstili v finale.

Larskolečni republiški prvak pri starejših pionirih Stane Podkoritnik iz Kočevja je s tretjim mestom dokazal, da je odlični šahist in da bo kaj kmalu tudi pri mladincih posegal po najboljših mestih. Tane Praznik je povsem po nepotrebnem izgubil nekaj točk in se je zaradi tega moral zadovoljiti s četrtim mestom. Rudi Karničnik je delil šesto mesto, Tane Rakovič pa je bil enajsti. Zasluzeno je zmagal ljubljanski Tomislav Halik.

Vrstni red: 1. Halik (Lj.) 9,5; 2. Naglič (Kranj) 9; 3. Podkoritnik (Kočevje) 7,5; 4. Praznik (Kočevje) 7; 5. Rutar (Anžovo) 6,5; 6-7. Karničnik (Koč.) in Rijavec (Trbovlje) 5,5; 8-9. Slejko (Postojna) in Novak (Lj.) 5; 10. Golja (Ljub.) 4,5; 11. Rakovič (Kočevje) 1 in Vidmar (Metlika) brez točk.

IVE STANIC

V nedeljo prvenstvo za pionirje

V nedeljo, 13. aprila ob 9. uri, bo v Domu telesne kulture v Kočevju doljenjsko pionirsko šahovsko prvenstvo za posameznike. Prvenstvo bo ločeno za starejše in mlajše pionirje in pionirke.

Atleti Novega mesta so se odlično izkazali na uličnem teku v Bihacu: osvojili so dve prvi mesti med posamezniki in prvo mesto v članski ekipni konkurenci (Foto: S Dokl)

NOGOMET

Drugi poraz Belokranjcev v Jaršah

Celulozar, čeprav je bil v očitni premoči v srečanju s steklarji iz Rogaške Slatine, ni mogel doseči kaj več kot pirovo zmago. Krčani, ki igrajo na oklep nogomet, ne morejo nikakor uveljaviti svoje terenske premoči. V drugem doljenjskem derbiju med Novomeščani in Mirenčani smo gledali lep nogomet. Gostje so se dolgo časa upirali, vendar jim je v drugem delu tekme posla sapa. Zlasti so nekoliko odnehali, ko jim je sodnik dosodil zadetek, ki je bil dvomljiv. Belokranjci so gostovali na težkem terenu v Jaršah in podlegli domačinom z 2:1, z malo več sreče bi lahko celo remizirali in se obdržali na drugem mestu. Tako pa bo treba v preostalih tekmah precej bolj zasakati rokave, če želijo priti v višje tekmovalne stopnje.

Čine, ki so igrali brez prave volje in tekmovnega zanimja, zlasti zato premagali s 4:1.

V. PODGORSEK

Induplati (Jarše) : Bela krajina 2:1

16. kolo ljubljanske nogometne podzove je bilo nesrečno za Belo krajino. Črnomalci so gostovali v Jaršah in dosegli svoj drugi poraz v letošnjem prvenstvu in se na prvenstveni lestvici pomaknili na eno mesto nazaj. Črnomalci so v Jaršah izgubili po krivdi tretjega razpoložljivega vratarja domačin, ki je branil nemogoče šoge. Domačini so povedli z 2:0 že v prvem delu, zatem je bila dosežena 11-metrovka za goste, ki jo je streljal Stane Zunič. Vendar je vratar tudi ta strel zadržal. Do konca tekme je Tone Švajcer dosegel gol in s tem omilil poraz.

T. LATERNER

Elan (N. m.) : Partizan (Mirna) 4:1

Drugi doljenjski derbi je bil zelo zanimiv. V prvem polčasu so imeli domači nogometaši dosti več od igre, vendar niso mogli izkoristiti odlične obrambe gostov. Nekoliko minut pred koncem prvega polčasa je Velazki ukazal odličnega vratarja Logarja. V drugem delu tekme so Novomeščani uprizorili več nevarnih napadov, ki so rodili kar 3 zadetke. Nekočnik pomislilov imamo zoper tretji zadetek Novomeščanov, ki ni bil dosežen na dovoljen način. Končno so gostje klonili in prejeli še četrti zadetek. Tekma je bila lepa in je pokazala, da sta obe ekipi za tekmovalje kar dobro pripravljena. Pri Mirenčanih lahko pohvalimo obrambo s Šmucem na čelu, pri domačih pa Turka in Huzar.

N. N.

Brežice : Radeče 1:4

V polfinalni nogometni tekmi sta se protako nadležje pomerili ekipi, ki tekmujeva v najvišji nogometni podzveti Gostje so doma

KOŠARKA

BETI v II. slovenski ligi

Bela krajina je dobila še drugo ekipo, ki bo nastopala v kvalitetnejšem tekmovalju. To je košarkarska ekipa »BETI« iz Metlike, ki bo nastopala v drugi slovenski košarkarski ligi. Prvenstvo v tej ligi se bo pričelo 27. aprila. Nastopalo bo 8 ekip prvak pa bo iz prve republiške lige.

V okviru priprav za tekmovalje v ligi so Metličani odigrali dve priateljski tekmi s Novomeščani. V prvem srečanju so zmagali s 55:54, v drugem pa so zmagali Novomeščani 61:39.

Dolenjci imajo tako poleg Novomeščanov še Metličane v tej kvalitetni ligi.

T. LATERNER

Končno v prvi ligi!

Po kvalifikacijah za vstop v I. republiško odbojkarstvo ligo, kjer so kočevski odbojkarji bili za las sprejeti, se je vendar pred dnevi odbojkarjem uspelo uveljaviti. Ker je iz nadaljnega tekmovalstva v prvi ligi odstopil kranjski Triglav, je odbojkarstva zveza uveljavila Kočevje v prvo ligo. Ta odločitev bo vplivala na razvoj odbojke v Kočevju, ki ima precej pri vrstencov.

A. ARKO

Celulozar : Steklar (R. Slatina) 2:1

V prvem polčasu so domači nogometaši igrali proti vetru. Vendar so kar oseskrat resno ogrožili vrata gostov, zadetka pa niso mogli doseči. V drugem polčasu so domači zadrgali hitreje in izvedli kar dva odlična udarca,

vendar je obakrat šoga zadela vratničar. Poleg teh dveh napadov so Krčani kar 15-krat usmerili šogo proti Steklarjevemu vratom. Prvi zadetek za domače je dosegel Jurečič. Steklar pa je še nekaj minut zatem izenačil. Odločilni zadetek je dosegel s lepim strelom Germek.

Celulozarju se še ni povsem odprijo. Ko bo stekel ves mehalski veter, upamo, bodo nasprotnikove mreže spet polne zadetkov.

L. HARTMAN

NAŠ RAZGOVOR

Na Mirni je šport zaživel!

Nace Dekman, predsednik nogometnega kluba Partizan na Mirni je povedal nekaj o športni dejavnosti v tem kraju.

— Kako ocenjujete športno dejavnost na Mirni?

— Pri nas šport ni prave

razvit; vendar lahko omejenim smučanjem, orodno telovadbo in nogomet. Letos bomo tu proslavili 50 letnico telesno-vzgojne dejavnosti.

— Kako je z nogometom?

— Imamo samo 20-člansko nogometno ekipo. Delamo že dve leti, nogometu pa vodi trener Milan Turk.

— Kdo vam pomaga?

— Krajevna skupnost in občinska zveza za telesno kulturo.

— Ste zadovoljni z igro in uvrstitvijo vaše ekipe?

— Sinoči 7. mesto je za naše skromne razmere kar lepa uvrstitev.

— Kaj pa vadbena klubna?

— Je skrbno in dobro delo.

— Nimate občutka da je izrišče slabo.

— Res ni najboljšo, vendar upamo, da bomo v bodoče prišli do boljše igrice.

— Kaj pa natrili?

— Vse gre v smer priprav na 50 letnico obstoja Partizana.

S. DOKL

ROKOMET

Krmeljčani so stresli Radovljico

Največje zadovoljstvo v nedeljskem rokometnem vrvežu so nam pripravili žilavi Krmeljčani, ki so doma strelili vodilno ekipo v ligi — Radovljico. Njihovemu zgledu so sledili tudi Brežičani in nasuli v mrežo Ormožja goro zadetkov. Zlasti se je odlikoval Polde Rovani, ki je sam zabil 11 golov. Ostale tri naše ekipe pa so tokrat potegnile krajši konec; premagali so jih Drava, Kranj in Križe. Novomeščani so se končno zbrali in v nedeljo nastopili proti ekipi iz Križe. Ribničani so izpustili iz klešč ptujsko Dravo, ki ji tudi gori pod nogami. Krčanom tudi tokrat v Kranju ni šlo in so prejeli kar 30 zadetkov.

Brežice : Ormož 28:11

Prvič letos so Brežičani domačinom gledalcem prikazali moderen rokomet. Tradicionalno neprijetnemu nasprotniku so vsilili svoj sistem igre in mu nasuli zadetkov po mlji volje. Predvsem sta se odlikovala borbeni Rovani in vratar Berglez, z domiselno igro pa sta navdušila Darko Setine in Slavko Bosina.

Brežice: Beršter, Rovani II, Antolovič 3, Bršec, Avsec 1, Bosina 4, Svačić 2, D. Setine 3, Zivič 3, Pavlič 1, Zore n. M. Setine.

V. PODGORSEK

Ribnica : Drava (Ptuj) 20:21

Ribničani so že na začetku tekme povedli z 2:0, vendar so v nadaljevanju popustili, tako da so bili Ptujčani vedno v prednosti. Proti koncu tekme so Ribničani zmogli izriniti hitro, levedli so nekaj lepih napadov ter izenačili. Vendar so gostje v zadnjih minutah spet prišli v vodstvo in izbojevali dragoceno zmago.

Ribnica: Lovšin, Keršič 1, Abram, Matelič 1, Erčulj 1, Po-

KEGLJANJE

PIONIR izpadel iz lige

Po 10 letih uspešnega igranja je novomeški Pionir zapustil republiško kegljarsko ligo. V soboto in nedeljo se je srečal v Ljubljani z mariborskim Branikom in dvakrat izgubil: prvi dan — 6494:6340, drugi dan — 6294:6290. Pionir bo od sije nastopal v drugi republiški ligi.

J. MRZLAK

nikvar 7, Keršič II 3, Radič 1 in Pušelj 1.

Krmelj : Radovljica 17:13

Domači rokometiški so počasi zasuljete zmago nad vodilno ekipo v ligi — Radovljico. Krmeljčani so bili ves čas tekme v premoči, saj so vodili tudi že z 9 golov prednosti. Pri domačih moramo pohvaliti vse igralce, saj so se prizadevali za zmago. Pri gostih je zlasti ugajal prodorni Gasper-

sič, ki je sam dosegel 10 zadetkov.

Zadetek za Krmelj so dosegli: Zaman 5, M. Papet 4, Damjan 3, C. Logar 3 in Kolovrat 1.

B. DEBELAK

Novo mesto : Križe 9:19

Novomeščani so v tipični prvenstveni tekmi izgubili srečanje s borbenimi rokometiški iz Križe. Čeprav niso imeli pred tekmovalnim nobenih skupnih priprav, so vseeno pokazali kar dobro igro. Zlasti sta se odlikovala Jaklič in Pelko, ki sta dosegla po 3 zadetke. Novomeščani morajo razmisliti, kako bi našli rešitev pred izpadom iz lige. Verjetno ne bi bilo slabo, ko bi se nekoliko okrepili s košarkarji, med katerimi je tudi nekaj odličnih rokometalcev.

Kranj : Partizan (Krško) 30:18

Kranjci so tokrat doživeli hudi poraz v srečanju s odlično ekipo Kranja. Pri gostih iz Križev se je poznalo, da je tokrat odgovarjala obramba ter krilni igralci. Odlična rokometiška Kranja so največ zadetkov dosegli iz hitrih protinapadov. Pri Krčanu sta dobro igro pokazala vratar Katič in napadalci Jelen.

Krško: Kalčič, Gasc 5, Arh 3, Jelen 9, Kovačič 1, Božič 1, Rožič 1 in Komar.

L. HARTMAN

Atletski miting

V soboto, 12. aprila ob 16. uri, bo v Novem mestu izobilni atletski miting za nastop na odprtemem atletskem tekmovalju, ki bo 30. aprila v Novi Gorici. Na podlagi rezultatov bodo sbrali atlete tudi za tekmovalje v atletskem pokalu Slovenije, ki bo 27. aprila v Ljubljani.

■ KRŠKO — Plavalni bazen na Vidmu se napolnil s toplo vodo in omogočil plavalcem rodno vadb. Uradna otvoritev za kopanje bo 15. aprila, sveda, če bo vreme ugodno.

(L. H.)

Šport

Od tu in tam

■ NOVO MESTO — Na hitropoteznem ženskem šahovskem turnirju je pri mlajših pionirih zmaga Lukičeva, pri starejših Papeževa ter pri članicah Facija. Šm. Gali so se tudi pionirji. Med mladinci so bili najboljši Zigante, Kr. Jan, Bajt, Jevček in Mekar, pri starejših pa Komelj, Pucelj, Poredoš, Sulc in Jerčin.

■ KRMEJ — Na četrtem šahovskem turnirju za pokal krmeljske Svobode je igralo 17 igralcev. Zmagali je Jan Markovič s 13,5, sledijo Štribar 13, D. Perhaj 12,5, Gačnik 12, Žitnik 10, Debelak, Prižmič 10,5, Mirt 8,5 itd. Po četrtem kolu je v vodstvu Štribar 42,5, D. Perhaj 38, Debelak 35, Zvar in Žitnik 28.) itd.

■ SEVNICA — Na hitropoteznem šahovskem turnirju SK Milan Majcen je med 9 igralci zmagal Gačnik s 7 točkami, sledijo — Pflajfer 6, Drostvenšek 5,5 itd.

■ METLIKA — Na rokometnem igrišču v Metliki sta se v nedeljo v prijateljski igri v maleni nogometu srečali ekipi mladincov iz Metlike in Črnmalci. Zmagali so Črnmalci s 4:3. Strelci za Met. lico sta bila Pavri in Radman, za Črnmalce pa Majerle in Malesič.

■ ČRNOMELJ — Tu so imeli dve uspešni atletski tekmovalji. Na prvem je zmaga strelca dr. lina Črnmalci s 355 krogi pred SD »Begrade 343 in SD »Priotevca s 336 krogi. Med posamezniki je dosegel najboljši uspeh Stane Strum, bel je SD »Iskra — Senič. Na drugem tekmovalju pa je zmaga ekipe »Begrada s 396 krogi pred »Priotevca ter ekipo »Siletrna iz Črnmalci. Med posamezniki sta bila najboljša Jure Mihelič in Branko Murn, ki sta dosegla vsak po 84 krogov.

■ KOČEVJE — Pionirji, ki se pripravljajo na osvojevanje republiškega prvenstva v gimnastiki, so imeli prejšnji teden tekmovalje. Tekmovali so na bradnji, drogah, v preokolihi in prosti vaj. Dosežki starejših pionirji — 1. Plet 44,30, 2. Konte 43,30, 3. Jarni 40,80 itd.; 2. Kojar 40,40, 3. Koleta 39,90.

(A. A.)

■ KRŠKO — V petek, 11. aprila, bo v Kostanjevici na Krki ti. skovna konferenca, ki jo je sklical AMD Krško v zvezi s pripravami na izvedbo svetovnega ceniškega prvenstva v speedwayu. Na konference so povabili predstavnike slovenskih dnevnikov in tednikov ter RTV.

■ NOVO MESTO — V Novem mestu je bilo športno srečanje med gimnazijci iz Novega mesta in Črnmalci. Srečali so se v odbojki in košarki. V odbojki so po oboje, stranski sili izi zmagali Črnmalci s 2:0 (16:7, 16:14), v košarki pa Novomeščani s 69:30. Za Novomeščane so bili uspešni: 2. Kovačič 26, Šepetavc 12, S. Kovačič 10, Uhan 10, Pucelj 4 in Legan 1, pri gostih pa Pogačnik 13, Pustar 10, Lah 6, Plet 6 in Kobe 4.

(A. L.)

■ KOČEVJE — Pričelo so se de. tekmovalci pomerili v srečanju. V ekipnem tekmovalju je bila prva ekipa Oba Kočevje (Polovž, Holavske športne igre, Najprej so se čevzar, Jare) 317 krogov, 2. ITAS III 314, 3. MELAMIN I 311 itd. Med posamezniki je bil najboljši Tomaž Jurič s 123 krogi, sledijo Viktor Kuznik 114, Jože Polovič Vlade Planinc 113, Franč Novak 112 itd. Skupno je nastopilo 46 strelcev. Po tekmovalju so se dogovorili, da bodo v kratkem priredili več rodobnih srečanj. Tekmovalje je pokazalo, da je v Kočevju precej dobrih strelcev.

(A. A.)

■ KRŠKO — 13 pionirjev Celulozarija je s trenerjem prišlo v obisk. V ekipnem tekmovalju je bila prva ekipa Oba Kočevje (Polovž, Holavske športne igre, Najprej so se čevzar, Jare) 317 krogov, 2. ITAS III 314, 3. MELAMIN I 311 itd. Med posamezniki je bil najboljši Tomaž Jurič s 123 krogi, sledijo Viktor Kuznik 114, Jože Polovič Vlade Planinc 113, Franč Novak 112 itd. Skupno je nastopilo 46 strelcev. Po tekmovalju so se dogovorili, da bodo v kratkem priredili več rodobnih srečanj. Tekmovalje je pokazalo, da je v Kočevju precej dobrih strelcev.

■ NOVO MESTO — Končan je šahovski turnir za prvaka Novega mesta. Na turnirju je med 12 šahisti premočno zmagal mojstrski kandidat prof. Igor Penko, pred prvokolegovkom Tonetom Spornjem. Končni vrstni red: 1. prof. Penko 10, 2. Spornar 8, 3. Udri 7,5, 4. Mihč 7,5, do 6. Istenič, Stan. kovič 6,5, 7. Belanovič 5, 8. Šep 4, 9. Mladinec 3,5, 10. Ilc 3, 11. do 12. Sašek in Jenko 2,5.

(N. N.)

■ NOVO MESTO — V 9. kolu občinske kegljarske lige so bili dosegli naslednji rezultati: Partizan (Bbk.) : Pionir 475:505, Start devet : Luknja 414:486, Iskra : Zeleničar 353, 470, Vseh devet : Krka 476:449, Iskra : Vseh devet 435:426. V vodstvu sta Zeleničar in Vseh devet 16 točk, Krka, Luknja 14, Pionir 12, Iskra, Partizan 10 itd.

(J. M.)

Vprašanja 300 vajencem

V novomeški občini so pričeli te dni anketirati 300 vajencov v gospodarskih organizacijah in pri zasebnikih. Vajence sprašujejo predvsem o tem, kdaj opravljajo učno prakso, ali jo opravljajo podnevi ali tudi ponoči, ali morajo delati tudi drugo, kar jim v uku ne bo koristilo, kako ravnajo s njimi nadrejeni, ali jim dajo dopust in mesečno nagrado, in podobno. Vprašanja je sestavila analitiška skupina pri občinski konferenci Socialistične zveze v Novem mestu. Na rezultate oziroma odgovore anketiranih vajencov se bo oprla tudi razprava na bližnji problemski konferenci o vajencih, ki jo pripravlja predsedstvo občinske konference ZMS v Novem mestu.

Važno za vse lastnike gozdov!

V današnji številki Skupščinskega Dolenjskega lista je med drugim objavljeno tolmačenje glede uporabe 2. točke opombe k tarifni številki 4 tarife občinskega prometnega davka. Tolmačenje je važno zaradi oprostitve plačila občinskega davka za razrez hlodovine na žagah, zato lastnike gozdov na tolmačenje še posebej opozarjamo!

Preloženo tekmovanje

Zaradi bližnjih volitev v občinsko skupščino je komisija za varnost otrok v prometu v Novem mestu na svoj 1. aprila sklenila, da bo občinsko tekmovanje »Povej, kaj znaš o prometu«, za katerega se je prijavo več osnovnih šol, šele 20. aprila. Preloženo je tudi medobčinsko tekmovanje, ki bo po zadnjem sklopu 27. aprila. Obe tekmovalni bosta v Novem mestu. Novomeška komisija je za najboljšo ekipo raspisala nagrade. Odločila se je tudi, da bo z nakupom šestih uniform za pionirje — prometne mišičke podprla prometne kroške.

Klavnica bo na Šajserju

V Mesoprehrambenem podjetju Novo mesto smo svedeli, da pospešeno iščejo novo lokacijo za gradnjo klavnice. Dosedanja lokacija v Ločni ne pride v poštev, ker bo tam speljana novo-meška obvozna cesta. Kot najboljša rešitev se zdaj ponuja ravnica pri mostičku brez potok Šajser pri vasi Krka. Načrta ho treba prilagoditi novi lokaciji, masen tega bodo morali opraviti tudi raziskave glede nosilnosti zemljišča.

Še letos ribiški prospekt

Propagandno-turistična komisija pri ribiški družini Novo mesto bo predlagala upravnomu odboru, naj izda ribiški prospekt o Krki. Vanj bi zajeli tudi naše znane turistične objekte, ki sodijo v ta sklop. Ribiški bodo povabili k sodelovanju še druge ribiške družine vodil Krke.

Ribiči iz inozemstva bodo prišli

Znani ribiški delavec iz Zahodne Nemčije Heins Balzer, ki pošilja tuje ribiče v Jugoslavijo, je napovedal večje skupine ribičev, ki bodo prišle k nam že za prvoletne pramnike.

SPREHOD NA GORO NAŠIH USPEHOV

Socializem se obrača od zidov, stavb in strojev k človeku — Ne čakamo več na odločitve in darila »od zgoraj«, temveč se sami spoprijemamo s tem, kar bi radi dosegli, sodelujemo in prispevamo po najboljših močeh — Na volitvah bomo potrdili svoje dosedanje in bodoče ustvarjalno delo

V tem, kar je bilo objavljeno v prejšnji številki, smo se namenoma zadržali na območje naše občine, na delo in odgovornosti skupščine in njegovih organov, nato pa začeli z naševanjem otipljivih podatkov o uspehih v gozdarstvu in drugih dejavnostih ter o izvozu. V tem nadaljevanju si bomo ogledali stavbo sodelovanja, ki jo ustvarjamo graščakom z drugimi stranmi. V njej bomo poiskali sami sebe in ob koncu ugotovili, da je ob doseženem in ob nameravnem pot na voliče toliko kot ena izmed mnogih delovnih nalog, ki smo jo dolžni opraviti samim sebi.

Dimniki, zidovi in stroji so bili nekdanj prv naloge, danes pa je smoter blaginje človek

Časi, ko smo ustogovali pasove in se odrekli svojiemu zato, da bi gradili in ustvarjali hitreje, so minili. Hkrati s povečevanjem proizvodnje se povečuje tudi osebna blaginja občanov.

Ne verjameste? Osebnih dohodkov so se lani v primerjavi s l. 1967 povečali za skoraj 23 odst., za stanovanjsko izgradnjo so namenile delovne organizacije l. 1967 nekaj več kot 6 milijonov din, lani pa 7,5 milijonov din. Stanovanje, ki je bilo pred leti nedosegljivo, je danes nekaj samo po sebi umemnega. Lani in predlani je bilo v občini v gradnji blizu 500 zasebnih hiš!

47.000 občanov novomeške občine ima 12.500 radijskih sprejemnikov (eden na 4 ljudi), 2700 televizijskih sprejemnikov (eden na 18 prebivalcev), 2473 osebnih avtomobilov in 581 motornih koles. Občani so predlani zakupili v trgovinah 137 milijonov din, lani pa že 171 milijonov din.

Mar te številke ne govore dovolj zgovorno, da se je osebna blaginja povečala, da človek, ki ustvarja, porablja vedno večji delež tega, kar ustvari, zase?

Otrokom šole in otroško varstvo, delovnim ljudem pa še mnogo drugega

Blaginja ni samo v tem, kar ima človek v stanovanju. Del blaginje je asfaltni tlak na ulici in cesti, vodovod, ki ti pripelje vodo v hišo, električna žica, ki dovaja elektriko, urejena kanalizacija, nova, sodobna šola za otroke, otroški vrtec, v katerega da mati, ko gre na delo, otroka in je sanj brez skrbi, itd. Tega, kar sestavlja blaginjo, je veliko.

L. 1967 je bilo položenih 3718 m oovodov, priključeni na vodovod 98 hiš in sgrajen 1 vodovodni shiralnik. Lani je bilo položenih 12.184 m oovodov, priključeni na vodovod 225 hiš in sgrajen 1 shiralnik. Vsa naselja v občini so že elektrificirana; električni tok dovajajo daljnovodi, dolgi 367 km, in niskonapetostno električno omrežje, dolgo 1250 km. L. 1967 smo porabili v občini 28 milijonov kilovatnih ur elektrike, lani pa 35 milijonov.

Urejene je bilo blizu 1 km kanalizacije v vrednosti 480.000 din. Občino so prepredle asfaltirane ceste od Skočjana do Sentejerna, v Novem mestu je bilo asfaltiranih več ulic in trgov, v NOVOTEKSU so uredili otroški vrtec, v Mirni peči so dobili novo šolo.

K temu, kar smo dali v skupno blagajno, smo privedli še veliko. Pogledimo kmečko gospodarstvo tam v hribovski vasi, ki s škafom pod roko hiti po vodo. Prišla je do vaškega vodnjaka, podstavila škaf, odprla pipo in voda teče. Z nasmehom na licu se medtem ozira po njivah in travnikih. Vas je dobila vodo! Pogledimo kmetiška, ki je prešerno pognal konja, vprežnega v zapravljivček, po asfaltni cesti proti Skočjanu.

Pokukajmo skoz okno v učilnici stare šole, kjer se občani na sestanku pomenkujejo, kako v okviru krajevne skupnosti urediti pot, kako priti do nove šole, ker je stara že prelozna, kako urediti vodovod, kako izboljšati električno napeljavno, ki je že dostajala. Čvrsto in odločno govore o tem in razsojajo, koliko bodo sami prispevali, da bo to, kar žele, koliko bodo opravili s prostovoljnimi delom, koliko prispevali v lesu in koliko v denarju.

Podobni pomeniki o prispevku občanov za šole tako tudi v Novem mestu na zborih volivcev. Iz tega, kar smo prispevali že do zdaj, in tega, kar bomo še prispevali, veje velika pripravljeno sodelovanje pri spreminjanju podobe naše občine. 30 sklopov je sprejela občinska skupščina v zadnjih dveh letih, domala vsi sklopi pa se nanašajo na krajevni samopriskpevek občanov.

S krajevnim samopriskpevom smo v preteklih dveh letih zbrali po 2 milijona din na leto, občani (na podeželju) pa so k temu dodali s prostovoljnimi delom, vožnjami in raznim materialom še za 1.350.000 din vrednosti na leto. To so številke, na katere smo lahko ponosni!

Podobni pomeniki o prispevku občanov za šole tako tudi v Novem mestu na zborih volivcev. Iz tega, kar smo prispevali že do zdaj, in tega, kar bomo še prispevali, veje velika pripravljeno sodelovanje pri spreminjanju podobe naše občine. 30 sklopov je sprejela občinska skupščina v zadnjih dveh letih, domala vsi sklopi pa se nanašajo na krajevni samopriskpevek občanov.

S krajevnim samopriskpevom smo v preteklih dveh letih zbrali po 2 milijona din na leto, občani (na podeželju) pa so k temu dodali s prostovoljnimi delom, vožnjami in raznim materialom še za 1.350.000 din vrednosti na leto. To so številke, na katere smo lahko ponosni!

Današnji dan je le majhen cilj, zato ne pozabljajmo na desetletja, ki so pred nami

Iz dneva v dan se bolj in bolj spreminja podoba okolja, v katerem živimo. Rastejo nova stanovanjska naselja, občino prepredajo ceste, obstoječe tovarne se širijo, zato moramo graditi razumno, preudarno in načrtno. Občinska skupščina in drugi samoupravni organi v občini morajo zato misliti tudi na prihodnost. Ze tega, kar morajo opraviti za sproti, je veliko. Ko načrtujejo

prihodnost, jim pri tem pomagajo namogi strokovnjaki in načrtovalci iz podjetij.

Novomeška občina je ena izmed redkih, ki sicer nima urbanističnega programa občine, ima pa izdelane urbanistične načrte za vsa pomembnejša naselja: za Novo mesto, Dol. in Smarješke Toplice, Sentejerno in Zulemberk. V zadnjih dveh letih je sprejela 22 zasadilnih načrtov.

Urbanistični in zasadilni načrti so najboljša podlaga za razvoj gospodarstva. V njih je začetno, kako se bodo razvijale tovarne, kod bodo tekle ceste in ulice, kje bomo gradili stanovanja, kje trgovine in otroške vrtce, kje bodo stale razne kulturne ustanove.

Potrebe in želje, upi in načrti za daljno prihodnost

Izdelani so načrti za dolgoročni razvoj turizma v občini, v izdelavi so načrti za razvoj obrti in za ohranitev zgodovinskega in naravnega bogastva.

V zdravstvu so izdelani načrti za dograditev novomeške bolnišnice in za gradnjo novega zdravstvenega doma v Novem mestu.

Največ je narejenega za razvoj šolstva. 10-letni medobčinski program razvoja šolstva se že izteka. V okviru tega programa bodo zgrajene šole v Smarjeti, Skočjanu in v Dol. Toplicah. Iaven tega programa bosta s samopriskpevom zgrajeni dve šoli v Novem mestu: ena v Kandiji in ena v Bršlinu.

Zbrani so že podatki za novi dolgoročni program razvoja šolstva: v okviru tega programa bodo ob starih šolah dograjeni novi prostori za pouk, telovadnice, delavnice za tehnični pouk, letna telovadnica in plavalni bazeni.

Nič manj pomembne niso ceste. V sodelovanju s republiškim cestnim skladom bodo v okviru izdelanih načrtov v prihodnjih letih asfaltirane ceste Novo mesto—Sentejerno, Soteska—Podturn—Dol. Toplice, Dol. Toplice—Ormožnjice, premostitev za obvožno cesto pri Grabnu pri Novem mestu, cesta proti Smuki, če bo pripravljena sodelovati občina Kočevje, in cestna povezava s Spod. Posavjem proti Sevnici.

V urbanističnih načrtih so vsebovani tudi načrti za razvoj otroškega varstva. Z dograditvijo novih šol bo omogočeno razširjeno varstvo šoloobveznih otrok v vseh osnovnih šolah, predvidena je gradnja novega otroškega vrtca v Kandiji, preureditev v Straži itd.

Naše zaupanje, pomoč in sodelovanje tudi bodoči skupščini

Takšen je naš pogled na gore naših uspehov. Začutil nas je, saj si tako redko vzamemo čas, da bi prečelniki, kaj smo dosegli... Vsak občan je priložil svoj kamenček, vsakdo je dal svoj prispevek, da je gora uspehov tako velika. Naj ne bo zamerje, če niso omenjeni niti vsi, ki so veliko naredili in prispevali. V zaščitenje naj nam bo zavest, da smo vsi občani in da smo v dosežanem napredku sodelovali vsi.

Sedanji skupščini bo po dveh letih plodnega dela potekel mandat. 13. aprila bomo volili nove odbornike in nove poslance. Zaupali jim bomo krmilo vodenja in jim bomo morali pomagati s svojim delom tako kot do zdaj. Skupaj z njimi bomo še naprej gradili veliko, že začeto delo, ki je temelj naše sreče in sreče naših otrok. Pravkar smo se prepričali, kako veliko smo že naredili, zato smo tudi sami sebi dolžni na volitvah potrditi svoje ustvarjalno delo.

M. JAKOPEC

Socialno skrbstvo na istem kot lani

Organi socialnega skrbstva v Novem mestu so po nedavnih razdelitvi denarja iz blagajne občinskega proračuna nekoliko pomirjeni, nitiakor pa ne zadovoljni, vsaj ne povsem. Za kritje stroškov splošnega socialnega varstva je proračun sicer odrlil 70.000 din več, kot jih je bilo na razpolago lani, vendar pa bo ta denar v glavnem porabljen za kritje stroškov v domovih za onemogle, ker so se oskrbnine lani znatno povečale.

Če upoštevamo, da je Center za socialno delo letos že povečal podporo 36 socialnim podpirancem (do 40 odstotkov), bo ostalo za vse drugo komaj kaj več kot nekaj drobtin. V nasprotju s tem pa ljudi, ki potrebujejo socialno pomoč, ni manj kot v preteklosti, ampak vsaj toliko oziroma raje več. Tu se vedno ni rešeno vprašanje, koliko novih oskrbovancev iz novomeške občine bodo domovi za onemogle še lahko vzeli, če socialno skrbstvo ne bo zmožno plačevati oskrbin. Nadalje je potrebno zagotoviti denar tudi za počitniško okrevanje otrok s šibkim zdravjem. Spomnimo se, da so lani z veliko težavo sbrali dovolj denarja za otroške kolonije ni k že zbrani

vstoli je center za socialno delo primaknil sam 20.000 din. Letos računajo, da bo treba v ta namen zbrati vsaj 50.000 dinarjev, saj so ob temeljitem zdravniškem pregledu ugotovili, da je število otrok, potrebnih počitniškega okrevanja, precej večje, kot so še lani mislili.

Vseh potreb v tem kratkem zapisu seveda ne moremo navesti. Ob vszem temu pa lahko ugotovimo, da na področju socialnega skrbstva letos ni pričakovati večjega koraka naprej.

40 učencev obiskuje tečaj prve pomoči

Na osnovni šoli »Katje Eupenas je podmladek RK organiziral tečaj prve pomoči, ki ga vodi zdravnik Janez Grošelj. Tečaj obiskuje 40 učencev iz 8. razreda, ki so razdeljeni v dve skupini. Učenci prihajajo radi na tečaj, saj se naučijo marsikaj koristnega. Posebno veselje so praktičnih vaj. Najboljši se bodo udeležili občinskega tekmovanja osnovnošolskih ekip, ki ga bo organiziral občinski odbor RK.

Če znaš vztrajati, gre!

Trije delavci kriminalistične službe v novomeški upravi javne varnosti so pravkar pričeli posvet, ko sem potikal in vstopil. Povedal sem, da bi se rad pogovarjal z Jožetom Primožičem, prvim diplomantom na novomeškem oddelku mariborske višje šole. »No, potem pa lahko tale naš sestanek še nekoliko počaka,« so sklenili.

Primožič je končal višjo pravno šolo kot njen izredni študent. Vpisal se je 5. februarja 1966 kot zadnji kandidat za prvi letnik novo ustanovljene oddelka pri Zavodu za izobraževanje kadrov.

»S kakšnimi občutki ste znova sedli v šolsko klopi?« sem ga vprašal, ko sta ostala sama.

»Vedel sem, da ne bo lahko,« je pričel zbirati misli za odgovor. »Izreden študij, se pravi, če študiraš po službi in se vmes vsaj malo posvetiš družini, je težak posel. Toda če veš, zakaj si se zanj odločil, če imaš dovolj trdnost volje, skratka, če znaš vztrajati, gre. Pred leti sem končal izredni študij na srednji ekonomski šoli in izkušnje iz teh let so mi pomagale, da sem tudi na višji pravni vztrajal do konca.«

»Vam je delovna skupnost študij oiajšala?«

»Moram reči, da precej, morda celo največ, kar je mogla. Pred izpiti sem vedno dobil kakšen teden dopusta, če sem ga hotel.«

»Februarja ste morali zaradi avtomobilske nesreče za štiri tedne na okrevanje. Ste tedaj kaj mislili, da bi študij opustili ali ga preložili?«

»Nikoli. Brž ko se mi je začelo zdravje vračati, sem poiskal sošolce, ki so mi pomagali, da sem nadoknadil zamujeno. Skupaj smo šli k izpiti in jih pretežno uspešno opravili. To je bila najtežja skupina izpityov med celotnim študijem.«

»Kako to, da ste kolege prehiteli celo za nekaj mesecev?«

»Kazensko pravo sem naredil že prej, ker mi je bilo precej znano že iz poklica.«

»Ste se morda odločili za študij na višji stopnji?«

»Zdravje in zaposlenost mi žal ne omogočata, da bi nadaljeval študij.«

IVAN ZORAN

VRATA OKNA
inles POLKNA
NA ribnica KREDIT

Vodo lahko pijete brez skrbi!

Kvaliteto vode nenehno kontrolira živilski laboratorij, zato je odveč strah pred okužbo — Kdo so zlikovci, ki uničujejo skupne vodovodne naprave ter s tem povzročajo škodo?

»Vzmemirijiva sestavek o vzmemirjenih Novomeščanih, ki je bil objavljen v Ljubljanskem dnevniku 27. marca pod naslovom »Kakšno vodo pijejo Novomeščani«, je bil povod za vrstice. Voda je pomembna dobrina v našem življenju. Okužena je, če vsebuje človeškemu zdravju škodljive žive klice, onesnažena pa je, če vsebuje žive in nežive tuje prisotnosti. V primeru, o katerem govori sestavek »Kakšno vodo pijejo Novomeščani«, pa so neznani zlikovci, ki so zmetali v zbiralnik kamenje, palice, polivinilne vrečke in avtomobilsko zračnico, vodo le onesnažili, in to v zelo majhni meri, saj stečejo skozi zbiralnih na Grmu vsak dan 3 milijoni litrov vode!

NAJPREJ smo povprašali pr. komunalnem podjetju VODOVOD v Novem mestu. Sestavek govori o okuženi vodi, v isti sapi pa z izjavo sanitarnega inšpektorja okužbo zanika. Takšno pisanje lahko vzbudi v bralca in po trošniku vode vsaj dvom, če nič drugega. Piti vodo v dvomu, če je zdrava ali nezdrava, pa gotovo ni prijetno. Direktor VODOVODA Miloš Matko je povedal:

— Res je, da so neznanci

v razdobju od maja do avgusta lani nekajkrat razbili steklene kocke na vrhu svetlobnega jašča na vodovodnem zbiralniku na Grmu. Za pest velike odprtine smo sprosti zamazali s cementom. Ko se je to tretjič ponovilo, smo konec avgusta ali v začetku septembra lani vso svetlobno lino na jašku prekrili s pločevino.

Zbiralnik je izdelan po odobrenih načrtih, steklo pa je tako debelo, da je potrebno pravo huliganstvo, če ga hoče kdo razbiti. Še ta mesec bomo zbiralnik ogradjili s 3 metre visoko žično ograjo, da bi nepoklicanim vstop onemogočili. To nas bo stalo okoli 20.000 din, ki h jih sicer lahko s pridom uporabili za kakšen prepotreben vodovod, pa jih moramo zdaj zaradi brezvestnih posameznikov nameniti za ograjo.

Ne znam si razjasniti, zakaj je bilo potrebno sedem mesecev po tem, ko je bila zadeva rešena, vzemirjati javnost s krikom, da je novomeška voda okužena. Sprašujem se, ali ne bi pisec bolj upravičeno naperil ost sestavka zoper brezvestneže, ki nam povzročajo škodo, kot pa da dela med ljudmi nepotreben propah? Glode trditve o okužbi vode pa se, prosim, obrnite na inž. Teršarja in živilski laboratorij medobčinskega zavoda za zdravstveno varstvo, ki po pogodbi kontrolira kvaliteto naše vode!

Prisluhnimo zdaj še inž. Jožetu Teršarju v živilskem laboratoriju Novo mesto: — Če govorimo o vodi, moramo na našem območju

upoštevati, da živimo na kraškem terenu, ki je tak kot rešeto. Deževnica, odplake in vse, kar je na površini tekočega, pronicava v globine in lahko pride do pitne vode.

Zato smo izdelali izjemno, načrtni kontrolni sistem, ki bi omogočil hitro opozorilo na nevarnost sanitarnim organom in podjetju VODOVOD. S tem podjetjem imamo v okviru pravilnika o higienskih in tehničnih ukrepih za varstvo pitnih voda iz leta 1960 pogodbo, po kateri odvezujemo 5, 15, in 25 dne v vsakem mesecu vzorce pitnih voda na šestih različnih krajih novomeškega vodovoda. Pod nadzorstvom je torej 18 vodovodnih konic.

Omenjene vzorce jemljemo za bakteriološko preiskavo, razen tega pa vzamemo enkrat na mesec vzorce za kemično preiskavo vode na vseh konicah, v laboratoriju pa vsak dan določujemo količino prostega klorja v vodi. Prosti klor je zanesljiv znak, da v vodi ni klic, ki prinašajo okužbo. Klor se namreč s klicami takoj spopade in se pri tem porabi. Če v vodi klorja ni, je to opozorilo, da se je klor spopadel s klicami. V takšnem primeru takoj telefoniramo podjetju VODOVOD, kjer že čez nekaj minut dodajo vodi nove količine klorja ter tako onemogočajo njeno okužbo.

Da ne bo prebivalstvo v dvomih, kako je s kalno vodo, naj povem, da ob večjih nalivih pride v zbiralnik prst, ki se nato počasi useda. Na površini drobnih delcev prst se veže del klice, prosti klor pa jim ne more tako hitro do živoga. Pri VODOVODU že sami vedo, da morajo v takšnih primerih dodajati več klorja (večjih 2 do 3-krat več), če je potrebno, pa jih na to opozorimo tudi mi.

Na osnovi takšne kontrole in v zvezi s našimi izvidi lahko zanesljivo rečem, da je voda v novomeškem vodovodu v razdobju od maja lani pa do 25. marca letos (za to obdobje povprašujete) ustrezala vsem zdravstvenim predpisom in je bila za pitje popolnoma primerna.

Vsa dokumentacija o tem je na raspolago pri higienski postaji Zdravstvenega doma Novo mesto, pri oddelku za inšpekcijske službe Obs Novo mesto, pri podjetju VODOVOD in pri nas.

Konferenca potrdila listo za zbor narodov

Na petkovi drugi občinski kandidacijski konferenci SZDL v Novem mestu so delegati obravnavali predlog republiške liste za zbor narodov Zvezne skupščine. Razen tega so razpravljali še o možnih kandidatih za vodilna mesta v občinski skupščini Novo mesto.

Delegati so potrdili predlagano listo kandidatov za zbor narodov, razen tega so za predsednika in podpredsednika Obs predlagali Francija Kuharja oziroma Avgusta Avbarja. Za predsednika obeh zborov pa sta kandidata inž. Lado Kotnik in inž. Niko Rihar.

Odborniki se poslavlajo

Ob izteku mandata so se odborniki Obs Novo mesto zbrali na poslovilni seji v tem sestavu 8. aprila na Otočcu. Na seji so razpravljali o razvoju v l. 1968 in v prvem tromesečju letošnjega leta, o delu skupščine v zadnji mandatni dobi, potrdili so zazidalni načrt za stanovanjsko sosesko Irča vas — Brod in rešili več manjših stvari. Podrobnije bozo o seji poročali v prihodnji številki.

Opravičujemo se kolektivu IMV!

V zadnji številki je na tej strani (str. 24 v prejšnji številki) po krivdi pisca prišlo v podpisu pod sliko, ki prikazuje montažo avtomobilov v IMV, do neljube napake v številki. Vrednost lanske proizvodnje je doslej v IMV 480.000.000 din in ne 480.000 din, kot je bilo napačno napisano. Kolektivu IMV se za napako opravičujemo!

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Jakša iz Gabrja — Jurija, Ana Senčar iz Zapuž — Jurana, Ana Košmerl iz Irče vasi — Andreja, Tončka Zupančič iz Sokulčev — Branka, Marija Hočevar iz Jarčeva vrha — Marica, Slavica Jurak iz Dolnih Kunc — Nataša, Ana Blažič iz Mirne peči — Rudija, Rosalija Može iz Daljnega vrha — Rajka, Ema Kump iz Stranške vasi — Ljubica, Vera Udevc iz Cručnja — dolka, Stefka Novak iz Staroga trga — dolka, Marija Zagorac iz Buhnjarov — dolčico, Jolana Kovačič iz Zebje vasi — dolčico, Danica Belariz iz Rosalnice — dolčico, Ivanka Kubelj iz Smarja — dolčico, Anica Brule iz Brusca — dolčico, Marija Zeljko iz Srednjega Grčevca — dolčico, Angela Kapušin iz Metlike — dolčico, Francka Hrovatič iz Dolnjega Sahadola — dolka in Anica Bračka iz Prečne — dolka.

Lastnikom ročnih motornih žag bodo odslej pripravljena pota in nevsččnosti, ki so jih imeli v vzdrževanju teh žag. V Poklicni šoli v Novem mestu deluje v Ulici talcev servis za te žage z dvema posebej izučeni strokovnjakoma. Na zalogi imajo dovolj rezervnih delov. Na sliki: pogled v delavnico servisa v poklicni šoli (Foto: M. Jakopec)

ORGANIZACIJSKA UTRDITEV ZK

Graditi iz potreb in za življenje

Z udeležbo sekretarjev krajevnih organizacij na sejah komiteja bodo izboljšali povezavo — Člani konference se morajo z delovanjem v krajevnih organizacijah zavzemati za uresničitev sklepov konference

2. aprila se je občinska konferenca sestala že na 6. seji. Pretežni del zasedanja je potekel v ocenjevanju organiziranosti občinske organizacije ZK in vpliva le-te na uresničitev vsebinske reorganizacije ZK. Delegata IX. kongresa ZKJ Bogdan Osolnik in inž. Božo Hočevar sta poročala na kratko o poteku kongresa, na kratko so spregovorili o predložitih priporočilih ter potrdili finančno poročilo za l. 1968 in sprejeli proračun za l. 1969. Mnogo je bilo v razpravi o organiziranosti povedanega o delu organizacij, aktivov, komisij, konference in komiteja, toda čeprav je bila večina misli zelo kritična, prav to dokazuje, da so se komunisti v zadnjem poldrugem letu poleg vsega drugega zelo veliko ukvarjali sami s seboj in pri tem dosegli precejšen napredek.

V razpravi so skušali najti odgovor na vprašanje, kako naj organiziranost ZK v občini pripomore k večji učinkovitosti ZK ter k temu, da bodo komunisti z enotnim in organiziranim nastopom delovali kot vodilna sila v vsem, kar je napredno.

Z vprašanjem in z odgovori je bilo načetih več stvari: kako so delovale preurejene in večje krajevne organizacije ZK, kakšni so bili njihovi programi dela, čemu so se posvečale največ, kako so uresničevale sklepe konference, ali je povezava med konferenco, komitejem in komisijami konference ter organizacijami primerna, kako so zaživali aktivni v delovnih organizacijah, kako aktivni v dejavnostih itd. Ob tem pa so seveda prišla na dan še druge stvari, ki so jih vprašani disciplinirano, članarino in izpolnjevanja statutarne obveznosti.

S tem, kar je bilo ugotovljeno na konferenci, smo lahko zadovoljni, čeprav so bile nekatere ugotovitve zelo kritične. Vse kaže, da se organizacije ZK zelo veliko ukvarjajo z organizacijskimi vprašanji in da čutiljo potrebno potrebo po tem, da bi se uvrstile.

Podusti so se drstile

Znano drstisce podusti v Lešnici pri Novem mestu je letos bilo čisto zasedeno. Drstilo se je na tisoče podusti, da kaj takega že dolgo ne pomnijo. Ribiški delavci so organizirano zaščitili ta ribji svatbeni ples, čuvali so jih več dni neopretoma.

Največ uspehov je bilo tam, kjer so programi dela organizacij izšli iz potreb, ki se kažejo v okviru krajevnih skupnosti. V takšnih primerih ni bilo težko pritegniti k sodelovanju občinov, ki

delajo v drugih družbenih organizacijah, saj so se jim je povsod pripravljene zavzame za skupne potrebe in smote.

Sestanek bodo zanimivejši, če bomo na njih razpravljali o zadevah iz življenja, ki ki pi ok li nas. Organizacije pa so dolžne po sejah konference razpravljati o njihovih skeptih in stališčih in si z njih izdelati programe. Kritike so bili deležni komunisti iz delovnih organizacij, ki neradi hodijo na sestanke na terenu Delo aktivov in komisij bo treba bolj povezati z delom krajevnih organizacij, nevsčnega ponavljanja istih stvari na več različnih sestankih pa naj bo konec.

Gozdarji mislijo na prihodnost

Dohodek, ustvarjen z lesom, odkupljenim iz zasebnih gozdov, ne pokriva izdatkov za naložbe — Tudi gozdarji si želijo obsežnejšega sodelovanja z zasebnimi lastniki, toda kako ga ostvariti?

Sedanja organizacija gozdarske službe zagotavlja dobro, predvsem pa dolgoročno gospodarjenje z gozdovi. Drevo je posekano zelo hitro, raste pa mnogo let. To je glavno vodilo pri gospodarjenju z gozdovi, ki je na našem območju zaupano Gozdnemu gospodarstvu Novo mesto. Plodov dolgoročnega dela ni mogoče videti takoj, nekaj pa povedo o tem kljub vsemu številke in podatki, ki smo jih dobili na nedavnem obisku. Gozdarjem niso všeč vse pogostejše razprave o reorganizaciji, ker se je sedanja organizacija komaj dobro utekla. Posplošene utemeljitve v teh razpravah so nemalokrat navzkriž z resničnimi razmerami in potrebami na terenu, zlasti kar se tiče zasebnih gozdov.

Posek lesa v družbenih in zasebnih gozdovih GG Novo mesto se je lani odvijal v glavnem v okviru gozdnoureditvenih načrtov. V družbenih gozdovih je bil za 10 odstotkov večji kot 1967, toda povečanje je pripisati lesu, ki je bil pridobljen z redčenjem. Pri tem so dobili manjvreden droben les, uporaben za kurjavo, ki je komaj kril proizvodne stroške.

Posek v zasebnih gozdovih je bil enak kot 1967, odkup manj lesa. Odkup je bil manjši deloma zato, ker polovico kmetje prezele lesa za obnovo doma, ker imajo

hektarov, čistenje in redčenje pa opravili na 1745 ha.

Gozdnih drevosnic lani niso povečevali, gozdnih sadik pa so celo nekaj prodali, ker jih sami niso mogli porabiti. Gozdnih sadik vzgajajo toliko, kolikor jih potrebujejo za pogodbovanje, toda za pogodbovanje je bilo lani premalo denarja. Zato so, čeprav s težkim srcem, sadike prodajali.

Od zasebnih lastnikov odkupljen les so prodali za 7.347.000 din. Za ta les so plačali lastnikom 5.020.000 din, za gojitvene naložbe v zasebne gozdove so porabili 1.303.000 din, za urejevalna dela v zasebnih gozdovih 400.000 din, za popravila poti 80.000 din in za gozdarsko službo 1.301.000 din. Skupaj so porabili za zasebne gozdove 8.104.000 din, za prodani les pa dobili 7.347.000 din ali za 757.000 din manj.

To pomeni, da so v gospodarjenju z zasebnimi gozdovi prešli za 757.000 din denarja iz družbenih gozdov. Očitki, da si GG ustvarja s prodajo lesa zasebnikov masne dobičke, torej niso upravičeni.

po občinskem odloku pravico do večje domače porabe, pa tudi zato, ker je bilo nekaj več lesa prodanega na črno.

Cene lesa so ostale lani nespremenjene, skupni dohodek, ki ga je ustvarilo GG Novo mesto, pa je bil nekoliko manjši kot 1967, ker so se povečale cene storitev in raznih stvari, ki jih uporabljajo v proizvodnji. Za gozdnarjeva dela so lani sicer namenili za 90.000 din več denarja, vendar so zaradi večjih stroškov opravili ta dela na približno enakih površinah kot predlani. Pogozdili so 259 ha gozdov, obželi 960

Novomeška kronika

■ SIVILJSKI TECAJ, ki ga organizira prodajalna »Bagate« v Novem mestu, se bo pričel kmalu. Prijaviteljke bodo obiskovale tečaj 20 dni. Začetnice bodo vplačale za tečaj 80 din, tiste, ki bodo obiskovale nadaljevalni tečaj, pa 80 din.

■ PO TELEFONSKIH APARATIH, ki jih izdeluje kranjska skisarska, kupci se nekaj mesecev zamenjajo. Tudi v novomeški »Novotehni« so telefonski aparati pošli že pred dvema mesecema. Povzeta so nam, da jih zamenjajo, kajti trenutno jih »skras« nima na zalogi.

■ GIBANJE PREBIVALSTVA — Rodilo so Julka Butaja iz Gubčevca 17 — dolka, Stefka Hren iz Koštalove 31 — Karmen in Neška Kočevar iz Znančevih S/1 — Eriko.

■ UPOKOJENCI so organizirali enodnevni izlet po nekaterih znamenih krajih Slovenije. 15. aprila bodo potovali z avtobusom iz Novega mesta prek Ljubljane, Logatca, Plazine, Rakovoga Škočja-

na v Cerkljo, kjer bodo obiskali tovarno pohišiva Brat, Tam bodo ostali do kosila, potem bodo pot nadaljevali prek Nove vasi, Sotrdulce, Ribnice in Kočevja v Novo mesto. Za izlet bodo vplačali samo 35 din.

■ 52 LJUDI je v lanskem letu prijavilo popoldansko obrt. To število tudi letos ne bo večje, saj so prispevki za socialno zavarovanje še vedno precej visoki. Prav zato bodo imeli tudi letos inšpektorji dovolj dela, če bodo hoteli nadzorovati tiste, ki se bodo v popoldanskem času na črno ukvarjali s najrazličnejšim delom in bodo marsikomu našli svoje storitve.

■ FILM »VOJNA IN MIR« je prvič tudi v Novem mestu v dvorano kina »Krike« procej obiskovalcev. V štirih dnevih je bilo dovet rednih predstav, ki so bile dobro obiskane, sotska mladina pa si je film ogledala v soboto s jutraj. Gledalce je film, ki ga je režiral znani sovjetski režiser Sergej Bondarčuk, zelo navdušil.

Delež Štajerske in Koroške v NOB

Pred velikim srečanjem nekdanjih štajerskih in koroških borcev v Velenju, ki bo 27. aprila dopoldne doseglo svoj vrh s prihodom legendarne Štirinajste divizije v to najmlajše slovensko rudarsko mesto, objavljamo iz biltena pripravljalnega odbora naslednji kratek pregled o razvoju in deležu narodnoosvobodilne vojne na Slovenskem in Štajerskem. Prav je, da podrobneje spoznamo pomemben delež štajerskih in koroških partizanskih enot in pohoda XIV. divizije, saj je oboje nadvse tesno prepleteno tudi s celotnim medvojnimi dogajanjem po širši Dolenjski in Beli krajini, zibelki slovenskega partizanstva. Obležitica ustanovitve OF slovenskega naroda pa je letos še prav posebna priložnost, da opozorimo na nekatera izhodišča in gibanja naše vstaje in narodnoosvobodilnega boja.

Narodnoosvobodilna vojna na Slovenskem Štajerskem je bila tesno povezana z razvojem narodnoosvobodilnega boja in ljudske revolucije v ostali Sloveniji in vseh jugoslovanskih narodov. Vendar so vplivali na razvoj na Slovenskem Štajerskem nekateri posebni pogoji:

1. Okupacija slovenske Štajerske je bila še pred napadom na Jugoslavijo zelo temeljito pripravljena in nacisti so lahko takoj po zasedbi dežele pričeli izvajati ukrepe, ki naj bi ta del slovenskega ozemlja v kratkem času pripravili za priključitev k nemškemu rajhu.

Ze pred prvo svetovno vojno je bilo to ozemlje v zvezi z nemškim imperialističnim prodiranjem proti Jadranu podvrženo močnemu germanizacijskemu pritisku. V obdobju med obema vojnama velikonemške pretenzije po slovenskem ozemlju živijo naprej, pri čemer je vgažno vlogo odigrala nemška manjšina, ki je po nastanku Jugoslavije ostala velikonemško usmerjena in je zgodaj prevzela nacistično ideologijo. Ta manjšina je bila številčno majhna, a je imela močno gospodarsko pozicijo. Svojo nacistično in iredentistično dejavnost je razvijala predvsem v okviru švabsko-nemškega kulturnega združenja, ki je postal izrazito petokolonska nacistična organizacija.

Rovarjenje nacistov na Slovenskem Štajerskem je dobilo velik zagon po priključitvi Avstrije k nemškemu rajhu.

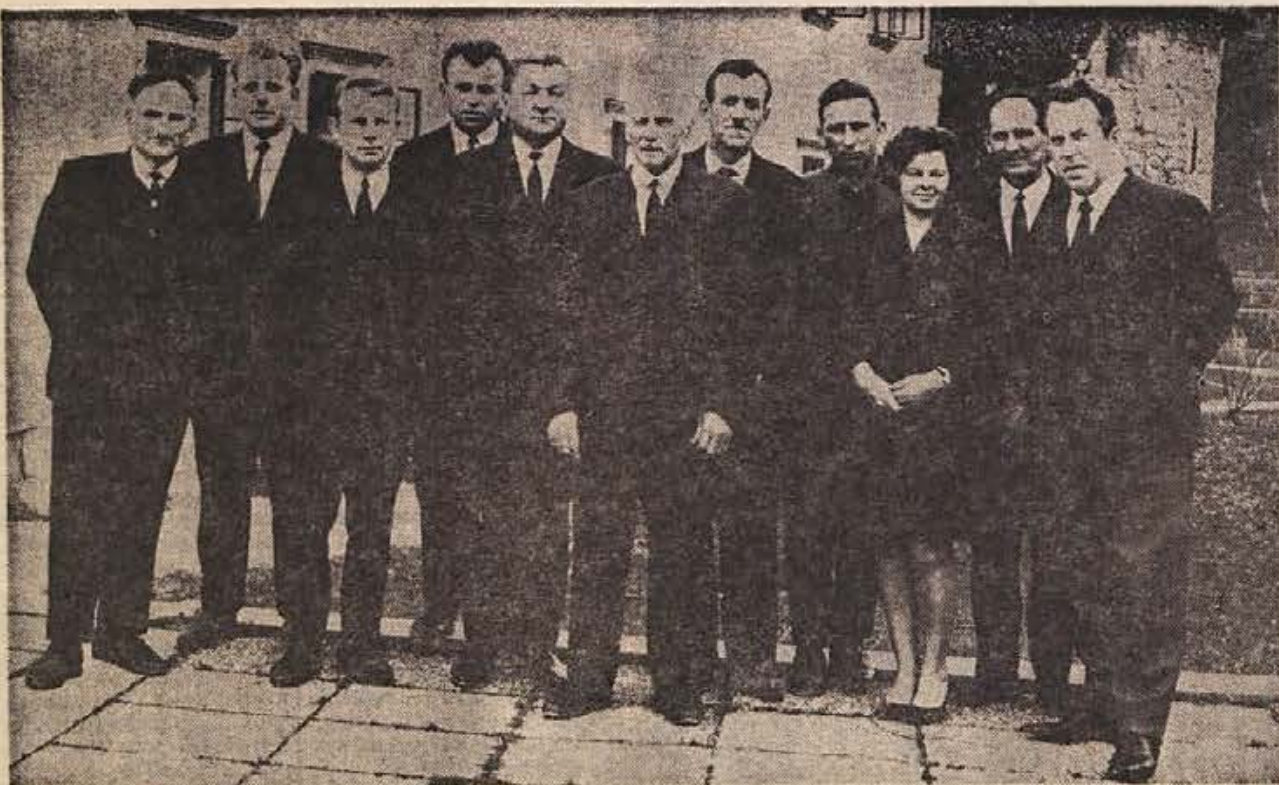
Nacistični petokolonski so intenzivno zbirali podatke, ki so bili nacistom potrebni za pripravo zasedbe slovenskega ozemlja.

Temeljite nacistične priprave za zasedbo in okupatorjevo poznavanje razmer na Slovenskem Štajerskem predstavljajo po zasedbi faktor, ki je nacistom olajšal boj proti osvobodilnemu gibanju in v prvih obdobjih vstaje povzročil osvobodilnemu gibanju številne žrtve.

★ Kljub vsemu nasilju pomembneje slovenske Štajerske ni uspelo

2. Pri obravnavi narodnoosvobodilnega boja na Slovenskem Štajerskem moramo upoštevati tudi nekatere posebnosti okupacijskega sistema in metode nacističnega okupatorja. Nemci so po zasedbi takoj začeli izvajati ukrepe, ki naj bi v kratkem času privedli do ponemčenja slovenskega ozemlja in uničenja slovenstva. Hitler je naročil šefu civilne uprave na Spodnjem Štajerskem: »Napravite mi to deželo spet nemško!« Glavna naloga šefa civilne uprave je bila pomembiti deželo in jo priključiti k rajhu. Germanizacijo naj bi pospešile množične deportacije Slovencev. V tistem delu Slovenije, ki so ga zasedli Nemci, so imeli načrt v kratkem času od maja do oktobra 1941 izgnati 220.000 do 260.000 Slovencev ali eno tretjino vseh pod nemško okupacijo živčih Slovencev. Svojih načrtov nacisti med vojno zaradi oboroženega odpora slovenskega ljudstva in vseh jugoslovanskih narodov niso mogli v celoti uresničiti. Vendar so izgnali iz domovine okoli 10 odstotkov pod nemško okupacijo živčih Slovencev. Na Slovenskem Štajerskem, kjer so izvedli tudi tretji val deportacij, je bil procent izgnanih Slovencev še večji. Izgon velikega števila Slovencev in naselitve Nemcev na domove izgnanih Slovencev sta zožila bazo za razvoj vstaje in okrepila pozicije nacističnega okupatorja. Odstotek slovenskega prebivalstva se je zmanjševal, kasneje še v zvezi z okupatorjevimi metodami v boju proti narodnoosvobodilnemu gibanju.

(Nadaljevanje prihodnjic)

V NEDELJO DOPOLDNE na ploščadi otoškega gradu: povabljeni najboljši pismonoše iz pravkar zaključene akcije. Od leve proti desni stoje: Vinko Franko, Jože Kukec (referent za dostavno službo v PTT podjetju), Pavel Kastelic, Ivan Knez, Tone Hren, Nace

Pavec, Karel Geršak Anton Dragoš, direktorica PTT podjetja Dragica Rome, Franc Glogovšek in urednik Tone Gošnik — Manjkala sta Marica Toplišek iz Koprivnice in Franc Sinko iz Sentjerneja. (Foto: Mirko Vesel)

OB ZAKLJUČKU KORISTNEGA DELA: »NOVI NAROČNIKI 1968/69«

Hvala vam, prijatelji in sodelavci!

Pismonoša Glogovšek iz Brežic: »Lepa beseda lepo mesto najde« — Tone Hren iz Trebnjega je dodal: »Stojčc malin ne prinese nič noter...«, Karel Geršak iz Krškega pa meni: »Med redno dostavo pošte vsega tega sploh ni mogoče narediti: potrebne so popoldanske in tudi večerne nadure.« — Skupna ocena: ljudje imajo svoj domači list radi, saj je postal njihov resnični obveščevalec, čeprav ga kdaj pa kdaj tudi še kje polomi...

Izmed desetih povabljenih jih je prišlo osem, nam pa je bilo, kot da se pogovarjamo s pismonoši in drugimi delavci vseh 62 pošt z območja novomeškega Podjetja za PTT promet. Šale in primerjave so padale, pohvale in kritika, nasveti in tehtne pripombe, rojene iz dragocinskih, dolgoletnih izkušenj.

— Najslabša zima v zadnjih 20 letih je bila tole! Za teden dni sonca vsega skupaj, mi pa dan za dnem na dežju, v snegu, blatu in mokroti. Pa smo uspeli tudi tokrat! — je pribil Tone Hren iz Trebnjega.

— Grda zima, grda pomlad, pa je vseeno šlo: proti koncu akcije so me ljudje že kar sami iskali in mi ponujali podpisane naročilnice. Seveda, doma je bila včasih kakšna »huda ura« ali »tiha maša«, no, pa to ne sodi več sem, — je šali dodal zmagovalec Karel Geršak iz krške pošte.

— Predlagam, da glede izterjave v bodoče...

— Tiskarna naj vendarle bolj pazi na naslovne listke! Ni hujšega, kot če moraš naročniku povedati, da je zanj prišel iz Ljubljane samo naslovni listek. 'Dolenjca' pa zanj ni...

Res, nedeljskega srečanja z 8 najboljšimi pismonoši, ki so nam v zadnjih 5 mesecih pridobili največ novih naročnikov, smo bili veseli. Za člane uredništva in uprave našega lista je bilo več kot prijetno. Nudilo nam je priložnost, da smo najprizadenejšim delavcem PTT službe razdelili obljubljene nagrade, 10 najboljšim tudi dodatna knjižna darila, vsem pa smo se prisrčno zahvalili za opravljeno delo.

In slednje ni majhno! Skoraj 4000 novih naročnikov smo vpisali v naše kartoteke v 5 mesecih, domači pokrajinski glasnik Socialistične zveze pa je dosegel redno naklado, o kakršni smo pred 15 leti lahko samo sanjali (pa je bila že takrat večja kot npr. predvojna naklada Slovenskega naroda, ki je kot popoldnevnik izhajal za vso takratno Slovenijo). Danes smo tiskali 31.810 Dolenjskih listov. Ali lahko to številko še povečamo?

— Lahko, čeprav ne v vseh krajih: ponekod smo naselja in vasi skoraj že »nasitili« in napojnili z domačim listom, so pa še hiše in posamezniki, ki Dolenjski list sicer že poznajo, pa ga le še niso naročili... — so nam odgovarjali pismonoše.

— Težave pri izterjavi naročilnic? O, seveda jih ima-

mo, največ navadno pri tistih ljudeh, ki imajo lepe dohodke. Revez plača najprej in brez pripomb. Mnogi izobraženci, ki bi prvi morali vedeti, da list brez naročilnic ne more izhajati, pa radi prigovarjajo, — so pripomnili skoraj vsi navzoči.

Reklama, pisanje o prizadevanjih posameznih pošt in pismonoš, dosledno spremljanje akcije, razdeljevanje brezplačnih izvodov lista — vse to je precej pomagalo, da je akcija stekla in — dosegla svoj namen. Pismonoše se tudi strinjajo z oceno, da lahko akcija po tihu teče vse leto, saj imaš vsak dan kje še priložnost, da povabiš tega ali onega znanca v vrste stalnih naročnikov domačega lista.

»S šalo, z lepo besedo, s pametnim priporočilom — z vsem tem smo širili domači tisk. Ljudje zdaj že vedo, da brez zanesljivega obveščanja dandanes sleherni teško shaja. Pri tem je Dolenjski list nepogrešljiv in gorje, če v četrti ali peti ne pride v roke naročniku...«

Če bi kdorkoli trdil, da je tokrat akcija »NOVI NAROČNIKI 1968/69« uspela le zaradi razpisanih nagrad, bi se močno motil. Na Dolenjskem smo pričeli nekemu drugemu zanimivemu in hvalevrednemu dejstvu:

»Vsi kolektivi PTT v pokrajini so prizadevni pri vsakem delu — in zato tudi uspešni!«

S temi besedami je ocenila našo akcijo in uspehe pošt tov. Dragica Rome, direktorica Podjetja za PTT promet iz Novega mesta, ki se je tudi udeležila nedeljskega srečanja z najboljšimi pismonoši.

»Prizadevnost glede zbiranja novih naročnikov izvira iz volje, da uspejajo vsi kolektivi PTT službe na Dolenjskem pri vsaki nalogi. To je posledica pozitivnosti vseh delavcev našega podjetja, ki so postali resnični neposredni in pravi upravljalci. Marsikje ostaja samo upravljanje le pri besedah, pri nas pa je to čisto drugače. Vsi naši ljudje so dobro obveščeni o vseh nalogah podjetja; notranje obveščanje je močno razvijano. Zato se ubranost kolektiva pozna tudi v napredku in kvaliteti naše službe, ki se je zadnja leta močno modernizirala.

Znamo pa tudi ceniti delo, ki ga opravlja Dolenjski list,

ko piše o življenju, težavah in uspehih PTT stroke v naši ožji pokrajini. Stevilni sestavki, slike, poročila in vesti so dale močan poudarek pomenu naše službe. To je hkrati tudi brezplačna reklama domačega lista za našo stroko in tu delamo s roko v roki za nadaljnji razvoj PTT. Zda nas pozna vsa Slovenija in tudi Jugoslavija.

Sodelovanje je bilo torej plodno. Ostajajo tudi nekatera odprta vprašanja: dostava lista v večja podjetja in tovarne na naslove poverjenikov, širjenje časnika v to smer, izterjava naročilnic prek poverjenikov v tovarnah, kjer pismonoša med delom ne more v podjetje, in pod Dolenjsko se torej lahko postavi z visoko naklado svojega pokrajinskega glasnika SZDL, pa tudi s pristnim in za oba partnerja koristnim sodelovanjem.

Iz tega zadnjega dejstva pa izvira tudi še boljše obveščeno prebivalstva na našem območju. Pismonoše, zbrani v nedeljo na Otočcu, so se zato pomenljivo nasmešili in spogledali, ko smo skupno ugotovili, da iz leta v leto prizadevanje ureničujemo znano, staro, pa še prav nič obrabljeno delovno geslo:

V VSAKO HIŠO DOLENJSKI LIST!

Se malo, so rekli — pa bo res že skoraj v sieherni hiši, v vsakem našem gospodinjstvu. To pa je tudi njihova velika delovna smaga!

T. GOŠNIK

4. aprila popoldne je Grk Panagiotis Mpizanis z osebnim avtomobilu prehitel val kolono avtomobilov in treščil v avtobus niškega voznika Jevožislav Živković. Avtobus — v njem je bilo poleg voznika še 16 potnikov — je zgrmel s ceste (smerni kazalec kaže pod njo) prevrnil na streho ter tako obstal. Pet ljudi, med njimi avtobus, je bilo ranjenih, škoda pa so ocenili na 45.000 din

Kra

Lovska rijo v

V Selh...
sina dru...
pred dve...
fazantjo...
lavco Dar...
ju za ml...
ne se je...
ljerje v...
tisoč let...
kotošev...
ni treba...
šega sov...
Novarui...
va, dibur...
kraguljev...
dani Tas...
slasno...
plača svo...
ljenjem...
Darko ga...
je alimaz...
Verjema...
misliti, o...
ko tek...
ob ostan...
lsto. Zelo...
vagojiti...
mo nek...
vi do tel...
kadar jh...
ne v pr...
posebno...
Več o...
govodal...
Kako d...
no za to...
»Kot...
nagnjenje...
ljem oem...
vem, kabl...
ljudskih...
hrisanih...
Ja vrag...
ožival...
zahtova...

Naj

Pred...
»Delus...
objavljen...
slej ne...
največje...
Novica...
lodane...
bila opre...
datumom...
rila. Todi...
ne gre...
prilisko...
za izredn...
turni dot...
Šlika je...
na se...
nja, s...
mogla...
ga Proš...
Kako...
senetjiv...
Marin, d...
za igral...
jani, se...
zgodovino...
lišča. Ko...
Salzburg...
Presernov...
Franca...
na (1807...
di Proš...

Kraguljem vstop prepovedan!

družina Novo mesto je pred dvema letoma vzorno uredila fazane-belih pri Straži - Med nevarne sovražnike malih pernatih živali štejejo: kragulje, lisice, mačke, sove in dihurje

pri Straži je lovna Novo mesto na letoma uredila ki jo upravlja de- ro Stih. V tem re- lo korbice in faza- sposobilo za živ- atrodi še več kot nabritih spernatih varni staji se jim reveč tudi najhuj- šika - kragulja. so še lisica, so- n mačka. Skratka, je vstop prepove- ki pa si začeli čenako, največkrat predrznost z živ- uvaj in oskrbnik hitro dobi na svo- se. ste že večkrat po- tod naenkrat toli- smatih prijateljev njvah, gozdovih veste, da so jih Seih. Zašto bodi- o bolj prizaneslji- živali, zlasti tedaj, urečamo nezaščite- di. Obdučljivi so. dar valijo. Djih varovanih je krmnik Darko. ste se odločili rav- no? se čutim posebno do živali. Z vese- ljeje do deho. Ne bi se ločil od teh bi se ločil in pre- matičnih in pre- smatih prijateljev " fazanov težin? precej občutljiva in čistočo. Zlasti

Oskrbnik Darko pravi: »Kraguljem in vsem ostalim škodljivcem je vstop prepovedan!« (Foto: S. Dokl)

so zahtovni mali kobčiči piščančki, tisti, ki jih dobi- mo iz inkubatorjev. Kasneje je nekoliko lažje, ker fazani

hitro pokažejo sposobnosti za samostojno življenje v priro- di. Tudi glede hrane niso preveč izbirčni, tekne jim zla- sti žito.

Koliko ste jih do zdaj are- diti?

»V dveh letih sem jih imel v oskrbi več kot tisoč. Na- vadno pa jih je v fazaneriji nekaj več kot sto.«

Imajo v staji živali varno bivanje?

»Čeprav najhujši nasprot- nik kragulj ne more kar ta- ko blizu, je vendar nevaren. Kragulja kmalu spravim na varno, saj imam za to pri- pravljene golobe, ki jih upo- rabim v pleteni pasti za va- bo. Seveda se golobu v no- benem primeru ne naredi nič hudega, ostane vedno ne- poškodovan.«

Kako to, da se fazani spre- hajajo okoli staje?

»To so moji nekdanji »go- jenci«, ki radi pridejo še na kakšen priboljšek. Ta žival zna biti hvaležna, ne pozabi na svojo otroško dobo.«

Mi lahko poveste še kakš- no posebnost?

»Če grem v gozd in vza- mem žito s seboj, se na klic kmalu zbere okoli mene pi- sana družina fazanov. Na človeka se kaj radi naveže- jo. Kragulja, ki ga vidite pri v- hodu, pa imam za strašno in opozorilo, da je vsem škodljivcem vstop prepove- dan.«

S. DOK

Ženska pod vlakom

67-letna Frančiška Miklič iz Rudnika pri Kočevju je pri prehodu čez nezavarova- ni železniški prelaz na Rud- niku ni prepričala, če ne prihaja vlak. Tovorni vlak, ki ga je potiskala lokomotiv- va, jo je prav med tir- podri. Premikalni vodja Alojz Zele je starko sicer videl in ji s piščalko in rokami dajal znake, da prihaja vlak. Ženska, ki je menda gluha, ga ni slišala. Vlak jo je po- dri prav med obema tiroma. Nad njo je zapeljalo več va- gonov, preden je Alojzu Ze- letu uspelo vlak ustaviti. Mi- kličeva je dobila hude po- škodbe. Prepeljali so jo v ljubljansko bolnišnico, kjer je umrla.

Mladi obešenec

Samski rudar Anton Šturm iz Rudnika pri Kočev- ju, star 20 let, se je 2. aprila ob 18.30 obesil na doma- čem podstrešju. Po mnenju zdravnika je to storil, ker je bil živčni bolnik.

(Foto: UJV)

STANE SEVER

Na otvoritvi Tršarjeve razstave v Krški galeriji je bral Martina Krpana.

TATJANA GROS

V sredo je pela na kon- certu v novomeškem do- mu JLA. V kratkem bo od- potovala v Barcelono in na Kanarske otoke.

TAVŽENTROŽA

Naravno želodčni aperit- tiv, ki ga je te dni dal na trg BELSAD iz Črnomlja. Okusno opremljena stek- lenica te pijače stane v maloprodaji okoli 14 din.

STEPHEN LEACOCK

Kako postaneš milijarder

(Nadaljevanje in konec)

»To se pa prav pametno sliši,« je odgovoril. Thompso- na so odpustili in jaz sem stopil na njegovo mesto. S tem se je pričel moj vzpon. Kajti zdaj, glejte, sem lahko nad- zoroval prodajo in sem lahko dohodke držal visoko ali nizko, kakor sem hotel. Vzemimo, da nimate pojma o stro- ških in vseh takih rečeh; saj česa takega na univerzah ni- komur ne vtepejo v glavo. Ampak, če bi bili količkaj tega razumeli in imeli kaj pojma o dividendah, bi vedeli, da lahko odločen, značajan in poslovno spreten možak kot generalni inšpektor napravi z bilanco kar hoče, zlasti z presežki. Delničarji morajo vzeti, kar pač je, in se mora- jo s tem zadovoljiti. Ven ga namreč ne morejo vreči, ker ima vse v svojih rokah — pa se boje, da bi se sicer vsa zadevščina razbila.

Zakaj sem vse to storil, bi radi vedeli? Vam bom pa povedal. Sčasoma (to sem bolj in bolj spoznaval) se je obrat tako povečal, da je poslovni ravnatelj gospod Evans z večino delničarjev izgubil slodove potankosti in razvoju ni mogel več slediti. V čevljarški stroki je namreč cela kopica malenkosti. To ni takisto kakor pri navadnih artik- lih, vse skupaj je zelo zapleteno, in tako sem prišel na misel, da bi vse skupaj ali vsaj večino njih izrinil. Odpra- vim se torej zvečer k staremu Guggenbaumu, našemu predsedniku, v njegovo mestno vilo. Mož ni bil samo pred- sednik naše delniške družbe, marveč je tical še v vrsti dru- gih podjetij in je bilo strašansko reč prodreti do njega. Ni in ni te pustil k sebi, če ni vnaprej vedel, kaj mu imaš povedati. Jaz pa se odpravim neki večer naravnost v nje- govo vilo in me pripusté k njemu. Poprej sem spregovoril z njegovo hčerko in ji rekel, da moram govoriti z njim. To sem ji tako prepričevalno zatrjeval, da se me ni upala zavrniti. Jaz vam znan občevali z ženskami, da kratko in malo ne znajo reči »ne«. Staremu Guggenbaumu sem razložil, kaj lahko storiva z delnicami:

»Jaz lahko tako uredim, da bo dividenda padla na nič- lo, pa ne bo nihče vedel, zakaj. Vi lahko potem pokupite vse delnice za ceno, kakor boste sami hoteli, in po dveh letih bom dividendo spet dvignil na petnajst ali celo dvaj- set odstotkov.« — »Kaj pa boste vi imeli od tega?« me je vprašal stari mož in me predirljivo pogledal. Imel je bi- stro trgovsko glavico, stara korenina, vsaj tačas. Razložil sem mu torej, kako bo z menoj. — »Prav lépo,« je rekel, »tako je vse v redu. Kar mirno pričnite. Ampak črno na belem vam ne dam niti vrstice.« — »Saj tudi ni treba, gospod Guggenbaum,« sem mu rekel, »kajti vi ste prav tak poštenjak, kakršen sem jaz, in to mi zadostuje.« — Ko sem odšel, me je njegova hčerka spremila do vrat. Stavim, da je bila v strahu, ko me je pustila noter, ampak jaz sem ji povedal, da je ravnala prav. In kadar koli sem pozneje hotel govoriti s stariim gospodom, sem vedno vprašal po nji in potem je že ona poskrbela, da je vse gladko poteklo.

Ali sem vse druge izrinil? Da, seveda. To je bila lahka reč. Tu nisem imel nikakršnih težav. Starec je udaril po vsej veletrgovini z usnjem in jaz sem sprožil stavko. Divi- dendo sva potisnila za polovico navzdol in v enem letu sva velike delničarje tako spametovala, da so vsi izstopili, in kajpak jim je sledila tudi večina majhnih delničarjev. Saj je vedno tako. Stari Guggenbaum je pokupil nizke delnice, kolikor so jih sami oddali, in polovico tega sem dobil jaz. Tako sem prišel na to mesto, kjer me zdaj vidite. Nadzo- rujem vso čevljarško industrijo v dveh državah in zadnji čas celo več kakor to, ker smo prevzeli še združene us- njarne, tako da je vse skupaj resnično velik concern.

Guggenbaum? Ali sem tega izrinil? Ne, veste, ni bilo treba. Veste, sem pač vedno rad zahajal v njegovo vilo in se z njim o vsem pogovarjal, in pri tem, veste, sem se ko- nec koncev oženil z njegovo hčerko. In tako mi, če prav vzamemo, ni bilo treba, da bi ga izrinil. Pri nas stanuje, ampak lopo so je postal, in v resnici zdaj jaz vse opravl- jam zanj in seveda je vse prepisal name in na mojo ženo. Ona vsega tega prav nič ne umeje — je tako skromna in udružna, vedno je bila takšna — in tako jaz sam razpolo- gam z vsem. Če starega gospoda kaj zadene, bova seveda vse podedovala. Saj pač ne bo dolgo zemlje tlačil. Sleh- ni dan ga opazujem, kako strmo gre navzdol.

Ali bo moj sin stopil v podjetje? Meni bi bilo prav všeč. Ampak, zdi se mi, da se ne nagiba k temu, je bolj po svoji materi, ali pa je tega kriv njegov študij. Ne ver- jamem, da bi univerze zbujaše smisel za trgovino — ali morda vi to verjamete?

Do torka je še čas,

če želite sodelovati v našem nagradnem razpisu, za naj- boljše zgodbe iz vsakdanjega življenja. 15. aprila namreč poteče rok za pošiljanje vaših prispevkov na naš naslov v Novo mesto. Izid razpisa bomo objavili 8. maja, trije naj- boljši avtorji bodo prejeli nagrade 1000 Ndin, 500 Ndin in 250 Ndin, vsi drugi objavljeni prispevki iz tega natečaja pa bodo honorirani z najmanj 100 novimi dinarji!

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

Štirje dobili vse glasove

Na drugi seji občinske kandidacijske konference v Kočevju, ki je bila 2. aprila, so razpravljali o težah »Socialistična zveza delovnega ljudstva Slovenije danes in p trdili listo kandidatov za slovensko delegacijo v zbor narodov zvezne skupščine. Seji konference je prisostvovalo 47 članov, predlagani kandidati pa so prejeli od 44 do 47 glasov. Vse možne glasove so dobili: Slavko Furlan, Zoran Polič, Mitja Ribičič in Beno Zupančič.

Volitve, imenovanja

V predsedstvo občinske konference Zveze mladine Kočevje so bili na zadnji seji konference izvoljeni: Cveto Arko, Matija Glad, Draga Benčina, Elica Križ, Majda Kogoj, Jani Lampe, Nevenka Mrdakovič, Rudi Oreš, Vinko Muhič, Borut Pertinač, Tine Križ, Ivan Oberstar in Slobodan Ivič.

Zadovoljni z iztržkom

Ob zaključku razstave podjetja SLOVENIJA LES v Kočevju smo minuli ponedeljek zvedeli, da so v 10 dneh prodali za 200.000 dln pohištva, predvsem kompletnih spalnic in dnevnih sob, drobnarije pa manj. Razstavo je obiskalo okoli 8000 ljudi. Takoga obiska niso imeli še na nobeni podobni razstavi v drugih krajih. S finančnim uspehom so predstavnik podjetja SLOVENIJA LES zadovoljni, računajo pa, da so med kočevskim kupci vzbudili za svoje blago precejšnje zanimanje in da bodo zdaj kočevski kupci pogosteje obiskovali tudi njihove trgovine v Ljubljani.

DROBNE IZ KOČEVJA

■ ■ ■ **PLANINCI SO** na prvi seji sprejeli letošnji delovni program društva in se pridno pripravljajo na novo sezono. Koča pri Jelenovem studencu bo oskrbovana ob sobotah, nedeljah in praznikih. Seveda bodo pod določenimi pogoji možni obiski tudi v ostalih dnevih. Delovni program predvideva tudi več izboljšav, kot so in markacijo potov. Prireditelj bodo še planinski teden, dan gorске straže, več izletov in propagirali med mladino planinarjenje in vstop v društvo.

■ ■ ■ **PRED 500 LETI SO** TURKI pod vodstvom zločinskega 80-letnega BEJ PASE, imenovane ga tudi svolk krščanske, prvič vtrli čez Koto in do tal porušili ter izropali Kočevje in Ribnico. Doba petsto let je dolga, vendar ljudsko izročilo na turške vpade in stisko naroda ni pozabilo. Zalosna obletnica je to vendar bi bilo prav, da bi se je spomnili vsaj s kresovi na tistih hribov, kjer so zaplamtelj takrat, ko so se bližale turške horde našim vasem.

■ ■ ■ **NOVO TRGOVSKO HIŠO** »NAMA« so minuli teden pričeli graditi. Urejšajo gradbišče, ki so ga že zagradili in začeli s pripravljalnimi deli. Občinski dajejo razne pripombe, največ za to, ker so sedaj nekateri dohodki v ulice, v šolo in drugam ovirani. No, to so prvi dnevi in tudi to se bo uredilo. Objekt mora biti končan do 3. oktobra, se pravi do občinskega praznika.

■ ■ ■ **USTANOVNI OBCNI ZBOR BRIDGE KLUBA** v Kočevju, ki ima nso 30 članov in članice, je bil pretekli četrtak. Igralne ure imajo ob četrtkih v hotelu PUGLED. Občnemu zboru so prisostvovali turški člani ljubljanskega kluba. Po občnem zboru so igrali turnir. Predsednik društva je inž. Dušan Oražem.

■ ■ ■ **VLOMI V GARDERONE** na stadionu se ponavljajo, tako da je škoda stroškov za stalna popravila. Zato so prostori zelo zanesarjeni, poškodovana bojerna in varovalke. Vlasiljajo pobrali

Nočnine marca

Marca letos je hotel PUGLED v Kočevju zabeležil 613 nočnin (558 domačih in 55 tujihi), v istem mesecu lani pa 756 (702 domača in 54 tujihi). V prvih treh mesecih letos so zabeležili skupaj 1875 nočnin (1605 domačih in 270 tujihi), v istem obdobju lani pa 2190 nočnin (1906 domačih in 284 tujihi).

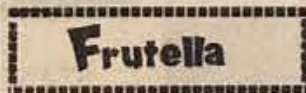
na nočni razgrajnji, ki so jim garšerobe potrebne v posebne namene. Tu je zljaj pravi »Tulusas in ne »Gals«, kakor se je ta del mesta imenoval. Ker garderob med vadbo nočnometase, ni nihče zakopal, je prišlo tudi do žepnih kraji. Proti vsemu temu je uprava športnih objektov brez moči.

■ ■ ■ **VRBE ŽALUJKE** na levem bregu Rince od mostu do zapornice so se tako razrasle, da delajo korenine na občinski skrajni občutno škodo. Posebna komisija krajevne skupnosti bo ugotovila, kaj naj bi ukrenili da ne bi bilo potrebo vrbo posekati, škarpno pa bi kljub temu radi zavarovali.

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE KOČEVJE

Proračun komaj pod streho

Kočevsko gospodarstvo bo letos spet bolj obremenjeno - Odborniki vedno bolj poudarjajo, da »nočejo biti glasovalni aparat« in da ne bodo slepo izvajali nalog na zahteve »od zgoraj«, če za njihovo izpolnjevanje ne bo tudi denarja - Besede take, dejanja drugačna

Poročali smo že, da je na zadnji seji občinske skupščine Kočevje s težavo le spravila letošnji proračun pod streho oziroma ga sprejela. Glasovanje o proračunu pa je pokazalo, da je precej odbornikov mnenja, da letošnja proračunska zgradba nima dovolj zanesljivih temeljev.

Za predlagani proračun je glasovalo 23 odbornikov, 4 proti njemu, 10 pa se jih je glasovanja vzdržalo. Odborniki so namreč morali sprejeti tudi odlok o zvišanju občinskega prispevka iz osebnega dohodka od 3,95 na 5,40 odstotka. (Plačevanja zvišane stopnje so oprostilj furnirnico LIK in kmetijstvo, ker imata že zdaj izgubo.) Le tako bo mogoče pokriti samo najnujnejše proračunske izdatke in prav tako samo najnujnejše potrebe temeljne izobraževalne skupnosti. Ze pokrivanje teh najpomembnejših potreb pa bo zahtevalo od delovnih organizacij za 0,17 odstotka več denarja kot lani.

Odbornika Dominik Trobantar in inž. Dušan Oražem sta bila proti temu, da republika predpisuje, koliko morajo občine dajati za šolstvo, hkrati pa sta poudarila, da se zavedata, v kako težkem položaju je šolstvo.

Odbornik Androj Klun je navedel vrsto pomislekov v zvezi s predlaganim proračunom; med drugim je opozoril, da po naših načelih in stališčih zadnjega kongresa ZKJ g. apodarstvo ne bi smelo biti bolj obremenjevali. Predsednik občinske skupščine Miro Hegler je poudaril, da republika merila za dodeljevanje denarja temeljnim izobraževalnim skupnostim niso pravična, ker ne upoštevajo nekaterih bistvenih posebnosti občin. Menil je, da bodo morale tudi občine začeti razbijati republiški etatizem.

Predstavnik narodne obrambe je opozoril, da je že v prvih treh mesecih letos porabljeno za narodno obrambo četrtino več denarja, kot naj bi ga v te namene dobili za vse leto...

Vse te ugotovitve pomenijo, da spet ni soglasja med našimi besedami in dejanji. Tako se v besedah (konference, kongresi, reformni ukrepi itd.) zavzemamo za krepitev gospodarstva, v praksi pa gospodarstvo bolj obremenjujemo. Govorimo o samoupravljanju, prenosu upravljanja suvzvalosa, kar v praksi izvajamo tako, da pristojnosti res prenašamo suvzvalosa, denar, brez katerega ni krepitev samoupravljanja vsopudaj, pa ostaja szgorajša. Itd.

■ **Uvedeni prispevek za investicije v otroško varstvo** bo omogočil hitrejšo reševanje zadev tudi na tem področju.

KOČEVSKÉ NOVICE

TV PROJE KURIRČKOVE POŠTE V OBČINI KOČEVJE L. 1969

Letos je sta prvič na pot ena izmed republiških prog kurirčkove pošte iz kočevske občine, in sicer s Trave. Krenila je v ponedeljek, 7. aprila, šla skozi Ribnico in prišla včeraj v Kočevje, danes pa jo bodo kočevski pionirji predali v Starem trgu črnomaljskim. Glavni progji so se priključile še štiri stranske iz Starega kofa, Osičnice, Strug in Koprivnika. Ob poti se pionirji v več krajih pošto slovesno sprejeli in pripravili kulturne programe.

IZ OČRTA SKUPŠČINE IN IZHODIŠČ SZDL KOČEVJE

Najboljše pogoje imajo lesna, kemična in kovinska industrija ter gozdarstvo

V bodočih štirih letih bosta naraščala družbeni proizvod in narodni dohodek najmanj po 8 odstotkov letno - Najpomembnejša tudi v bodoče industrija - Modernizirati cesti proti Delnicam in Novemu mestu - Pomembne so tudi terciarne dejavnosti (trgovina, gostinstvo, turizem, obrt) - Vsako leto najmanj 30 družbenih stanovanj - Volivci zahtevajo, naj jih odborniki, poslanci in skupščina obveščajo.

(Nadaljevanje in konec)

Rast narodnega dohodka najmanj po 8 odstotkov letno

Očrt nadaljnjega razvoja gospodarstva in družbenih služb občinske skupščine in Programatska izhodišča občinske konference SZDL za kandidiranje odbornikov in poslancev v glavnem enotno (Programatska izhodišča SZDL, sicer malo bolj napeto) predvidevajo razvoj gospodarstva v naslednjih štirih letih, se pravi v mandatu dobi novih odbornikov in poslancev, ki se bodo morali za uresničitev teh nalog tudi zavzemati.

Družbeni proizvod in narodni dohodek bosta po teh predvidevanjih porastla vsako leto za najmanj 8 odstotkov. Taka rast je nujna če hočejo zagotoviti napredek družbenih služb in standarda.

Najpomembnejše mesto v gospodarstvu bo tudi v bodoče predstavljala industrija, kjer bo proizvodnja večja tudi zaradi nove žage LIK in nove tovarne ivernih plošč ki bo začela obratovati srednjoročno.

Najboljše pogoje za nadaljnji napredek imajo v občini razen lesne kemična in kovinska industrija ter gozdarstvo. Pospeševali bodo tudi terciarne dejavnosti (trgo-

vinó, gostinstvo, turizem in uslužnostno obrt). Napredek lesne industrije bo moral iti v smer končne proizvodnje (finalizacija izdelkov), kar bo omogočalo novo rast proizvodnje. Kemični tovarni se odpira možnost, da bo povečala proizvodnjo tako, da bo oplemenitovala iverne plošče.

O usodi Rudnika, ki ima premogovnih zalog še za okoli 10 let, ni v nobenem programu izrečena dokončna beseda. Jasno pa je povedano, da bo proizvodnjo treba preusmeriti in da so se tega dela v podjetju že resno oprijeli. Pripravljajo več programov, med katerimi je trenutno najbolj zanimiv tisti o proizvodnji lahkega gradbenega materiala.

Novo delovne prostore bodo gradili pri kovinski industriji (ITAS, INKOP) in nato nedvomno tudi povečali proizvodnjo. TEK-STILANA namerava svoje zmogljivosti modernizirati, pa tudi TRIKON ima vse možnosti za nadaljnji napredek.

Glavna panoga kmetijstva bo še napre razvijala in sicer vzreja prašičev in mlečna proizvodnja. Kooperacija z zasebnimi kmeti bo temeljila predvsem na proizvodnji mleka, zaradi česar bo KGP nadaljevalo z uvajanjem krav molznic.

Na področju gozdarstva bodo nadaljevali z vlaganji v biološke in tehnične investicije, kar bo omogočilo smotrnejše gospodarjenje z gozdovi in pripomoglo k izboljšanju kakovosti in sestave gozdov.

Tudi gradbeništvo bo napredovalo. Tako bo med drugim gradilo novo trgovsko hišo, motel, industrijske in druge gospodarske objekte, stanovanja itd.

Boljše ceste pogoj za napredek

Trgovina, gostinstvo in turizem bodo najbolj napredovali, ko bodo modernizirane nekatere ceste. Predvsem se bodo morali odborniki in poslanci prizadevati za modernizacijo ceste Kočevje-Delnice in ceste Kočevje-Dvor (smer Novo mesto). O modernizaciji teh dveh cest je bilo v zadnjih dveh letih največ razprav na raznih sestankih občanov, pa tudi občinske skupščine in republiških ter drugih organov.

Trgovska hiša NAMA bo zgrajena že letos. Omogočila bo večjo izbiro blaga in nudila zaposlitev 50 - 60 ljudem.

Gostinstvo bo tudi povečevalo svoje zmogljivosti. Ze letos bodo začeli graditi motel na Jasnici. Turistično društvo je izdelalo svoj

osnutek programa razvoja turizma za nadaljnjih 10 let, ki predvideva izgradnjo in urejanje raznih turističnih in športnih objektov v Kočevju, na Mestnem in Lovskem vrhu, pri Rožnem studencu, v Kolpski dolini in drugod.

Najpomembnejše komunalne investicije

Iz občinskih virov bodo na področju komunalnega gospodarstva opravljena predvidoma naslednja dela.

■ postopno urejanje in asfaltiranje glavnih ulic v Kočevju,

■ nadaljnje urejanje struge Rince,

■ elektrifikacija naselij v Kolpski dolini (letos),

■ postopno urejanje gradbenih zemljišč v zasedalnih okoljih,

■ vodovodno omrežje za naselja: Ložine, Mrivice, Klinja vas, Kobiarij, Zeljne, Predgrad (raunajo tudi na prispevke občanov),

■ v družbenem sektorju logariditev letno vsaj 30 stanovanj.

Večjih investicij za potrebe služb v naslednjih štirih letih ne bo. Vendar bo na področju družbenih služb potrebno:

■ Zagotoviti boljši učni uspeh in zmanjšanje števila učencev, ki ne dokončajo osemletke. K temu bi lahko pripomogel tudi urelen in spodbuden način nagrajevanja prosvetnih delavcev.

■ Kultura in prosveta bosta napredovali skladno z materialno bazo (narodnim dohodkom) in potrebami po teh dejavnostih.

■ Telesna kultura bo še naprej čimbolj množična. Vendar bo potrebno tiste, ki so pripomogli k takemu napredku te dejavnosti, tudi materialno spodbuditi.

■ Zdravstvo ima dovolj zmogljivosti, ki omogočajo znatno razširitev te službe.

■ Zavzetj pa se bo treba za ublažitev nekaterih zadev na področju socialnega varstva (socialno oskrbovanje).

Izboljšati obveščenost občanov

O vseh teh zadevah je razpravljala že občinska skupščina, ki je umela v zadnjih dveh letih 16 skupnih sej in 4 seje zbora delovnih skupnosti. Povprečna udeležba odbornikov na sejah je znašala 77 odstotkov.

Skupščina je obravnavala 118 točk dnevnega reda iz vseh področij in sprejela 63 odlokov. Največkrat je razpravljala o gospodarstvu, šolstvu, zdravstvu, socialnem varstvu in komunalni dejavnosti.

Najpomembnejši predpisi, ki jih je občinska skupščina sprejela, so bili: sprememba statuta občine, sprejem odlokov o prispevkih in davkih, odlokov, ki urejajo komunalna vprašanja, socialnovarstvene zadeve in pod.

Skupščina zaradi pomanjkanja denarja ni mogla rešiti vseh zadev s področja socialnega zavarovanja in komunalnih zadev.

Nadaljnja ugotovitev je, da nekateri odborniki, ki ne prihajajo redno na seje, slabo obveščajo skupščino o željah volivcev in volivce o delu, sklepih in težavah občinske skupščine. Zaradi nekaterih takih odbornikov in neinformiranosti njihovih volivcev nastopajo med prizadetimi volivci in občinsko skupščino nesoglasja. To je tudi en izmed vzrokov, da danes manj kot 25 odstotkov volivcev še obiskuje zbere volivcev.

Nova občinska skupščina, odborniki in poslanci, ki bodo morali program razvoja občine ure niti, se morajo tudi zavedati, da je njihovo delo javno da morajo z njim seznanjati volivce in tudi že e, predloge in zahteve volivcev posredovati občinski skupščini.

Pripravili program slavnij

Glavna proslava bo predvidoma maja - V proslavljanju bodo sodelovali: ZK, šole, borci, mladina, športniki, delovni kolektivi in drugi

Na prvi seji odbora za proslavo 50-letnice ZKJ in ZSJ so govorili o prireditvah, ki bodo v počastitev jubilejev. V šolah bodo učenci višjih razredov pisali naloge o delavskem gibanju in vlogi KP. Najboljši spisi bodo nagradjeni.

Mladinska organizacija bo predvidoma skupno z garnizijo v drugi polovici aprila organizirala akademijo v počastitev 50-letnice KPJ. V aprilu je predviden tudi tovariški razgovor s starimi

komunisti. Centralna proslava v počastitev jubileja partije in sindikatov bo maja. Med kulturne prireditve, ki bodo organizirane v počastitev 50-letnice dela naše partije, šteje jemo tudi ribniški festival, ki bo imel na sporedu tri ali štiri kulturne prireditve. Glasbena šola pa bo priredila koncert v Sodražici in Ribnici. V jubilejne prireditve se bodo vključili tudi ribniški športniki.

Za večjo vlogo svetov in komisij

Pretekla skupščina kljub velikim težavam uspešno zaključila delo - Zbor delovnih skupnosti bo moral imeti verjetno več samostojnih sej - Program ska izhodišča glavni napotek za bodoče delo skupščine

Danila Moharja, sekretarja občinske konference ZK Ribnica, smo vprašali, kaj meni o uspešnosti dela stare občinske skupščine in katere so glavne naloge bodoče občinske skupščine. Odgovoril je tako:

Dosedanja občinska skupščina je delala v zelo težkih časih, ko so v naši občini reformni ukrepi prišli najbolj do izraza. Odkrito je morala pogledati resnici v oči in sprejeti nekatere nepopularne ukrepe, kot je likvidacija nekaterih gospodarskih organizacij oziroma ob-

ratov, ki niso imeli pogojev za poslovanje. Vendar pa so prav v tem obdobju, predvsem lani, naša največja podjetja dosegla doslej največje gospodarske uspehe.

Vsi odborniki so pokazali zrelost in dokazali, da so sposobni delati v samouprav- nih organih, saj so vedno glasovali za ukrepe, ki so bili v korist občine, in ne le posameznih krajev. Zadnja skupščina je sprejela tudi več pomembnih odlokov: o urbanističnem načrtu, o samoprispevku za gradnjo in dograditev šol, o prispevku za uporabo mestnega zemljišča itd. Krajevne skupnosti pa so za ureditev potreb v svojih območjih zbrale v raznih oblikah precej sredstev. Vse to govori, da so se odborniki zelo trudili za gospodarsko rasti in tudi naraščanje standarda občanov. Pri delu bodoče občinske skupščine pa bodo morali

V nedeljo na volitve!

V nedeljo, 13. aprila, bomo volili občinske odbornike za splošni zbor ter poslance za republiški in zvezni zbor. Volitve v ribniški občini obveščamo, da bodo volišča v vsakem večjem kraju. Pričakujemo, da bo velika večina volivcev opravila svojo državljansko dolžnost že dopoldne. Volitve se bodo začele ob 7. uri, zaključile pa ob 19. uri zvečer. Posebej opozarjamo kmete, ki bodo volili odbornike v zbor delovnih skupnosti kmetijske podskupine, da bodo volitve 13. aprila, to je tisti dan kot bodo splošne volitve. Voliti bodo v šestih enotah.

POGLED NAZAJ IN NAPREJ PO RIBNIŠKI OBČINI

Glavne težave že premagane

Krepitev samoupravljanja in družbeni dogovori - Delovne organizacije morajo imeti programe razvoja - Kmetje hočejo trdnije kmetijstvo in primernejše kmetijske organizacije - Brez sodobnejših cest občina ne bo tako hitro napredovala, kot bi lahko - Razprave na sejah občinske skupščine so sproščene, zato so tudi seje dolge

(Nadaljevanje in konec)

Občani, proizvajalci, posamezne delovne organizacije, skupine ljudi itd. imajo pogosto zelo različne in nasprotujoče si želje. Zaradi tega bo imelo demokratično samoupravno dogovarjanje izredno pomembno mesto v politični praksi. Tako dogovarjanje bo treba uvesti in utrditi predvsem za naslednja področja družbenega dela: otroško varstvo, kulturno, prosvetno in stanovansko-komunalno dejavnost.

Znotraj delovnih organizacij bodo potrebni taki dogovori pri delitvi dohodka med delovnimi enotami; razen tega bodo potrebni tudi samoupravni dogovori med delovnimi organizacijami, in sicer o tehničnem sodelovanju, kooperaciji in integracijskih procesih.

Občani bodo dobili še večje možnosti za samoupravljanje v komuni, krajevni skupnosti in drugih oblikah neposrednega samoupravljanja občanov.

V tem obdobju mora občina dobiti tudi dolgoročni načrt svojega razvoja. Ta dolgoročni načrt bo tudi podlaga občinski skupščini, da bo izdelala program dela za svoje mandatsko obdobje. Seveda mora območje ribniške občine dobiti ustrežno mesto v regionalnem prostorskem načrtu Slovenije.

Obramba države in obrambna vzgoja prebivalstva bo tudi ena glavnih nalog skupščine, krajevnih skupnosti in vseh občanov.

Osnova: industrija, kmetijstvo in turizem

Bodoči razvoj občine bo temeljil predvsem na napredku industrije, kmetijstva in turizma.

Lanski uspehi industrije dajejo lepe možnosti, da bo tudi v naslednjih letih družbeni proizvod uspešno naraščal. To bo mogoče doseči predvsem s poslovno tehničnim sodelovanjem in združevanjem, kar velja predvsem za manjše delovne organizacije. V naslednjih letih bodo morala vsa podjetja tudi uspešno modernizirati proizvodnjo, se pravi, da bodo investirala predvsem v nove stroje in orodja. Seveda bodo morala pred investicijami vedeti, kaj kročejo z modernizacijo doseči, se pravi, da bodo morala izdelati svoje programe razvoja.

Zasebnemu in družbenemu kmetijstvu, s katerim se ukvarja nad tretjino prebivalstva, bo potrebno zagotoviti trdnost, se pravi, storiti potrebne ukrepe predvsem v republiški in zvezni skupščini. Ribniška občina je živinorejsko območje, zato kmetje zahtevajo zagarančirane cene za živino.

Kmetje bodo nekaj pomenili in imeli pomembnejšo vlogo v gospodarstvu, če bodo gospodarili združeno v kmetijskih organizacijah. Te organizacije morajo biti take, da bodo kmetom koristile, se pravi, da

mora biti v njih manj administracije in več kmetijskih strokovnjakov, ki bodo znali svetovati, kako je treba delati, da bo pridetek in zaslužek kar največji. Kmetijske zadruge in gozdno gospodarstvo se morajo uveljaviti kot samoupravne organizacije delavcev in kmetov, ki bodo organizatorji združenega dela na vasi. V okviru Kmetijskega gospodarskega pospeva bo potrebno zagotoviti tudi načrtnejše vlaganje v gozdove in smotrnejše izkoriščanje gozov.

Turizem je odvisen od boljših cest

Napredek turizma in gostinstva, pa tudi vseh ostalih področij gospodarstva je v zelo veliki meri odvisen od modernizacije cest. Tudi za ribniški turizem je izrednega pomena predvsem modernizacija cest Kočevje-Deinice in Zebič-Sodražica-Podklanec-Cerkljca. Tako bi ribniška občina dobila razmeroma zadovoljivo zvezo z morjem in Primorsko. Odborniki, poslanci in vsi občani se bodo morali v bodoče odločno zavzemati za modernizacijo teh cest, ki so pomembne za zimski, rekreacijski in lovski turizem v ribniški občini, razen tega pa tudi za vse ostale terciarne dejavnosti in gospodarstvo nasploh.

Razveseljiv je tudi tisti del volilnega programa, ki govori o poglobljanju medobčinskega sodelovanja, predvsem z občinami, s katerimi ima ribniška občina skupne potrebe in težave in ki so sogeografsko blizu. Medobčinsko sodelovanje bo slonelo predvsem na delovanju skupnih (medobčinskih) služb.

Boljše šole in boljše znanje

Za vse občane je posebno zanimiv tisti del volilnega programa, ki govori o osnovnem šolstvu v naslednjih štirih letih. Z izgradnjo novih šol bo v občini namreč omogočen prehod na sodoben in eno-kimenski pouk. Gradnjo, dograditev in opremljanje šol financirajo s samoprispevkom občanov, prispevki delovnih organizacij in krediti.

Doslej so dogradili osnovno šolo v Sodražici in zgradili ter opremlili novo osnovno šolo v Ribnici. V naslednjem štiriletnem obdobju bodo zgradili še osnovno šolo v Loškem potoku, dogradili osnovno šolo v Dolenji vasi, ostala šolska postopja v občini pa bodo obnovili in dopolnili. Se posebno bodo skrbeli za skupno sodobno šolske opreme in izgradnjo telovadnic.

Hkrati z modernizacijo šol bodo seveda tudi težili za izboljšanjem pouka in s tem znanja. Boljši učni uspeh mora biti posledica boljših učnih metod, izboljšanja materialne osnove šolstva, boljše šolske prehrane itd.

Kultura, prosveta in telesna kultura se vedno maostajajo za razvojem na drugih področjih. Za te de-

javnosti bo potrebno najti ustreznejši način financiranja. Za financiranje telesne kulture so že ustanovili poseben sklad, v katerega bi se razen občinske dotacije stekali tudi prispevki delovnih in drugih organizacij, posameznikov itd.

16 sej skupščine v slabih dveh letih

Od maja 1967 do konca decembra lani se je občinska skupščina Ribnica, ki šteje 52 odbornikov, sestala 15 krat na skupni seji obeh zborov, enkrat pa se je sestala samo zbor delovnih skupnosti. Vse seje so bile sklepčne, povprečna udeležba odbornikov na sejah pa je znašala skupaj 64,5 odstotka.

Predsedstvo skupščine je ocenilo, da je bilo delo skupščine uspešno. Odbornikom in gostom je bila vedno zagotovljena demokratična razprava, čeprav so bile zato seje običajno dolge. Zagotovljeno je bilo redno spremljanje izvajanja sklepov skupščine. Skupščina je razpravljala o vseh področjih dela in dogajanj v občini. Gradivo za seje je bilo v glavnem temeljito pripravljeno. Skupščina si je zagotovila tudi prostor v Dolenjskem listu za redno obveščanje javnosti o svojem delu. Skupščina je vedno spremljala želje in predloge občanov ter jih o svojih odločitvah tudi obveščala. Sprejela je od leta 1960 do 1967 kar 172 odlokov; od tega se jih je 51 nanašalo na finance, 36 pa na gospodarstvo.

V bodočem obdobju bo predvidoma težišče dela občinske skupščine Ribnica in drugih političnih ter samoupravnih organov na osvarjanju družbenih dogovorov, ki bodo določali, kolikšen del ustvarjenega narodnega dohodka bo porabljen na posameznem področju.

Izhodišča pri teh dogovorih bodo:

■ vse dejavnosti, ki so za občino pomembne, in vsa območja morajo napredovati skladno;

■ gospodarstvo je solidarno odgovorno za financiranje potreb družbenega standarda in stičnih dejavnosti;

■ neproizvodna potrošnja (šolstvo, socialno skrbstvo, državna uprava, kultura itd.) mora biti skladna s produktivnostjo gospodarstva.

Načelna soglasja o teh izhodiščih so že dosežena, najti pa bo treba še način, da jih bo mogoče čimbolj dosledno in gospodarno izvajati.

Pobudnik za take dogovore bosta občinska skupščina in njen svet za gospodarstvo. Na njih bodo pretresli različne poglede na posamezne zadeve in interese. Pričakujejo, da bodo tako dosegli enotno podporo občinskim ukrepom, ki se nanašajo na posamezna področja gospodarstva, odnose med gospodarskimi organizacijami in odnose med gospodarstvom, negospodarstvom in družbenimi službami.

J. PRIMC

Danilo Mohar, sekretar občinske konference ZK Ribnica (Foto: Primo)

Imeti večjo vlogo njeni sveti in komisije, in sicer predvsem pri pripravljanju osnutkov odlokov. Ze na njihovih sejah bo morala priti do izraza različnost mnenj članov sveta in različne zahteve in želje občanov, ki jih bodo odloki zadevali. Tako menim, da bodo morali sveti in komisije včasih predložiti skupščini tudi več inaic o isti zadevi, občinska skupščina se bo namreč potem lažje odločila za najboljšo.

V bodoči skupščini bo moral priti bolj do izraza tudi zbor delovnih skupnosti, ki bo na ločenih sejah razpravljal o zadevah, ki zadevajo gospodarstvo.

Seveda pa se bodo morali odborniki zavzemati tudi za uresničenje programskih izhodišč SZDL za kandidiranje odbornikov in poslancev, ki so zelo dober napotek za delo občinske skupščine.

Koncert glasbene šole

14. aprila ob 18.30 bo v dvorani glasbene šole v Ribnici koncert učencev domače glasbene šole, ki bo posvečen 50-letnici ZK. Nastopili bodo razni ansambli šole (harmonikar-ski, godalni, Orffov, kitarristični) in druge manjše skupine ter solisti.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje ml. toprodajne cene:

	Kočevje: (cena v din za kg)	Ribnica: (cena v din za kg)
krompir	8,85 in 1,05	0,90
svete zelje	1,60	2,00
kisla repa	1,75 in 1,95	2,00
fišol	—	—
v zrnju	4,85 do 7,35	4,50 in 5,00
čebula	3,50	4,10
česen	13,50	—
solata	6,00	7,00
korenje	6,80	3,50
pesteršaj	10,60	—
rečca pesa	2,10	2,20
cvetjaka	4,50	3,00
jabolka	4,35	4,80
kruške	6,50	5,60
pomaranče	5,00 do 5,45	5,50
limone	3,30	3,60
banane	6,30	6,40
grozdje	5,00	5,00
jajca (cena za kos)	0,50	0,55 in 0,65

IZ ORTNEKA IN OKOLICE

■ VELIKOPOLJANSKE MLEKARICE bodo do nove zime oddajale mleko spet na vasi.

■ ORTNEKA BETONARNA je začela obratovati konec marca. Zopet bo živahno v ortneški drevozredu. Gradbena sezona se je začela in marsikdo bo potreboval cementne bloke, ki jih bo tu vedno na pretek.

■ GOZDOVI SO POLNI spomladanskega teloha in tudi trobentice se silijo na dan. Tudi cvetlicam je še zadostno zime.

■ DEL CESTE od Zapotoka do Sodražice so že zaključili, kar pomeni, da se resno pripravljajo na asfaltiranje.

■ VSE CESTE SO MOČNO POSKODOVANE po hudi almi. Vse kotanje so polne broze in vode. Vozniki vseh vrst vrniti, hadite obzirni do pečev! V. P.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

■ MEDVEDI SO SE v zadnjih letih zarodili v gozdovih Travnje gore, zato je nekaj te divjadi določeno za odstrel. Lovci Mivšek iz Sodražice je te dni upihnil potepuško stvijenje medvedu, ki je delal škodo na polju.

■ IZVIR GNONICE imajo na dvorišču stanovanske stavbe v tako imenovani posejilnici v Ribnici. Čev, ki odvaja iz stranišča odpadke, pušča. Dokler je bilo mrazo in sneg, ta neugoda ni bila toliko opazna, sedaj pa se krepko smrdi. Stanovanci se jezijo in menijo, da bi moralo čev popraviti Stanovanjsko-komunalno podjetje, ker mu plačujejo najemno.

■ VELIKO PLAZE, ki slabo vpliva na mlade ljudi, imajo napredni naše prodajalne časopisov in revij, tako je bilo v razpravi med drugimi podarjeno na občinski konferenci ZEB NOV

Ribnica. Tudi v Ribnici imajo lahko časopisno plažo ki gre dobro v denar. Na konferenci je bilo predlagano, naj bi v državi uskrajnje plaže omejili.

■ S PRVIM APRILOM so v trgovinah na območju ribniške občine spremenili delavnik: trgovine od odprte od 1. do 12. ure in od 17. do 19. ure. Seveda pa imajo delovni čas ne velja za trgovine osnutok, ki poslujejo enako kot prej.

■ ZALOZENOSTI RIBNIŠKIH TRGOVIN s različnim blagom je dobra. Občan lahko kupi v trgovinah skoraj vse, kar potrebuje. Tudi cene so enake kot v drugih krajih. Največ trgovskih lokalov ima trgovsko podjetje JELKA v Ribnici, po vsi lokal pa imajo kmeti: k zadruga Ribnica, »Borovo« in še nekateri.

Kje bomo volili v Črnomlju?

Volivci I. volilne enote bodo volili v sejni sobi občinske skupščine; volivci II. volilne enote v Klubu JLA; volivci III. enote v prostorih Zavoda za zaposlovanje in volivci IV. volilne enote v upravnih prostorih Gozdnega gospodarstva. Naselje Loka ima volišče v prostorih nove šole.

Kmetovalci, člani kmetijske zadruge Črnomelj iz Lokve, mesta in Kočevja, imajo skupno volišče v prostorih zadruge.

„Nismo vredni odgovora?“

Na ponedeljkovi seji občinske skupščine Črnomelj so sprejeli sklep, da proračuna za 1969 ne bodo sprejeli, dokler ne bo mogoče uskladiti dohodkov z izdatki

Odborniki obeh zborov so na zadnji seji v sestavi sedanje skupščine obravnavali stanje v letošnjem občinskem proračunu. Ker občini se zmeraj manjka 1.700.000 din za pokritje obveznosti, določenih z zakonom ali pogodbi, so sprejeli sklep, da proračuna ne bodo sprejeli vse dotlej, dokler ne bo mogoče uskladiti dohodkov z izdatki. Ko je bil pred dvema letoma v občini podoben položaj, so najeli sanacijski kredit za kritje proračunskih izdatkov. Posojilo se nekaj let ne bo odplačano, zato letos proračunskih težav ni mogoče več reševati na tak način.

O brezupnem stanju proračuna so že pred 21 dnevi obvestili izvršni svet, sekretariat za finance in republiško skupščino, in ker do danes nihče ni odgovoril, čeprav so nekajkrat urgirali, so bili odborniki užaljeni. Prosili so tudi za nasvet in predlagali sestanek s predstavnik republike, a se za predloge Črnomalčev nihče ni zanimal. Proti takemu načinu poslovanja republiških organov so v Črnomlju ostro nastopili ter izglasovali sklep, da bodo poslali javno odprto pismo izvršnemu svetu. To v celoti objavljamo posebej.

Velika izbira najnovejših zaves in ostalega tekstilnega blaga ter konfekcije pri

„Delektstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

■ V NATEČA ZA „ZAKONSKI PAR 89“ na kmečk. občini v Ljubljani se je javil tudi inž. Vlado Kristian iz Belta Belokranjski, glasuje zanj in mu omogočite udeležbo na tej svetovno znani prireditvi!

■ NA POBUDO MIRKA KRAMARICA, upokojenca iz Črnomlja, bodo obnovili mestni poveljski zbor v mestu. Zabuhtla vaje bova imela moški in ženski zbor ločen. Ženski zbor bo vodil Andrej Petek, moškega pa varjetno Franc Zupanec. Črnomalčani toplo pozdravljajo to akcijo in želijo prvega mnogo uspeha.

■ 15. APRILA SE BO V SEMIČU začel šiviljski tečaj v dveh izmenah. Tečaj je dobil prostor v mali dvorani kina, v vsako skupino pa sprejmejo po 20 žena in deklet. V personalnem oddelku tovarne Lokve se sprejemajo prijave.

■ V SOBOTO, 12. APRILA, bo črnomaljska igralna skupina upri-

„Gre za veliko napako v sistemu“

Kakšen je trenutni položaj kmetijske zadruge Črnomelj, smo izvedeli v razgovoru z direktorjem inž. Martinom Janžekovičem

— Znano je, da je vaša zadruga lansko poslovanje zaključila z veliko izgubo. Lahko razložite, zakaj je do tega prišlo?

— Poslovanje zadruge je bilo v letu 1968 težko in dokaj neučinkovito. V takem položaju pa je še 32 kmetijskih organizacij v Sloveniji, ki imajo skupno nepokrito izgubo v višini 21 milijonov din. To kaže, da gre za veliko sistemsko napako, ki je tudi že javno priznana.

Osnovni razlog postablenja gospodarskega položaja v zadruzi je stanje na trgu z govejo živino. Prodaja goveda je bila v prvih petih mesecih leta 1968 onemogočena, prodajne cene pa so bile vse leto izredno nizke. Iz lastnih pitališč smo prodali lani 1185 goved v skupni teži 515.000 kg, po povprečni ceni 5,57 din za kg. Ta cena je bila za 1,50 din nižja od povprečne cene v letu 1967.

Nič manj pa niso bili lani prizadeti zasebni proizvajalci, saj je v primerjavi z letom 1967 odkup goveje živine finančno za 100 milijonov manjši pri ne dosti manjših količinah odkupljenega goveda.

— Ali boste se vztrajali pri živinoreji?

— Glede na položaj v govedoreji in težke proizvodne

pogoje na razpoložljivih površinah ima živinoreja kot prevladujoča panoga v poslovanju zadruge odločujoč vpliv na celotno poslovanje. Zaukrat ne kaže drugega, kot to proizvodnjo ukiniti. Hleve bomo pustili prazne.

Za družbena stanovanja 3.330.000 din

V zadnjih dveh letih je bil zgrajen nov stanovanjski blok v Semiču, ki ima v pritličju lepe prostore za otroški vrtec, v Črnomlju je bil zgrajen 19-stanovanjski blok, zasebniki so dogradili 25 hiš, medtem ko 50 hiš še gradijo. V letih 1967 in 1968 je šlo za družbeno stanovanjsko izgradnjo v občini Črnomelj 3.330.000 din.

— Ali obstaja kakšna možnost, da bi se izrekli iz teh težav?

— Anuitete od najetih kreditov za izgradnjo živinorejskih zmogljivosti tako obremenjujejo ostale dejavnosti zadruge (trgovino, koperacijo, transport in remont), da ogrožajo obstoj vsega poslovanja, ki je zaukrat še donosno. Zato je za trdnješe poslovanje zadruge nepogrešljiva olajšava v obliki podaljšanja odplačilne dobe investicijskih in sanacijskih kreditov. Skupne letne anuitete ne bi smele presežati vsote 30.000.000 din. To je tudi osnovna misel sanacijskega programa, ki ga je sprejel zadrudni svet na seji 27. marca letos.

R. B.

Mladina je prikrajšana

O nalogah SZDL v današnji družbi so razpravljali na četrtkovi občinski kandidacijski konferenci v Črnomlju — Delegati so potrdili kandidatno listo za poslance zbora narodov

Delegati so živahno razpravljali o nalogah SZDL, ki jih mora organizacija urediti. Menili so, da je na prvem mestu izdatnejša pomoč mladini za njeno uveljavitev. Med proizvajalci črnomaljske občine je največ mladih ljudi, vendar pa redke najdemo v delavskih svetih in drugih samoupravnih organih, kjer bi morala mladina soditi.

Sirše so obravnavali tudi delo odbornikov ter se zavzemali za stališče, da ni važno, kolikokrat se kdo v skupščini oglasi, temveč bi morali ocenjevati to, če je kaj tehtnega povedal. V primerih, ko gre v resnici za nedelavnega odbornika, pa bi ga morali volivci klicati

na zagovor. V zvezi z odborniškim delovanjem so predlagali, naj bi se odborniki posameznih področjih češče sestajali in včasih tudi skupno s poslanci in predstavniki občin razpravljali o perečih zadevah njihovega področja.

Prav tako bi se morala SZDL spustiti v razreševanje težav kmeta na vasi. Ni dovolj, da o težavah organizacije razpravljajo na sestankih in zavzema stališča, temveč se je treba lotiti dejanj!

Na kandidacijski konferenci je 42 delegatov iz krajevnih organizacij SZDL s tajnim glasovanjem potrdilo tudi listo predlagane slovenske delegacije v zvezni zbor narodov.

PRED NEDELJSKIMI VOLITVAMI

Danes bijemo nov boj, bitko za napredek!

(Nadaljevanje in konec)

Pri komunalnih delih bistvene spremembe

Občinski proračun se že dolgo vrsto let bori s hudimi težavami, najbrž pa je primanjlovalo za komunalne potrebe. Leta 1967 je prišlo do bistvenega napredka pri komunalnih delih s tem, da so se občani odločili za 4-letni samoprihodek in program javnih del.

Se isto leto so bile končane naslednje gradnje: modernizacija ceste Semič—Vrtača, v Črnomlju pa Ulica heroja Stariha. Začela se je rekonstrukcija semiškega vodovoda, v Zuničih so dobili novo trgovino z bifejem, v Črnomlju pa so začeli graditi gasilski dom.

Cesta do Vinice — največja pridobitev v letu 1968

Lani so po programu javnih del porabili 9.007.127 din za javna dela, razen tega pa še 400.000 din, ki so jih zbrali iz raznih virov.

Ena največjih povojnih pridobitev za vso Belo krajino je gotovo lani zgrajena asfaltna cesta do Vinice, ki daje osnovo za večji razmah turizma v krajih, kjer ljudje nimajo možnosti zasluzka v industriji. Mimo te, najpomembnejše gradnje za vso občino so pridobili leta 1968 še naslednje: napravili so zaščitni sloj na cesti Vrtača—Semič, nadaljevali rekonstrukcijo Ceste heroja Stariha v Črnomlju, nadaljevali z urejanjem semiškega vodovoda, zgradili prvi del kanalizacije v naselju Sadež, do III. faze zgradili šolo v Rožnem dolu, v osnovni šoli Vinica so dobili centralno kurjavo, nadzidali so semiško šolo, nadaljevali z gradnjo gasilskega doma v Črnomlju, zgradili sodobno trgovino v Grčljah, delno popravili most v Zuničah, napeljali elektriko v Rodine, asfaltirali Dragatuš, asfaltirali cesto na Vojno vas in pot do šole na Vinici, zgradili novo ponikovalnico kanalizacije v Semiču in poskrbeli za javno razsvetljavo v novem naselju Sadež v Črnomlju.

Se posebej so s sredstvi delovnih kolektivov in občanov zgradili nekaj sta-

novanjskih blokov, zrasla pa so tudi cela naselja zasebnih stanovanjskih hiš.

Je predsednik zadovoljen z uspehi?

Ker se predsednik občinske skupščine, Anton Dvojmoč, ob bližnjih volitvah posvaja od te odgovorne in nevažne dolžnosti, smo ga vprašali, kako je zadovoljen z napredkom občine, doseženim v času njegove mandatne dobe.

— Večletne finančne težave so pokazale, da mora naše gospodarstvo hitreje rasti. Za to imamo vse pogoje. Spoznali smo tudi, da se lahko zanašamo le na lastne sile in da pomoč

razvitejših občin boji strojima, Zavedati se moramo, da smo pri nas napredovali z mnogo večimi naporji vseh delovnih ljudi in v veliko slabših pogojih kot drugje. Med delovnimi kolektivi bi omenil posebno Belt, Iskro, Rudnik in obrat Belt, ki pomenijo trdnjo osnovo, na kateri bomo gradili nadaljnji industrijski razvoj.

V zadnjih dveh letih je imamo nesrečno roko edino le kmetijstvo, kar pa ni naša krivda, temveč je navedanje v tej panogi samo posledica splošnih neurejenih razmer v kmetijstvu. Čeprav so si v zadruzi na vse načine prizadevali izogniti izgubi, jim to ni uspelo. Vse zadruge, ki so se ukvarjale z živinorejo, so bile v enakem položaju. To je dokaz, da je vmes zares višja sila in da ne gre za nesposobnost našega družbenega sektorja kmetijstva.

Tudi razmere v šolstvu in družbenih službah ter borbenske zadeve se postopoma urejajo. V Črnomlju smo dobili eno najmodernejših osnovnošolskih stavb, nadzidali smo šolo v Semiču, gradimo manjšo šolo v Rožnem dolu, letos pa bo dograjena tudi viniška šola. Poleg tega se je tudi nezadovoljstvo prosvetnih delavcev zaradi nizkih osebnih dohodkov, ki so jih prejeli v preteklih letih, Seveda še veliko manjka, da bi bili z razmerami na področju vzgoje in izobraževanja lahko zadovoljni, mislim pa, da se bomo v nekaj letih le prerinili do zadovoljive ravni.

Letos je na vrsti cesta do Semiča

— Občinska skupščina je tudi za letošnje dobo prednostni red komunalnih gradenj. Za kakšne gradnje gre in v katerih krajih?

— V Črnomlju bosta dobili zaščitni sloj Ulica heroja Stariha in cesta v Vojno vas, modernizacija je predvidena na utrdbah in v Ulici Mirana Jarca. V teh dveh ulicah in na Zadrudni cesti bomo obnavljali tudi vodovod in kanalizacijo. Glavni vodovodni vod bo napeljan še do novega zasedalnega področja v Črnomlju, kanalizacijo pa bodo urejali tudi na Sadežu in v Lokvi. Razen tega bomo nadaljevali z gradnjo gasilskega doma, uredili bomo pokopališče in zgradili mrtiško vežo, napeljali

elektriko v Lokvo in opravili večja dela na Kolodvorski cesti.

Gradnja ceste je odložena še v Jarnji vasi, v Grčljah in v Radonjah pri Starem trgu. Vodovod bodo dobili v Dol. Paki, na Destinou in v Nestopljivi vasi.

Semiču se obeta največja pridobitev z modernizacijo ceste Semič—Gradac, v kraju pa bo letos dokončana še prva etapa rekonstrukcije vodovoda, dograjena pa bo tudi ponikovalnica za kanalizacijo.

Vinica bo po letošnjem programu javnih del zagotovo upoštevana z dograditvijo šole, prav tako se bo nadaljevala gradnja šole v Rožnem dolu. V vasi Zuničci nameravajo končati obnovo dela na mostu. Letos bo prišlo tudi do gradnje večjega stanovanjskega bloka v Črnomlju, v katerem bo več stanovanj za upokojeince; v stavbi bodo tudi klubski prostori za družabno življenje upokojeincev. Prav verjetno se bo začela še gradnja posebne šole, za katero so načrti že v izdelavi.

Ljudje zaslužijo pohvalo

— Tovariš predsednik, za konec še vprašanje: Kaj menite o ljudeh, prebivalcih vaše občine?

— O značilnih lastnostih našega prebivalstva, kot so gostoljubje in take reči, je bilo že dosti povedanega. Rad bi se našim delovnim ljudem in kolektivom le zahvalil za razumevanje, s katerim so se odločili za samoprihodek. Zelo jasno vidimo, da brez pomoči občanov se teh skromnih uspehov ne bi dosegli. Naši ljudje pa so vredni pohvale zlasti zato, ker dajejo za skupne potrebe iz svojih skromnih osebnih dohodkov, ki so mnogo manjši kot marsikje v Sloveniji.

Kot smo enotno stali v partizanskih vrstah in bojevali težak boj z mnogo močnejšim sovražnikom, moramo danes prav tako enotno stopati v vrste borcev za napredek. Današnji boj ni nič manj težak! Računamo pa, da nam bodo pomagali mlajši tovariši. Pri nas nikoli nismo bili strahopetci, zato se pogumno spuščamo tudi na gospodarsko bojišče. Prepričan sem, da se bo Bela krajina kmalu otresla pečata zastonosti.

RIA BACER

NOVICE črnomaljske komune

Proizvodnja v tovarni BETI so si v torek, 8. aprila dopoldne, ogledali tudi poslanski kandidati za zvezno in republiško skupščino, kakor tudi vsi dosedanji metliški odborniki (Foto: R. Bačar)

Ni bilo lahko začeti iz nič in pripeljati gospodarstvo do milijonskega izvoza

(Nadaljevanje in konec)
O dejstvih govore številke

Če primerjamo samo obdobje zadnjih dveh let, od 1966 do 1968, potem nam številke povedo, da gre v resnici za velik napredek, čeprav je bil dosežen s trudom in težavo.

● Za gasilske domove v Metliki, Podzemlju, Krivoglavcih, Draščih in na Otoku je bilo v gradnjo vloženih 1.035.000 din.

● Ceste: za modernizacijo cest v Metliki so porabili 855.000 din, za vzdrževanje cest IV. reda pa je šlo vsako leto 300.000 dinarjev.

● Elektrifikacija: v tem času je posrednje naselje, kjer so svetili še s petrolejkami, Bočka, dobilo elektriko. Razen tega so začeli napajevati trifazni tok na podeželje. Za ta dela je bilo porabljenih 270.000 din.

● Stanovanja: v stanovanjskih blokih je bilo v dveh letih zgrajenih 43 stanovanj v vrednosti 3.000.000 din, dozgrajenih je bilo 50 zasebnih

stanovanjskih hiš, vrednih 6.000.000 din, medtem ko 30 hiš še gradijo.

● Vodovod: za gradnjaški vodovod je šlo 750.000 din, za gradnjo črpalnice v Metliki 120.000 din in za druge manjše rekonstrukcije vodovodov 50.000 din.

● Mostovi: nov most so dobili na Gabrovcu; veljal je 100.000 din. Popravljen pa je bil tudi most v Graščih; zanj so porabili 20.000 din.

● Urejanje pokopališč: 120.000 din je bilo v dvehletnem obdobju vloženih v urejanje pokopališč, grobov borcev in obeliskov iz NOB.

● Kanalizacija je v novih naseljih veljala 65.000 din. Mimo tega je bila še cela vrsta investicij v muzejsko in kulturno dejavnost, v skrb za ostarele v domu počitka in v športne objekte.

Kaj bo prinesla bližnja bodočnost?

V mandatni dobi nove občinske skupščine, ki bo izvožena še ta mesec, bodo uresničevali še stare načrte. Nekaj stavb in gradenj bo dokončanih že letos, nekaj pa v letih 1970 in 1971.

Najpomembnejša gradnja, ki bo letos začeta in končana, je sodobna varstvena ustanova za najmlajše Metličane. Stala bo v bližini novega naselja. Prav tako bo sta še letos na pokopališču zgrajeni dve mrtiški veži, začela se bo prestavitve sejmišča in urejanje prometnega križišča ob cestah Novo mesto—Metlika—Karlovac—Crnomelj. K ureditvi križišča spadata še gradnja nove ben-

zinske črpalke in avtobusne postaje, vendar teh dveh gradenj letos ne bo mogoče plačati. Več montažnih avtobusnih postajališč pa bodo še letos kupili in jih postavili na najbolj potrebna mesta ob cestah. V letu 1969 bodo nadaljevali tudi z napeljavo trofaznega toka na podeželje, v Metliki pa bodo urejali nova naselja in njih okolico. Med večjimi deli, predvidenimi v letošnjem letu, sta tudi nadaljevanje gradnje gradnjaškega vodovoda in rekonstrukcija vodovoda v Metliki.

Verjetno že prihodnje leto bo Metlika dobila novo pokrito tržnico, morda pa še kulturni dom, da bo TVD Partizan ostal v celoti na razpolago športnikom.

Veriga občanovih želja je sicer še mnogo daljša, toda brez denarja ni mogoče graditi. Občina je letos s proračunom v takih težavah, kot ni bila še nikoli. Ne da na občini ne bi bilo razumevanja za želje in potrebe občanov! Še kako radi bi krajevnim skupnostim odmerili spodobne vsote za gradnjo vaških potov, gasilskih domov in druga dela, tako pa občina lahko le simbolično podpre prizadevanja delovnih ljudi. Poleg trdega garanja na kmetijah najdejo ljudje po vaseh še čas in voljo delati za skupno stvar.

Prav ta poteza, enotnost in poštovanost prebivalstva, pa je v nenačrtni meri pripomogla do velikih uspehov, ki se kajub nenehno občinskim težavam kažejo v mestu in na vasi.

RIA BACER

„Ne mislimo nič skrivati!“

Priprave na volitve so v Metliki spet sprožile val nesoglasij, vendar pa se je mnenje večine delovnih ljudi jasno pokazalo na nedavni občinski kandidacijski konferenci

Pri oceni predvolilne dejavnosti so v razgovoru sodelovali: Andrej Smuk, predsednik občinskega sindikalnega sveta; inž. Ivan Kostelec, predsednik občinske konference SZDL; Martin Štefanič, politični sekretar občinskega komiteja ZKS; Jože Došen, sekretar občinske konference SZDL; Dako Damjanovič, predsednik občinskega odbora ZZB NOV, in podpredsednik občinske skupščine Slavo Prevaljšek.

Predvolilna dejavnost je bila v vaši občini sila živahna, padali pa so tudi občutki, da vodstva občinskih družbeno-političnih organizacij niso dovolj upoštevala načela demokratičnosti pri izbiri kandidatov. Kaj lahko o tem poveste?

— Pravkar smo skušali ugotoviti oceno predvolilnega dela. Zavzeli smo naslednje skupno stališče:

Sprva ni bilo v predvolilni dejavnosti posebnih težav, ko pa je z novim zakonom odpadla kandidatura Nika Belopavličiča za republiški zbor, smo bili v zagati. Morali smo na hitro predlagati novega poslanca. Upoštevali smo zahtevano merila za poslanskega kandidata, so vodstva naših družbeno-političnih organizacij predlagala v republiški zbor kandidature Franca Vrviščarja, znanega vsem prebivalcem občine. Kot kandidata smo ga najprej predstavili na mestni kandidacijski konferenci in Metliki. Tu pa so prišla do izraza spet stara nasprotja in delovanje posameznikov proti celotnemu vodstvu družbeno-političnih organizacij. Na tem stališču je Manek Fux javno nastopil z neresničnimi podatki o poslovanju nedavno ustanovljenega podjetja Metlikatrans, katerega direktor je predlagani kandidat Franc Vrviščar. Resnica pa je taka, da je to podjetje po podatkih SDK v dveh mesecih lanskega leta ustvarilo za sklade 3.300.000 din. Torej ne moremo govoriti o slabem poslovanju.

Da je šlo ob tej priložnosti za podtalno delovanje posameznikov, se je ukazalo že naslednji dan na občinski kandidacijski konferenci. Ko smo delegatom pojasnili, da Franc Vrviščar zaradi intrig noče sprejeti kandidature, so delegati iz vse občine zahtevali, naj pride poslanski kandidat na konferenco in sprejme kandidature. O drugem kandidatu sploh niso hoteli slišati. Konferenco smo prekinili, poiskali kandidata, in ko je prišel pred delegate, so ga s ploskanjem pozdravili. Prepričali so ga, da je kandidature sprejel, na tajnem glasovanju pa so jo potrdili prav vsi navzoči

delegati. Niti eden ni bil proti!

Medtem ko so na mestni kandidacijski konferenci očitati tudi vodstvom družbeno-političnih organizacij, da delajo mimo delovnih ljudi in po svoje vodijo predvolilno dejavnost, pa je občinska kandidacijska konferenca dala vso podporo našemu delu in obenem odločno obsodila delovanje neformalnih skupin.

— Ali so volivci na terenu obveščeni o teh dogodkih?

— Nimamo kaj skrivati! Verjetno so o dogodkih obveščeni že prek delegatov, menimo pa, da je treba o tem spregovoriti tudi v sredstvih javnega obveščanja.

R. B.

V spomin Nikoli Frlanu z Vivodine

Kot vsako poslednje slono, tako je bila žalostna in turbulenta tudi zadnja pot pokojnega Nikole Frlana pretekli četrtek na sosedni Vivodini, tej znani hrvaški vinorodni gorici. Uglednega in naprednega člana zadrúžnega sveta in sodelavca v številnih krajevnih organizacijah, so spremlili številni sosedje, znanci in prijatelji iz Vivodine ter okoliških hrvaških in slovenskih vasi. Pred domom se je od pokojnika s toplimi besedami poslovil v imenu vseh zadrúžnikov Jože Furjančič. Domači gasilci so pospremili svojega zvestega člana, igrala pa mu je metliška godba. Delovni ljudje sosedne Vivodine so se s spoštovanjem in z žalostjo poklonili spominu prerano umrlega naprednega kmeta in dobrega gospodarja, njegovim svojcem pa so izrekli iskreno sožalje.

Ohranili ga bomo v lepem spominu njegovo življenjsko delo pa živi naprej v zadrúžni misli, ki je prav po njegovi zaslugi pognala na Vivodini globoke korenine. To.

Potrjena lista kandidatov za zvezni zbor narodov

V Metliki je bila 3. aprila občinska kandidacijska konferenca, na kateri so delegati potrdili vseh 26 predlaganih posancev slovenske delegacije za zvezni zbor narodov. Med predlaganimi bo 20 poslušcev izvolila republiška skupščina. Delegati so obravnavali tudi teze o vlogi SZDL v današnji družbi. Menili pa so, da so današnje naloge organizacije tako zahtevne, da jih morajo poznati prav vsi občani. Prav zato so naročili izvršnemu odboru občinske konference, naj pošlje primerno obliko, s katero bi lahko teze prodre med ljudi na terenu.

Proračuna ni mogoče sprejeti

Na seji občinske skupščine Metlika, ki je bila 8. aprila v prostorih tovarne BETI, so razpravljali o namoženem položaju kmetijstva ter o letošnjem proračunu. Na seji so bili tudi kandidati za nove poslance zvezne in republiške skupščine, katere so odborniki zadolžili, da se odločno zavzamejo za ureditev razmer v kmetijstvu. Ker osnutka letošnjega proračuna ni mogoče sestaviti, ker manjka za kritje najnujnejših izdatkov še 680.000 din, so sprajeli sklep, naj predsedstvo metliške občine zahteva sestanek s predstavniki izvršnega sveta SRS. O razpravi na seji bomo obširneje poročali prihodnjak.

Gostje in odborniki, so si ogledali še proizvodnjo v tovarni BETI, zatem pa se je skupščina v sedanji sestavi poslovila od dolžnosti.

Tehtnice bi pa lahko nabavili

Metliški trg je eden najbolj neurejenih na širšem Dolenjskem. Na prostem razpostavijo nekaj stojnic, a ker je navadno branje več, morajo živila postaviti kar na tla. Na tržnici tudi ni tehtnic, prodajalci nudijo blago po mericah, kroznikih in kar na oko. Čeprav je tržna inšpekcija že večkrat zahtevala, naj poskrbijo vsaj za tehtnice, komunalno podjetje, ki pobira pristojbino, tega ni naredilo. Sploh pa bi kazalo razmišljati o pravi tržnici, kakršna bi se v Metliki spodobila.

SPREHOD PO METLIKI

● DOVOZNO CESTO K VINSKI KLETI v Metliki so pričeli utrjevati minul mesec. Ob delu je namreč bila polna ruš in blata, zato so traktoristi kmetijske zadruge, ki je tudi lastnica te ceste, sasil pričeli navažati kamenje, iz katerega so sestavili trdno podlago, nanjo pa so nasuli gramoz. Tako je skoraj izgubila prejšnja lovnata cesta in bo s tem tudi okolica vinskih kletih dobila lepšo podobo.

● DEZ JE PREJŠNI TEDEN spet savri delo v vinogradih kmetijske zadruge na Vinomeru in v Viduščih. Le manjši del 40 ha ossegajočega trta je ozebran, drugo pa se čaka urnih rok resočev. Upajo pa, da bo tudi to delo v redu opravljeno čim nastopi mlo lople vrane. Kmetijska zadruga bo namreč zbrala čimveč delavcev in jih poslala obrezovati v vinograde.

● METLIŠKA KMETIJSKA ZADRUGA je letos prodala še okoli 10.000 mladih piščancev, ki jih prek novomeške kmetijske zadruge dobi iz peruninarstva KRAS v Nevečkah pri Pivki. Na podlagi zbranih prijav naroča piščance, ki jih potem kupi takoj raznesejo. Enodnevno pišče stane 2,50 din. Obsemem kmetijska zadruga prodaja tudi hrano za pi-

ščance in koroši. Lani je v Metliki šlo v promet okoli pet vagonov te pišče.

● TURISTICNO DRUSTVO V METLIKI prosi prebivalce, naj odpravljene polivinilne vrečke in embalažo iz plastičnih snovi sežgajo doma v štedilnicah, ne pa odvažajo po mestnem bregu in drugod, kjer jo ramača veter po drevesih in grmovju. Papir vsaj strojno, plastični predmeti pa iz leta v leto knuzajo okolico, če jih kdo ne zbere in ne zakupeje.

● NA KONCU PRVEGA CETRTLETJA (31. marca 1968) je Metlika imela 2990 prebivalcev (942 moških in 1148 žensk) in je tako v treh mesecih prebivalstvo naraslo za 22 ljudi. V tem času se je poročilo 9 parov, bilo je nekaj smrti, rodilo pa se je 29 otrok, od teh dva doma, drugi pa v ustanovi v novomeški porodnišnici.

● ZADNJA ŠTEVILKA TOVARNIŠKEGA GLASILA BETI je izšla konec marca. Članek so kar zanimivi, toda kdo je kriv, da je šla številka brez sadnje korektur v tisk in da v nji kar mgoli pravopisnih, predvsem pa tiskarskih napak. Bolje je, da tako skrupulacno drugič ne zgleđa belega dne!

Ena največjih pridobitev zadnjih dveh let je za Metliko gotovo vinska klet, ki ima naj sodobnejše avtomatske stroje za predelavo vina, hkrati pa pod hribom viliškanske kleti za shranjevanje sodov. (Foto: R. Bačar)

Lani 111 nesreč pri delu

Na območju metliške občine se je lani pripetilo 111 nesreč pri delu, zaposlenih pa je bilo 1953 oseb. Število nesreč je bilo lani malo večje kot leto dni prej, sicer pa podatki kažejo, da gre na splošno od leta 1964 dalje za upadanje števila nesreč.

Sprememba naslova!

Naročniki, ki spreminjajo svoj star naslov, naj sporočijo obo naslova. Dogaja se, da sporočijo samo novega, ker pa imamo pri nas večših več naročnikov s enakim priimkom in imenom, seveda ne moremo vedeti, čigar naslov je treba spremeniti!

Vojaki!

Vsi vojaki, ki naročajo Dolenjski list, naj napišejo tudi točen domač naslov, da bomo vedeli, ali naj jim pošljemo belokranjsko-kočevsko izdajo (z dvema zvezdicama) ali posavsko-trobanjsko (z eno zvezdico).

Debela kuverta tudi za konec

Za torek, 8. aprila, je bila sklicana v Brežicah seja občinske skupščine. Odborniki so ob izteku mandatne dobe prejeli obeženi dnevni red, ki je napovedoval spremembe odloka o prispevkih in davkih, spremembe odloka o upravnih taksah in sprejem odloka o določitvi sredstev za financiranje vzgoje in izobraževanja za leto.

Pomembna je bila še razprava o programu financiranja vzgojno-izobraževalne dejavnosti in razprava o občinskem proračunu v letu 1969.

Studentske delegacije so odšle

Od Čateških Toplic se je v nedeljo poslovilo 60 tujih študentov iz 15 držav. Teden dni so bili tam na seminarju o Jugoslaviji. Organiziral ga je mednarodni odbor pri študentski skupnosti v Ljubljani. Predavatelji so obrazložili slušateljem odnose Jugoslavije do zahodnega sveta, do socialističnih držav in nevezanih dežel. Seznanili so jih z našim samoupravnim sistemom, s položajem študentov in univerze pri nas.

Radio Brežice

PETEK, 11. APRILA: 20.00-22.10 Napoved programa in poročila — 20.10-20.30 Nove plošče RTB obvestila in reklame — 20.30-21.15 Glasbena oddaja Izbrali ste sami.

NEDELJA, 13. APRILA: 7.00 Zvonimir Gabersček — Se enkrat, kako bom volil — magnetofonski zapis razgovora s poslanskim kandidatom dr. Jožetom Brlejem do 7.30 — Pesni borbe in dela — 8.05 Prvo javljanje z volišč — 8.20 Partiza — 10.30 Naše ekipe poro. Čajo z volišč — reportaža — 11.00 Domače zanimivosti — 8. seje skupščine občine Brežice poročila Spela Pirnat — Damjan Vahen; dr. Zamenhof — pobudnik mednarodne, ga sodelovanja in svetovnega miru — ZA NAŠE KMETOVALCE: inš. Olga Lupšina — Ameriški kapar je vse bolj nevaren — 8. seje občinske skupščine Krško poročila Marjan Zibret — Magnetofonski zapis: Javna produkcija gojenov glasbene šole Brežice — Tekoči rezultati z volišč — Posor, nimaš prednočeti — Obvestila, reklame in sporod. izmenograf — 13.00 Občani čestitajo in pozdravljajo, vmes do 19. ure poročila z volišč.

TORER, 15. APRILA: 18.00-19.00 Kako smo volili — Novo v knjigi — Jugoton vam predstavlja — Iz naše glasbene šole — Tedenski športni komentar — Obvestila, reklame in pregled filmov — 19.00 do 19.30 Pozdrav pomladi — od naša narodno zabavne glasbe.

Kupujte pri nas!
Trgovsko podjetje **KRKA, Brežice**
vabi potrošnike v svoje dobro založene trgovine v Brežicah in okoliških krajih!

NOVO V BREŽICAH

DELOVNI INVALIDI so minuli petek izvolili dva delegata za ustanovno konferenco medobčinskega društva v Celju. Njena sekcija v brežički občini bo imela tako konferenco po celjski. V sekciji se bo udeležilo okoli 700 invalidnih delavcev.

APRIL JE PRINESEL ZIVLJENJE na igrišče minigolfa v Čateških Toplicah Zdravilišče je dalo pobudo za ustanovitev kluba, ki bo povesoval najbolj navdušene igralce in Brežice in Toplice. V načrtu imajo celo medklubno tekmovalno se prehodni pokal.

TRST NI VEČ ZANIMIV. Razpis letov v Trst in Trbič nima več tolikšnega odziva kot lani in leto ali dve prej. Tečaj so teletniki bodili predvsem nakupoval. Kulturne in naravne za-

Tudi od svetnikov se da živeti

Direktor zavoda za kulturo v Brežicah zaključil vsako letno poročilo z istim refrenom: »Ni denarja in ker ga v občinski blagajni tudi ni, pri tem ostane. Zavod pa kljub temu ne propade. Kino živi od kablože, bife od alkohola, delavska univerza od narodne obrambe, radio pa od svetnikov. Pa recite, da kultura ni trdoživa! J. TEPPEY

Pretres liste za zbor narodov

8. aprila je bila v Brežicah seja občinske kandidacijske konference. Obravnavali so listo kandidatov za slovensko delegacijo v zbor narodov zvezne skupščine. Na dnevnem redu je bila tudi razprava o tezah »Socialistična zveza danes«.

Za kmete nove olajšave

Zasebni kmetje v hribovitih predelih imajo pravico do davčnih olajšav, če preurejajo svoje stanovanjske hiše ali gospodarska poslopja v turistične namene. Danes bodo odborniki občinske skupščine v Brežicah sklepali o tem, da se te olajšave razširijo tudi na tiste, ki se proumerjajo v sodobno živinorejo, sadjarstvo, vinogradništvo in podobno.

Razdelili so si dolžnosti

Občinske gasilske zveze Brežice, Krško in Sevnica so si razdelile delovne naloge za tekoče leto. Gasilska zveza Brežice je prevzela skrb za tekmovalna, krška zveza bo skrbelo za strokovno vzgojo gasilcev, sevnška pa za tehnično opremo.

Plaketa dr. Potrča za Brežičane

Za desetletno delo je republiška taborniška zveza podelila odredbo Matije Gubca v Brežicah plaketo dr. Jožeta Potrča. To je najvišje taborniško priznanje. Pred tem je odred že sedemkrat dobil partizanski trak za uspehe enega leta.

Brežičani povabili Dušana Dolinarja

8. aprila so povabili v Brežice znanje-političnega komentatorja DELA Dušana Dolinarja. Občinska konferenca ZK ga je zaprosila za predavanje o aktualnih mednarodnih političnih in ekonomskih odnosih. Predavanje je bilo namenjeno slušateljem politične šole in širokemu krogu članstva Zveze komunistov.

Novi programski svet radia dela

Programski svet radijske postaje v Brežicah se je minuli teden prvič sestel. Za predsednika je bil izvoljen Primož Rueh. Urednik Vlado Podgoršek je člane seznanil s finančnim položajem lokalne radijske postaje in lastnimi oddajami. Nato so razpravljali o letošnjem programu in vključitvi radia v praznovanje 50-letnega jubileja ZKJ, SKOJ in sindikata. Svet je sklenil, da bi še leto ojačali oddajnik v Brežicah na 200 vatov.

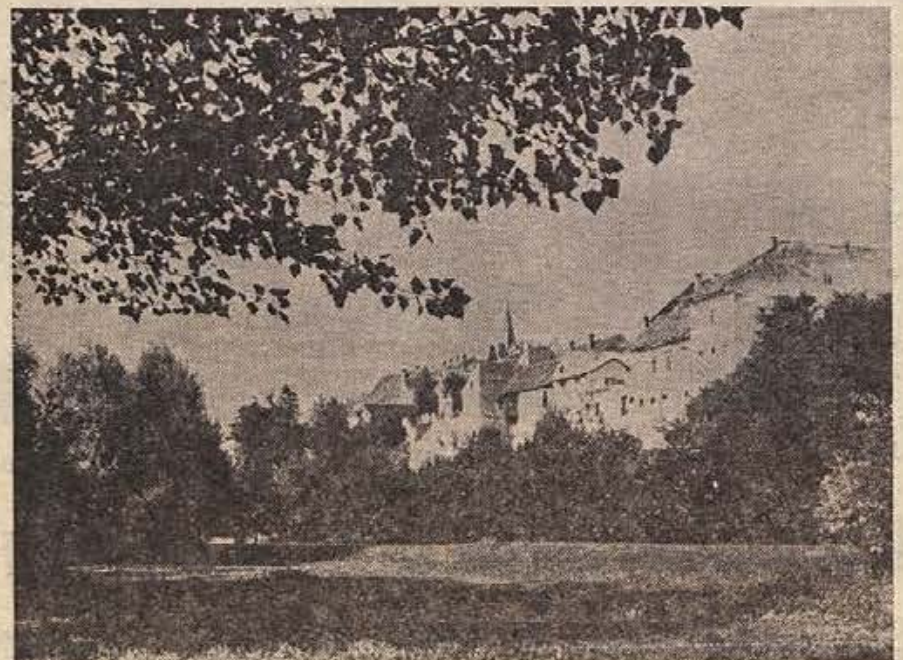
Lani republiko, letos občini

Za leto 1969 je republika uveljavila petodstotno stopnjo prispevka na obratno dejavnost, od katere se plačuje prispevek po obliki. Danes bodo odborniki obravnavali predlog, da se za toliko zviša občinski prispevek. Republika je to že predvidela in upoštevala pri občinskih dohodkih za tekoče leto.

KOOPERACIJA BO VPLIVALA NA KOLIČINO IN KAKOVOST

Kmetov dohodek je še vedno premajhen

Razgovor z inž. Jožetom Bučarjem, kandidatom za zvezni gospod. zbor — Za napredek kmetijstva so odgovorne občine, republika in zveza — V tej panogi je veliko možnosti neizkoriščenih — Gene niso trdne

Brežice iz Vrbine (Foto: Baškovič)

OBČINA BO ODPRLA MEJE TUJIM INVESTITORJEM

Neodložljivo: šole, most in ceste

Družba je dolžna prevzeti del odgovornosti za združevanje razdrobljenih obdelovalnih površin, za izobraževanje kmetov in pospeševalne ukrepe v kmetijstvu — Turizem zahteva pogumne naložbe — Zasebna obrt se bo razvila, ko bo urejeno kreditiranje — Za kulturo dajemo premalo

Z volitvami stopa občinska skupščina v novo obdobje. Socialistična zveza je s svojim volilnim programom nakazala usmeritev gospodarjenja v industriji, kmetijstvu, turizmu, obrtništvu in krajevnih skupnostih. V programskih izhodiščih obravnava nadaljnji razvoj šolstva, prosvete in kulture, zdravstva in socialnega varstva ter naloge družbeno-političnih organizacij in skupščine pri uresničevanju zastavljenih načrtov. Socialistična zveza bo pomagala odbornikom, zavzemala se bo za to, da bodo dobro obveščeni in da bodo imeli redne stike z volivci.

Občina Brežice je v dosedanjem razvoju doživela lep napredek. Vsako leto ima bolj urejene trgovine, turistične objekte, podjetja, kmetije in obrtne delavnice. Vsako leto je skupnost bogatejša za nekaj sodobnih stanovanj, za preurejene šole, asfaltirane ceste, za nove vodovode, nove nasade sadja in vinske trte ter še kaj.

Tudi v času zosostrenega gospodarjenja se gospodarstvo zadovoljivo razvija. Žal pa občina nima podjetij, ki bi ustvarjala dovolj sredstev za razširjeno proizvodnjo. Razmerje med osebnimi dohodki in skladi se slabša na račun skladov. Lani je bilo izločenih za sklade 19 odstotkov, za letos pa je predvidenih le 18 odstotkov dohodka za te namene. Narodni dohodek se je leta 1967 povečal za 8,2 odstotka, lani za 7,6 odstotka. V večini dejavnosti se ta povečuje, zmanjšuje se pa v gozdarstvu, prometu, družbeni obrti in zasebnem gostinstvu. V gospodarstvu predvidevajo letos 6-odstotno povečanje osebnih dohodkov in leta 1970 prav toliko. V šolstvu bo letos znašalo povečanje 12 odstotkov in prihodnje leto devet odstotkov, da se bodo prejemki prosvetnih delavcev nekoliko približali dohodkom v gospodarstvu.

Dosedanja skupščina je spodbujala delovne organizacije k večji naložbi sredstev za proizvodnjo, ker se tako denar najhitreje obrestuje. V gospodarstvo so lani vložila podjetja nad 10.756.000 dinarjev, investicij za druge namene pa je bilo v občini okoli 3.539.000 dinarjev. V primerjavi z letom 1967 so se skupne investicije skróile od 18.823.000 na 14.295.000 dinarjev. Letos bodo spet dosegli lansko vsoto in čez dve leti se bodo povzpeli že skoraj na 30 milijonov dinarjev. Lani so največ investirala podjetja KRKA, Gozdno gospodarstvo, PREVOZ, Zdravilišče Čateške Toplice, Tovarna pohištva in OPEKARNA.

Za stanovanja je bilo lani izdanih 300 tisoč dinarjev. Za letošnje je bilo sprva planiranih nekaj nad poldrugi milijon, ven-

dar se bo to zdaj precej spremenilo. Veliko denarja bo potrebno za asfaltiranje cest in tudi za gradnjo novega mostu. Most čez Savo in Krko je zaprt za ves težji promet, zato je nujno, da bi dobile Brežice čimprej normalno povezavo z denim bregom Krke in avtomobilsko cesto.

Čez štiri leta bodo preurejene vse šole

Ena najpomembnejših akcij, ki jih je začela stara skupščina, je dosledna izpeljava gradnje in obnove šol v občini. Prva je na vrsti zidava brežiške osnovne šole, ki jo obiskuje tretjina otrok v občini. Dokončana naj bi bila v dveh letih. Nato bodo postopoma dozdali in preuredili šole v Cerkljah, na Bizeljskem, v Arčičah, Globokem in Piščah. Za vse to je predvidenih 10.123.000 dinarjev. Najpomembnejši vir za investicije v šolstvu je krajevni samoprispevek, ki ga bodo plačevali občani pet let. Sprejeti so ga lani. Razliko bo delno pokrila občinska skupščina iz proračuna, delno pa jo bodo zagotovili krediti iz republiških virov.

Med načrti, ki jih našteva program Socialistične zveze v občini, so za nadaljnji napredek tega območja najnujnejši: modernizacija industrije, razvoj sodobnega turizma in obrti, krepitev družbenega in zasebnega kmetijstva, modernizacija prometa in pospešen razvoj trgovine. Sedenje naložbe niso zadostovale za dovolj hiter razvoj gospodarstva, zato je v programu Socialistične zveze poudarjeno, da morajo gospodarske organizacije navezati boljše sodelovanje s podjetji drugod in da se občina ne sme več zapirati pred tistimi, ki so pripravljene investirati na njenem območju.

V občini manjka 1500 delovnih mest

S tem se bo kaj hitro zmanjšalo število tistih, ki čakajo na zaposlitev. V občini primanjkuje približno 350 delovnih mest samo za tiste, ki iščejo delo na zavodu za zaposlovanje. Če bi prišli zraven vse, ki se vozijo na delo v sosednje kraje, in tiste, ki so zaposleni v tujini, potem bi potrebovali kar 1500 delovnih mest. Čez noč tega ne bo mogoče rešiti, vendar občinska skupščina pričakuje, da bi se dalo urediti z dolgoročnim načrtom Slovenije, ki bi upošteval težnje in potrebe Posavja v svojih okvirih.

Srednjeročni program, ki ga bodo letos napravili v občini, bo bolj preučeno, nakazal razvoj posameznih panog, začasno pa se bo skupščina ravnala po resoluciji za leto 1969 in 1970.

J. T.

Kaj bo s prosvetnimi domovi?

Odgovarja Ciril Plut, kandidat prosvetnokulturnega zbora republiške skupščine

»Tovariš Plut, kaj si želite v tej mandatni dobi?»

»Da bi bila v tem času zgrajena krška osnovna šola. Obiskuje jo skoraj tisoč otrok, ki se šolajo v zelo težkih razmerah. Nujna je adaptacija osnovne šole v Koprivnici. Tudi na obnovo drugih šol ne bomo smeli pozabiti. Manjkajo jim predvsem teledidaktične, kabinetne in učila. V Sevnici je šola prav tako majhna in jo bo treba dozdati.«

»Za katere stvari se boste kot poslanec zavzemali?»

»Za sistemsko ureditev šolstva in kulture, za razširitev vzgojnovarstvenih ustanov in za podaljšano bivanje otrok v šoli. Potrebna bo tudi revizija učnih načrtov. Kot sedanjí poslanec prosvetno-kulturnega zbora podpiram predlog, naj se popravi zakon o šolstvu glede ocenjevanja in napredovanja učencev. Z zakonom bo morala nova skupščina urediti tudi lastništvo

prosvetnih domov na podeželju. Zastopam mnenje, naj bi družba skrbelo za njihovo združevanje enako kot za šole. To utemeljujem s tem, da je kulturno delo v večjih središčih plačano, na podeželju pa ne. Zakaj bi teh razlik ne upoštevali?» J. T.

Brestanica: preimenovanje v podjetje

Zavod za zaposlovanje invalidov in drugih oseb v Brestanici se želi preimenoovati v podjetje. Za soglasje je zaprosil občinsko skupščino. Svojo prošnjo je utemeljil s tem, da nima dovolj obratnih sredstev, občinska skupščina pa mu jih kot ustanoviteljica ne more zagotoviti. Zavod se je začel ukvarjati z gospodarsko dejavnostjo, ker sicer ne bi mogel rentabilno poslovati. Poleg brestaniške elektrarne si kolektiv postavlja novo delovno halo.

NA SENOVM ČEZ DESET LET, KO NE BO VEČ RUDNIKA

Za nov hleb kruha 7 milijard Sdin

Poslanski kandidat za gospodarski zbor skupščine SRS inž. Martin Vidmar o prihodnosti Senovega in Brestanice: »Premogovnik se bo umaknil keramični in kovinski industriji - Program je napravljen

»Tovariš inženir, kakšno življenjsko dobo ima pred seboj Rudnik Senovo in kako daleč so načrti za preusmeritev?»

»Pri povprečni letni proizvodnji 250.000 ton in pri današnjih pogojih na tržišču ima rudnik približno enajst let zaloga. V njegovi neposredni bližini je termoelektrarna Brestanica, s katero je rudnik življenjsko povezan. Ker pa je tudi obstoj termoelektrarne zelo negotov, se lahko ta doba bistveno skrajša. Pred približno dvema letoma so v republiških organih napovedovali, da bo ukinjena ob pričetku obratovanja termoelektrarne Šoštanj III. Likvidacija brestaniške TE je bila postavljena celo kot pogoj za upravičenost gradnje v Šoštanju.

No, danes je stanje nekoliko drugačno. Najnovejši koncept razvoja energetike SR Slovenije predvideva stopno zmanjšano obratovanje brestaniške TE do leta 1980. Zaradi tega živimo v stalni negotovosti, kajti če bi Brestanica bistveno zmanjšala proizvodnjo, obstala kot hladna rezerva ali pa celo prenehala obratovati, bi postal naš rudnik na mah nerentabilen. Drobni vrst premoga potem ne bi imeli več kam prodati.

Preusmeritev je torej nujna. Pred letom dni ustanovljena služba za preprečevanje in je z republiško gospodarsko zbornico in nekaterimi zavodi napravila program za nove dejavnosti. Po vsestranskih študijah je bila sprejeta možnost, da se približno

250 ljudi preusmeri na izdelovanje keramičnih ploščic po vzorcu italijanske tehnologije, približno 400 delavcev pa bi dobilo kruh v kovinski predelovalni industriji pod okriljem mariborske METALNE. Za preostale ljudi trenutno še ni prave rešitve. Delno se bo njihovo število zmanjšalo z naravnim odlivom, delno pa računamo še na zakon o predčasni upokojitvi rudarjev. Ta zvezni zakon pa velja le do konca 1969 in si z njim ne bomo mogli dosti pomagati, ker rudnik letos gotovo še ne bo ukinjen.

»Kako ocenjujete preusmeritveni program in koliko denarja bo potrebno zanj?»

»Menim, da je program za preusmeritev dober in predvsem zelo realen. Keramične ploščice so zelo iskane izdelke v svetu in tudi že pri nas. Surovine zanje so na tem območju dobre. Za drugim delom preusmeritve stoji METALNA, ki se je dobro uveljavila; tudi to potrjuje, da je program dober. Za preusmeritev bo potrebnih 6,5 do 7 milijard starih dinarjev. Rudnik in občina razpolagata z zelo skromnimi sredstvi, z velikim upanjem in upravičenostjo pa računamo na republiški rezervni sklad in delno na bančna posojila. Nove investicije se bodo morale prilagajati območju, kjer bo na razpolago poceni delovna sila in kjer bo mogoče uporabljati že urejen družbeni standard. Takšno območje bo ob likvidaciji rudnika tudi pri nas in nalozba kapitala za dober program bi bila v tem kraju ekonomsko popolnoma upravičena.«

J. T.

Danes zadnjokrat skupaj

V Krškem se bodo odborniki danes zadnjokrat zbrali na skupni seji obhoda zborov. Sprejemali bodo občinski proračun za letošnje dopolnilni odlok o prispevku za uporabo mestnega zemljišča. Na seji bodo določili še sredstva za izobraževanje v letu 1969 in sklepali o najetju posojila za tehniško srednjo šolo v Krškem. Za konec mandatne dobe bodo slišali poročilo o delu upravnih organov občinske skupščine.

KRŠKE NOVICE

■ **JUTRI TISKOVNA KONFERENCA.** AMD Krško, organizator letošnjega svetovnega prvenstva v speedwayu, ki bo 11. maja na stadionu Matije Gubca, je za jutri (11. aprila) sklicalo v Koestanjevcih tiskovno konferenco. Po vsiljenih so predstavniki radia, TV in številni novinarji jugoslovanskih časopisov. Na konferenci bo organizator seznanil predstavnike sedme sile o poteku priprav na veliko sportsko prireditel.

■ **LETOS ZE 37 IZLETOV.** Poslovalnica Avturističnega podjetja IZLETNIK je v letošnjem letu organizirala že 37 izletov s avtobusi. Največ voženj so napravili v Trst, Celovce, Planico in v Ljubljano na ogled raznih kulturnih prireditel. Nekaj izletov pa je bilo organiziranih v bližnje kraje in sosednje občine.

■ **VELIKO ZANIMANJE ZA PROSLAVO OP.** Za proslavo ustanovitve OP in praznik XIV. divizije, ki bo 27. aprila v Velenju, je med občani veliko zanimanje. Organizacijski odbor pri občinski konferenci SZDL pričakuje, da se bo proslave udeležilo več sto ljudi iz delovnih organizacij, šol in posamezniki. Za udeleženost proslave bo iz Dobove vodil poseben vlak. Čena vozovnice s popustom

Jože Marolt v Krškem

Tajnik republiške Zveze sindikatov in poslanski kandidat za zvezni gospodarski zbor je bil v četrtek popoldne v Krškem. S predsednikom in tajnikom občinskega sindikalnega sveta je razpravljal o delu sveta v prihodnjem obdobju in povezavi s sindikalnimi organizacijami. Dejal je, da mora delo sindikalnih organizacij tako živeti, da se bo čutil njihov vpliv v delovnem procesu in v samoupravnih odločitvah. Dolžnost družbenih organizacij v občini pa je, da svoje delo usklajujejo in se borijo proti praktičizmu, klerikalizmu in drugim škodljivim pojavom.

Proglas volivcem

Občinska konferenca SZDL Krško je izdala proglas, v katerem poziva vse občane, naj se čim številneje udeležijo skupščinskih volitev. Socialistična zveza in sindikat pričačkujeta dober odziv v delovnih kolektivih, kjer so volili včeraj, in na terenu, kjer bodo volitve 13. aprila.

Zborovanje šolnikov

Na zborovanje prosvetnih delavcev, ki so ga v Krškem napovedovali za 8. april, so povabili kandidata za poslanskega prosvetno-kulturnega zbora zvezne skupščine Borisa Lipužiča in predsednika republiške izobraževalne skupnosti Ludvika Zajca. Med drugim so želeli zvedeti, kako je s krediti za gradnjo šol, ker tudi v Krškem računajo na republiško posojilo.

Stikala vseh vrst

V trgovini ELEKTROTEHNIKE v Krškem imajo veliko zalogo in izbiro vseh vrst električnih stikal. Za hitre instalacije dobite tu nadomestna in podometna enopolna, grupna, izmenična in druga stikala, OG stikala za vlažne prostore, mikro stikala vseh vrst in druga. Za elektromotorje imajo enofazna in trofazna stikala, stikala zvezda-trikot, stikala za spremembo smeri vrtenja motorja, suha in oljna avtomatska stikala, stopniščne avtomate in raznovrstna druga specialna stikala.

V prodajalni ELEKTROTEHNIKE boste torej dobili prav vsako stikalo, ki ga potrebujete doma ali v službi.

KJE SMO OBSTALI IN DO KOD BOMO PRISLI V STIRIH LETIH

Brez oddiha do naslednjega mejnika

Volivci, ali poznate svojo občino pblizhe? V krški občini je 22 samostojnih delovnih organizacij in 28 obratov, katerih matična podjetja imajo seletž zunaj občinskih meja - Do leta 1972 čaka na asfaltiranje 60 km cest in na ureditev 70 km vaških poti.

(Nadaljevanje in konec)

Pododbora vinogradništvu in živinoreji

Za kmetajstvo sta bili minuli dve leti obdobje težke preizkušnje. Nemalo težav je povzročila omejitve izvoza živine. Reprodukcijski material in stroji so se podražili. Cene kmetijskih pridelkov so drsele navzdol, medtem pa so potrošniki odštevali za pridelke večje vsote. Trgovina s kmetijskimi pridelki ni uvela koraka s potrošnjo in v prihodnje bo morala misliti na izboljšave.

AGROKOMBINAT bo v naslednjih letih počivil pogodbeno sodelovanje s kmeti v hrbovitih in ravninskih predelih občine. V nižinskih vaseh bo pospeševal zlasti rejo krav molznic in vzporedno s tem povečeval odkup mleka. Leta 1972 ga namerava odkupiti že milijon litrov. Podjetje bo del kmetov usmerilo na pitanje živine in svinjerejo, vendar zadnje le pod strokovnim nadzorstvom.

V vinorodnih območjih bo kombinat podprl načrtno obnovo vinogradov v okviru dolgoročnega načrta, ki je bil sprejet pred dvema letoma. Do leta 1972 bo v občini obnovljenih 200 hektarov nasadov, vsako leto po 50.

Ni vseeno, kam in koliko vlagamo

Napredek kakšnega podjetja, kmetije, obrtne delavnice ali pa občine moramo tudi po tem, koliko odšteje kdo za izboljšave. Zato nam seštevke investicij za krško območje veliko pove.

Gospodarstvu se je v obliki naložb povrnilo 31.430.000 dinarjev. V industriji je bil denar namenjen za modernizacijo proizvodnje in za postavitev novih objektov; kmetijstvo je naložilo v obnovo vinogradništva in sadjarstva,

v nakup strojev in nove poslovne prostore, gostinstvo, trgovina in obrt za opremo in ureditev lokalov. Vsaka panoga je skušala vsaj nekaj izboljšati.

Za vodovode, ceste in elektrifikacijo podeželja so v občini izdali 14.978 dinarjev. V dveh letih je bilo napeljanih 13 vodovodov. Obnovljen in razširjen je bil mestni vodovod v Krškem. Za te investicije so prispevali prebivalci 305.000 dinarjev, vendar le na podeželju.

Za ceste so dali občani zraven 127.800 dinarjev, vseh stroškov za njihovo ureditev pa je bilo 7.060.000. Največjo vsoto, in sicer 3.695.000, so porabili za dograditev novega krškega mostu, za ceste proti Kostanjevici pa 1.484.000 dinarjev. Prispevki občanov so bili namenjeni za vaške poti.

V dveh letih je bilo sezidanih 46 družinskih stanovanj v blokih in 98 enodružinskih hiš v zasebni lasti. Podjetja so kreditirala svoje delavce in jim pomagala varčevati denar za stanovanja.

Sole ne morejo več čakati

V občini Krško je devet popolnih osemletnih šol s 5.621 učenci, tehniška srednja šola s 360 učenci in nižja glasbena šola s 128 učenci. Najsodobnejše šolsko poslopje imajo v Brestanici. Dve leti je tega, kar so šole odprli. V njej je prak samo v eni izmeni. Takih ugodnosti nimajo nikjer v občini.

Najbolj vpije po rešitvi krški primer. Učenci imajo pouk na štirih krajih. V učilnicah stanovanjskega bloka na Vidmu so razmerje najbolj nemogoče. Ze dosedanja skupščina se je odločila za gradnjo nove šole. Občani bodo prispevali sanjo tudi iz svojih žepov, če se bodo na refe-

rendamno izrekli za samoprispevek. Nova šola bo z opremo vred veljala približno 8 milijonov dinarjev. Staro poslopje bodo pozneje prepustili posebni šoli in uredili v njem internat za učence te šole iz vsega Posavja.

Na dozdajvo že nekaj let čaka šola v Koprivnici. S samoprispevkom bodo obnovili tudi druge šole v občini in jih bolje založili z učili. Vsaka šola bi morala dobiti telovadnico, saj jo imajo zdaj samo v Brestanici. Najbrž ga ni občina, ki bi odrekla prispevek od plače za dobro mladih rodov. Nekdo bo dal teže, drugi lažje, toda odredi bo vsakomur težko. Šole postavljajo na tak način tudi v drugih občinah in doslej se je glasovanje še povsod izteklo v korist napredka v šolstvu. Volivci v Krškem sami zahtevajo, naj sprejme skupščina to akcijo kot eno prvih dolžnosti.

Od odbornikov pričakuje, jo premišljene odločitve, ko bodo izbrali med potrebnimi investicijami najpotrebnejše. Dolžnost skupščine bo še naprej skrbela za modernizacijo cest, za čimprejšnjo dograditev mostu, pa tudi za pomoč pri obnovi zasebnih kmetij, ki jo delno že podpira AGROKOMBINAT.

Tudi delovne organizacije so si za nekaj let naprej porazdelile naložbe za novo opremo, za gradnjo in razširitev. Na Senovem bodo morali v naslednjih štirih letih uresničiti del načrtov in namesto premogovnika vpeljati nove dejavnosti. V rudniku dela nad tisoč delavcev, ki jih bo treba zaposliti, ko bo zmanjkalo premoga.

Ceste, vodovodi in vaške poti

Nemalo dela čaka tudi krajevne skupnosti, če bodo hotele uresničiti načrte, ki jih imajo za napeljevanje vode, za elektrifikacijo

za obnovo in gradnjo vaških poti in druge krajevne potrebe. V predračunu, ki so ga pripravili na občini za leto 1972, leta za to potrebnih skoraj 500.000 dinarjev. Stroški za asfaltiranje cest so ocenjeni na 20.470.000 dinarjev.

Nova skupščina se bo bolj kot doslej posvetila reševanju otroškega varstva, kulture in prosvete, zdravstva in socialnega varstva. Socialno službo bodo morale vpeljati vse večje delovne organizacije, ker bodo tako lažje obvladovale in tudi preprečevale neveselosti in škodo za družbo že ob nastanku.

Več delovnih mest za mlade!

Med prijavitelci za zaposlitev je v občini vsako leto več mladih ljudi. Redno šolanje v osemletnih konca približno 530 učencev. Komaj polovica se jih odloči za poklicne in srednje šole, vsi drugi se želijo takoj zaposliti. Do kruha bi rada prišla tudi tista mladina, ki prihaja iz šol druge stopnje ali iz tuka. V naslednjih štirih letih pričakujejo, da se bo število mladih, ki čakajo na zaposlitev, povečalo na 1500.

Delovne organizacije nimajo namena bistveno povečevati delovnih mest in težijo celo k zmanjševanju zaposlenih pri sedanjem obsegu proizvodnje. Z razširitvijo se bodo možnosti sicer odprle, vendar brez pospešenega razvoja obrti, turizma, gostinstva in podobnih dejavnosti ni pričakovati učinkovitega zaposlovanja. Obe konfekcijski podjetji, LISCA in LABOD, sta že dobili priporočilo za povečanje dejavnosti, da bi lahko zaposlili čimveč žensk. Vzporedno s tem naj bi zlasti v obratih tovarne LABOD izboljšali organizacijo tako, da bi delavke lahko več napravile in tudi več zaslužile.

JOŽICA TEPPEY

Priznanje organizacijam RK

Letošnjega obnovega zbora občinske organizacije Rdečega križa v Sevnici so se udeležili predstavniki javnega življenja v občini, manjkali pa so zastopniki republiškega vodstva RK. Po poročilu predsednika tov. Lisca, predsednika komisije za krvodajalstvo in zdravstvo Stanka Skočirja in blaginjarke tov. Perkove je bila razprava, v kateri je med drugim tudi predsednik Obs Franc Molan priznal organizaciji velike uspehe in se ji zahvalil za dosedanje delo. Rdeči križ ima v občini 2312 članov in 1857 podmladkarjev, štavi- lo darovalcev krvi pa se je v zadnjih dveh letih povečalo od 400 v letu 1966 na 923 v lanskem letu. Opravljenih je bilo tudi 7 tečajev prve pomoči, v katerih so zdravstveni delavci usposobili 214 ljudi.

Loka: pošta k PTT Trbovlje

S prvim aprilom se je pošta v Loki pri Zidanem mostu priključila trbovelskemu podjetju PTT, kar bo za prebivalstvo ugodnejše, kot je bilo do sedaj. Loka je namreč zelo oddaljena od Novega mesta. Začasno bodo pošto še vozili iz Novega mesta prek Brezic, z novimi voznimi redom pa jo bo pripeljal poštni furgon iz Radeča. Telefonsko omrežje so že preusmerili na Radeče.

S. Sk.

Kako bi plačevali obrtniki

V nedeljo bo v sevniški občini hkrati z volitvami tudi referendum o samopriskupku za gradnjo zdravstvenega doma. Ker nekateri obrtniki natančno ne vedo, koliko bi prispevali, sporočamo, da bodo v primeru, če bo samopriskup sprejet, plačevali 1,5 odst. od prispevnih osnov tako kot delavci od osebnih dohodkov in kmetje od katastrskega dohodka.

Sklad ima 11 štípendistov

Iz sklada Dušana Kvedra se trenutno šola 11 štípendistov sevniške občine. Za letos je predvideno, da bo imel sklad 23.902 dinarja dohodkov, kar za sedanje obveznosti zadostuje, na novo pa ne bo mogel podeljevati štípendij.

SEVNIŠKI PABERKI

■ IZJEMA ZA BOSTANJSKI PREGLED. Občinska skupščina je v četrtek sklenila, naj pristojna služba, tuda odločbo, po kateri se na ukrajnem železniškem prehodu izjemoma dovoli prehod za pešce, s tem da ta prehod uredi bostanjška krajevna skupnost ob sodelovanju s strokovno službo. S tem je nekako urejen spor, ki je nastal zaradi ukrajne prehoda.

■ NOVE TRENE PRISTOJBI. Za poslovanje trga na drohno bo veljal v Sevnici nov tržni red, ki natančno določa prodajo. Za prodajo kmetijskih pridelkov velja pristojbina 2 din od stojnice, za obrise izdelke 4 din za dodoljeni motor prodajne enote, za lončarsko in lesno obrt pa se smita za 30 odst. na eno poslovno enoto. Tržni red bo začel veljati osem dni po uradni objavi.

■ REZERVNI SKLAD PLACAL STROŠKE. Odstaranje snega v letošnji zimi je stalo občino dodatnih 10.000 dinarjev. Ta denar je bil iz rezervnega sklada občine.

■ POVPREČNO DVE TRETJINI. 66,4 odstotka odbornikov je v povprečju obiskovalo seje občinske skupščine v zadnjih dveh letih. Najmanj jih je manjkalo na prvi seji — le pet, največ pa v lanskem juliju, ko je bil le eden več od polovice. Le trije odborniki so se udeležili vseh sedmih seji, manjkali pa enkrat se-

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE 3. APRILA

Stara praksa se ponavlja

Zakaj se vsako leto dogaja, da podjetja tako dolgo ne vedo, kakšni bodo prispevki?

Četrtekova razprava občinske skupščine v Sevnici o predlogu letošnjega proračuna, o katerem smo že poročali, je dokazala, da je bil koristen. Da se je posrečilo uskladiti dohodke z izdatki, je veliko pripomogla republiška izobraževalna skupnost, ki bo za šolstvo v občini prispevala 3,1 milijona. Skupno bo letos za šolstvo na voljo 43,8 odst. več denarja kot lani in bo TIS razširila dejavnost, kar je razvidno iz njenega programa dela.

Na vprašanja odbornika inž. Martina Novaka je predsednik Obs Franc Molan odgovoril, da za občinske anuitete ne bodo več zbirali denarja od podjetij, ker so s 5,2 odst. prispevkom obremenili osebne dohodke. Leopold Veber je menil, da je predlog pomoči krajevnim skupnostim pomanjkljiv, ker ne vsebuje razdelilnika, pa tudi sicer, je dejal, je pomoč majhna. Pripombe so bile tudi zaradi pomoči kulturnim in telesno-vojnim organizacijam, ki sicer narašča, vendar je še vedno razmeroma majhna.

Viktor Auer je v razpravi dejal, da je potrebno izboljšati tudi položaj občinske uprave ter neno delo nadrobneje preučiti Franc Ogorevc je pripomnil, da je nevedra do sedanja praksa, ko delovne organizacije ne vedo za naslednje leto, kakšne bo-

LOKA: najprej obnoviti dvorano

Po uspelem zdravstvenem predavanju dr. Jurija Pesjaka je bil v Loki še občni zbor prosvetnega društva »Primož Trubar«. Občinsko zvezo je zastopal Alfred Zeleznik. Na obnoven zboru so znova ugovorili, da je dejavnost organizacije odvisna od urejene prosvetne dvorane, ki je krajju zelo potrebna. Ker z denarjem slabo kaže, je predsednik krajevne organizacije SZDL tov. Kuleto predlagal, naj bi vsak prebivalec tega območja občine prispeval po svojih močeh, tako kot je bilo že v preteklosti. Novi odbor, ki so ga na zboru izvolili, bo najprej uredil oder, tako da bo mogoče nastopati.

S. Sh.

do obremenitve in prispevki, ker se sprejemanje proračunov zavleče do aprila. S tem je soglašala tudi občinska skupščina, ker je proračun občine odvisen od republiških izračunov, ki tako dolgo niso znani.

Občinska skupščina je zatem sprejela predlagani proračun, ki zagotavlja 298 dinarjev proračunske porabe na prebivalca, na koncu te zadnje seje je predsednik Obs Franc Molan podelil odbornikom pismena priznanja za delo v skupščini, poslanec Bogo Gorjan pa se je v imenu poslancev zahvalil za sodelovanje.

M. L.

Večje turistične takse

Po novem bodo v sevniški občini veljale naslednje turistične takse: v sezoni 1,5 din na dan, zunaj sezone pa 1,00 dinar. Take takse veljajo tudi v drugih krajih, zato so tudi v sevniški občini spremenili višino taks, ki so bile določene pred štirimi leti.

V vsem, kar smo dosegli, je del nas

(Nadaljevanje in konec)

Lani so bile naložbe podjetij za 74 odstotkov večje kot leta 1966. V nekaj letih bo imela občina na voljo kar 1000 prostih delovnih mest, se pravi tretjino toliko, kot ima zdaj zaposlenih.

Lahko bi naštevati tudi podatke o izdelanih proizvodih in opravljenih storitvah vendar zadostuje že podatek, da je v lanskem letu dosegla občina že 27 milijard starih dinarjev celotnega dohodka ali dva krat toliko kot pred štirimi leti! Tudi narodni dohodek se je povečal bolj, kot se je povečal v vsej Sloveniji.

Nadse spodbuden je tudi porast zaposlenosti v zadnjih dveh letih, ko se je zaposlovanje marsikje celo ustavilo. Lani se je število zaposlenih zvečalo za 5,7 odst. Povečali so se tudi osebni dohodki, ki so lani že dosegli povprečje 845 din, kar je 223 dinarjev več kot leta 1966. Sevniška podjetja so lani izvozila za več kot 3,5 milijona dolarjev blaga ali 29 odst. več kot leto dni prej.

Kmetijstvo preveč zaostaja

Če se ne bi položaj kmetijstva prav v teh dveh letih toliko poslabšal, bi bili skupni gospodarski uspehi večji, kot so bili kdaj doslej. Zal pa ima kmetijsko prebivalstvo zaradi poslabšanja razmerja cen občutno zmanjšane dohodka, saj se je kmetijski odkup po podatkih posrednikov zmanjšal ponekod celo za polovico.

Kmetijstvo bo imelo v delu prihodnje občinske skupščine zelo po-

Želiš sebi in svoji družini boljše zdravstveno pomoč?

GLASUJ ZA

nov zdravstveni dom!

13. APRIL 69

V nedeljo bo v sevniški občini sprejeta odločitev o samopriskupku za gradnjo novega zdravstvenega doma v Sevnici. Dr. Humar, krmeljski zdravnik, nam je prejšnji teden dejal: »Zavedati se moramo, da bo razvoj zdravstva zaustavljen za deset ali še več let, če ne bomo ta trenutek prav odločili.« Več o tem preberite na 8. strani.

(Foto: M. L.)

membno mesto. Že zastavljeni načrti sedanje skupščine, ustanovljeni sklad za pomoč pri preurejanju in usmerjanju hribovskih kmetij ter davčne olajšave dokazujejo, da je zadnje leto sedanja skupščina skušala posredovati, kar je bilo v njeni moči. Kmetijstvo upravičeno pričakuje podobnih ukrepov tudi od republiških vodstev.

Vse priznanje vaškemu prebivalstvu

Kljub težavam v kmetijstvu je bilo zadnja leta na vasi narejeno več kot dolga leta prej. Sevniška občina zgradi zdaj 10 do 12 krajevnih vodovodov na leto! Samo v letošnjem letu jih bodo začeli graditi na Velikem Čirniku, Bučki, Malkovcu, Podgorju, Brezovici, Simeru, Bregu, Jablanici, na Orehovem, v Žabjeku, na Pokleku in Plešu, nadaljevali pa bodo gradnjo na Studencu.

Z elektrifikacijo Podgorja, ki je v načrtu letos, bo elektrifikacija končana. Samo v lanskem letu je bilo rekonstruiranih čez 1200 km električnega omrežja! Gradnja boljše ceste in vaških poti je dosegljiva izredno obseg. Prispevki ljudi so v mnogih krajih zelo veliki, tako so na primer samo za cesto Korjško-Laze prizadeli prispevali v delu in denarju tri milijone starih dinarjev.

V minulih dveh letih se je premaknilo tudi na glavnih cestah. Letošnje poletje bo Sevnica dobila prvo asfaltno zvezo s Celjem, rekonstrukcija te ceste pa bo veljala skoraj 5 milijonov novih dinar-

jev. Pristojni tudi še pripravljajo modernizacijo ceste proti Krškemu, kar bo posebnega pomena za večje sodelovanje Spodnjega Posavja.

Samo v mestu Sevnici je zadnja leta zrastle okoli sto novih stanovanjskih hiš, zadnji čas pa je znovala občina tudi družbeno gradnjo stanovanj. Porastei je splošni stan dard prebivalstva in ima ta čas že približno vsako deseto gospodinjstvo v občini osebni avtomobil.

Leto 1969 - prelomnica za šolstvo

V občini je letos nastopila bistva zlasti za šolstvo in otroško varstvo. V Sevnici bodo letos zgradili novo otroško varstveno ustanovo, na Tečajah gradijo novo šolo, nedolgo te ga je bila dograjena šola na Primožu, lani so preuredili dom počitka na Impolei; vse to kaže, da se materialna osnova družbenih služb stalno izboljšuje.

Več denarja bo tudi za redno dejavnost. Temeljna izobraževalna skupnost bo imela letos na voljo skoraj polovico več denarja kot lani, s tem pa bo mogoče popraviti osebne dohodke prosvetnih delavcev ter več nameniti za materialne zlatke.

Zdravstvo je odvisno od naše odločitve

Trenutno je bilo za razvoj zdravstva narejeno še najmanj. Dolga leta so zaradi drugih potreb zdravstvo odpirali, čeravno so bile hkrati z razširjenim zdravstvenim varstvom in zdravstvenim zavarovanjem potrebe za leta v leto večje 150.000 zdravstvenih storitev opravi- jo zdaj zdravstveni delavci v skrajno neprimernih prostorih, ki jih pacienti dobro poznajo.

V nedeljo, 13. aprila, bo zato v občini ljudsko glasovanje, na katerem bodo vsakega volivca vprašali, če je voljan prispevati za gradnjo novega zdravstvenega doma v Sevnici. Osnovna misel, ki vodi vse akcije, je ta, da je samopriskupek edina pot do sodobnega zdravstvenega doma, ki bo veljal okoli 3 milijone dinarjev.

V tem kratkem pregledu je vtkano tudi vse tisto vsakdanje, večjih novidno prizadovanje mnogih posameznikov, odborov, organizacij in skupščine. Ob volitvah se je vredno za hip ustaviti, pregledati dosedanje delo in primerjati podatke. Treba je pretehtati uspehe, ne-uspehe slabosti in pomanjkljivosti, da bi čez štiri leta lahko govorili o še spodbudnejših rezultatih.

M. L.

PRIZNANJA ODBORNikom. V četrtek je na zadnji seji občinske skupščine predsednik Franc Molan izročil pismena priznanja odbornikom v zahvalo za opravljeno odborniško delo.

(Foto: M. Legan)

Občinski praznik - 7 junija!

Kot je v četrtek sklenila občinska skupščina, domo letošnji praznik sevniške občine slavili v soboto, 7. junija, in ne 12. novembra kot doslej. Čas so prestavili zaradi praznovanja stoletnice sevniškega tabora, cigar glavna proslava bo 8. junija. Ker se s pripravami ukvarja precej ljudi, je umestno kar hkrati imeti oba praznika.

Letos v načrtu še 12 vodovodov

V minulemu letu je bilo v sevniški občini zgrajenih 9 vodovodov, za letos pa jih je v načrtu kar 12. Tekoči vodovod nameravajo napeljevati na Velikem Čirniku, Malkovcu, Bregu, Orehovem, Simeru, Pokleku, v Podgorju, Žabjeku, Jablanici, Brezovcu, na Bučki in na Plešu, dograditi pa nameravajo vodovod tudi na Studencu. Samo vodovod na Bučki bo veljal 200.000 novih dinarjev, zato bo potrebno zbrati precej lastnega denarja in prispevati s prostovoljnimi delom. Lani je občinska skupščina prispevala za vodovode 30.000 dinarjev, letos pa naj bi do želji graditeljev vsaj toliko, če ne več.

OD REFORME SO KMETJE VEČ PRIČAKOVALI

„Stroji bi jih zadržali“

Lojze Ratajc, novi član predsedstva ZMS, govori o problemih kmečke mladine

17-letni Lojze Ratajc, dijak drugega letnika srednje kmetijske šole na Grmu, član občinskega in republiškega mladinskega vodstva, se bo te dni udeležil zveznega posvetovanja o problemih kmečke mladine. O tem nam je povedal naslednje:

»Pred kratkim smo imeli podobno posvetovanje

za območje dolenske v Novem mestu. Udeleženci so veliko govorili o potrebi po izobraževanju kmečke mladine, vendar po mojem mnenju stvari niso

tako enostavne.

Prepričan sem, da na področju izobraževanja ne bo mogoče veliko narediti, če se ne bo izboljšal položaj kmetijstva kot gospodarske panoge, pa če to še tako želimo. Zdaj je žal tako, da imajo tudi na dobro urejenih družbenih posestvih kmetijski delavci za napornejše delo po vsej verjetnosti najnižji zaslužek.

Za večino zasebnih kmetov je še slabše. Mislim, da je prav, če se odstotke kmetijskega prebivalstva zmanjšuje, toda doma ostajajo le tisti, ki ne morejo drugam in še vedno živijo prepričanje, da je za kmetovanje dober vsakdo, to pa je daleč od resnice.

Ker imam vsak dan opraviti s kmečkimi ljudmi, lahko rečem, da go od reforme več pričakovali. Ob teh cenah se skoraj nihče ne more opremiti s stroji, toda le mehanizacija bi zadržala mlade ljudi, ki bi bili tudi željni več vedeti o kmetijstvu.«

M. I.

Kandidati za zbor narodov

V petek je bila v Trebnju druga seja občinske kandidacijske konference, na kateri so potrdili slovenske kandidate za poslance zbora narodov zvezne skupščine. Na predlog Romana Ogrina, sekretarja občinskega komiteja ZK in člana CK ZKS, je konference sprejela sklep, po katerem poslanci zbora narodov ne bi smeli imeti kopice drugih odgovornih dolž

nosti, ki bi ovirale njihovo poslansko delovanje. Ta sklep bodo poslali republiški konferenci SZDL.

V nadaljevanju se je predsednik občinske konference SZDL Slavko Kržan govoril o novih načelih delovanja Socialistične zveze, ki poudarjajo vlogo sekcij in interesnih skupin, ki jih združuje ta najbolj množična organizacija.

Prizadeto o melioracijskih delih

Letos bo Splošna vodna skupnost Dolenjske regulirala strugo Mirne do tovarne DANE - Predlog o spremembi kriterijev za prispevke zavrjen

V četrtek, 27. marca, je bila zadnja seja občinske skupščine pred volitvami. K pripravljenu gradivu o čeni razvoja občine odborniki niso imeli bistvenih pripomb. Podobno je bilo tudi s predlogom občinskega proračuna, o čemer smo poročali že v prejšnji številki. Člani skupščine so menili, da je za ceste namenjeno premalo denarja, imeli so tudi nekatere druge prigovore, vendar nihče ni svojega predloga utemeljil s tem, kje vzeti denar, in je ostalo pri starem.

Najdlje so se na seji zadržali pri poročilu o opravi delih melioracijskih delih v dolini Mirne in Temenice. Do konca leta je bilo za regulacijo Mirne porabljeno 540.000 dinarjev, vendar več kot polovico prispevkov delovnih organizacij ni bilo vplačanih, kar je oviralo hitreje napredovanje del.

Odbornik CIRIL RAVNIKAR je pripomnil, da ni pravilno predpisovati prispevke brez prejšnjega posvetovanja s samoupravnimi organi podjetij. Menil je tudi, da so opravljena dela precej draga in da je treba polagati obračune del tudi tistim, ki pri sponzorih plačujejo.

SANDI BORŠTNAR je skupščino opozoril, da melioracijskih del izvajalci ne opravljajo v praviem času, odbornik SKUŠEK je vprašal, kaj je z regulacijskimi deli okoli opelkarne Preleše, DOMINIK GIMPELJ pa se je pozanimal, kako je z regulacijo Radulje, kar je dolgoletna želja ondotnih živinorejcev.

JANEZ BUKOVEC je dejal, da izvajalci del premalo sodelujejo z ribiči, ki bi radi obvarovali več ribjega zaroda. JANEZ MIHEVC pa je znova poudaril, kaj pomeni, če delovne organizacije ne vplačajo prispevkov, ker republiški vodni sklad prispeva dve tretjini potrebnega denarja.

Predsednik Obs CIRIL PEVEC je na pripombe o razdelitvi prispevkov na posamezne delovne organizacije dejal, da je prav sedanja ob

činska skupščina sprejela razdelnik, da pa je zdaj potreben ustrezno dopolniti odlok, po katerem bo skupščina pristojna za razreševanje morebitnih pritožb.

Direktor Splošne vodne skupnosti Dolenjske inženir ALOJZ LOVKO in njegov sodelavec inž. ŠERUGA sta razložila načrt del za letos ter opisala dosedanje težave. Letos bodo strugo Mirne regulirali do DANE, naslednje leto pa še skozi naselje Mirno, pri čemer še vedno ni jasno, kako bo z miranskim mostom. Poudarila sta, da bi bilo treba hkrati z regulacijo opraviti tudi drenažo kmetijskih zemljišč, vendar za to ni denarja. Po njunih besedah tudi ni računati, da bi republiški vodni sklad financiral regulacijo Radulje.

Obisk poslanskega kandidata

Bogdan Osojnik, kandidat za poslanca družbeno-političnega zbora zvezne skupščine, je v četrtek, 3. aprila, znova obiskal Trebnje. Političnemu aktivu je govoril o IX. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije ter o nalogah članov organizacije, da bomo uresničevali sklepe kongresa.

Vel. Loka: šest uspešnih gostovanj

Z nedeljsko ponovitvijo predstave »Desetega brata« v Veliki Loki se je zelo uspešno končala letošnja igralna sezona kulturno-prosvetnega društva »Ivan Cankar« iz tega kraja, v načrtu imajo le še gostovanje v Gabrovki. Pod vodstvom režiserja Ludvika Bizjaka z Mirze luže so prizadevni loški amaterji nastopili v Trebnjem, Šentruportu, Krmelju, Mokronogu, Šentvidu in na Mirni ter povsod imeli polne dvorane ljubiteljev te popularne ljudske igre.

Tudi kooperanti volijo 13. aprila

Kot je sklenila občinska skupščina Trebnje bodo kmetje kooperanti volili svoje predstavnike v zbor delovnih skupnosti občinske skupščine prav tako v nedeljo, 13. aprila. Da ne bo nepotrebne zmede, kje kooperanti volijo, je občinska volilna komisija skupaj z volilno komisijo SZDL in vodji štabov sklenila, da je potrebno za te ljudi poslati posebna vabila.

Skrlijevo: težko graditi, laže podirati

V Skerljevem in na Okroglu se ljudje pritožujejo nad GG Brežice, češ da je njihov mokronoški obrat v letošnji mokri pomladi tako uničil cesto Šentruport-Zaloka, da je celo slabša, kot je bila nekdanj. Lani je bila ta cesta popravljena z velikim trudom prebivalstva in pomočjo GG Brežice, veliko pa so pripomogli tudi vojaški novomeške garnizije. Z vožnjo v mokrem pa je mogoče vsako cesto hitro zdelati.

M. LEGAN

TREBANJSKE IVERI

20. APRIL. ZACETEK TEKMOVANJA. 30. aprila se bo začelo tekmovanje v slovenskih odbojkaških ligah. Ker sta se uvrstili dva moštvi iz druge lige v prvo ligo, ima lani tretjevršna ekipa Trebnja precejšnje možnosti za uvrstitev v prvo ligo, kar bi bil izreden uspeh.

SE SPREJEMAJO PRIJAVE ZA TEČAJ. Zadruga tovarna Bagat namerava v sodelovanju z delavsko univerzo Trebnje prirediti drugo in prvo stopnjo krojnega in šiviljskega tečaja. Prijavitelj se lahko do 30. aprila na delavski univerzi, kjer dobite tudi druge informacije.

OBČNI ZBOR OBČINSKE GASILSKE ZVEZE. Za 30. aprila je predviden občni zbor občinske gasilske zveze, na katerem bodo obravnavali delovne organizacije v minulim letu.

PRIJAVE ZE PRIHAJAJO. Občinski odbor ZSD NOV bo tudi letos organiziral letovanje šla

nov organizacije in njihovih sodelavcev v Banjolah v minulih dneh je prišlo že precej prijavi. Interesenti se lahko prijavijo v kraljevskih organizacijah.

ZADRUŽNA PRODAJALNA TEKSTILA. Kmetijska zadruga je na oddelku za gospodarstvo zaprosila, da bi jih dovolili preurediti sedanjo trgovino z reprodukcijskim materialom v prodajalno tekstila. Reprodukcijski material bodo prodajali v skladišču v Starem trgu.

ZAGO POTREBUJEJO. Na več sosedih so kmetovalci zahtevali, naj Mizarje delavnica v Trebnjem čimprej znova upočasni žago, ker morajo zdaj les voziti na Mirno ali Veliko Loko.

SADIKI VRTEC IN PRODAJALNA. V prodajalni Mercatorja imajo na izbiru sadik vrtnic različnih vrst, sort, interesenti lahko dobijo tudi pisarna navodila za saditev v nego vrtnic.

PRED 13. APRILOM, VOLITVAMI NOVIH SKUPŠČIN

Dosežki, ki nam kažejo pot naprej

Pregled uspehov in prblemov trebanjske občine v minulih dveh letih

Nič ni tako dobrega, da ne bi moglo biti še boljše. Te besede so postale že pogovor. Vlečejo naprej, kličejo po novih prizadevanjih, ker je želja po napredku del človekove narave. Ko pa se trudimo za boljše, smo velikokrat kar preveč kritični in nestrpni, preveč govorimo o pomanjkljivostih in napakah ter manj o uspehih, kot da so sami po sebi razumljivi. Toda dobro vemo, da ne pridejo sami, da je v njih veliko truda, dela in odrekovanja. Tudi volitve so del teh prizadevanj, so naša samoupravljavska dolžnost in pravica hkrati.

Poglavitna značilnost gospodarstva v občini v zadnjih dveh letih sta umirjenost rasti industrije in obrti ter sorazmerno zaostajanje kmetijstva. Celotni dohodek je bil lani le za dva odstotka večji kot leta 1967, porabljena sredstva pa za 3,5 odst. tako da je bil neto proizvod ocelo za dober odstotek manjši kot leto dni prej. Na to je vplival slab poslovni uspeh v Tovarni šivalnih strojev na Mirni in v KZ Trebnje.

Za primerjavo teh podatkov naj navedemo, da se je celotni dohodek in neto proizvod v letu 1967 povečal za 8,2 odst. oziroma za 1,0 odst. v primerjavi s predhodnim letom, še mnogo večji odstotki pa veljajo za primerjavo 1968. leta z letom 1965.

Vzpon DANE in zaostajanje TSS

Se polovica prebivalcev občine živi od kmetijstva, zato

je razumljiv pritisk, da bi dejavnosti. Zal pa se navzlic povečali število delovnih mest znanj te gospodarske prizadevanjem njih število ni povečalo, temveč celo za nekaj zmanjšalo.

Industrija daje skoraj tretjino narodnega dohodka, zaposluje pa 45. odst. zaposlenih v družbenem sektorju. V občini ocenjujejo, da ima možnost za razvoj predvsem predelovalna industrija, konfekcija in njej podobne panoge, ki potrebujejo veliko delovnih rok in dobre prometne zveze.

Tovarna rastlinskih specialitet DANA je zadnji dve leti najbolj napredovala in postala najmočnejše podjetje v občini. V tej tovarni naredijo zdaj okoli 500 vagonov pijač na leto, to je 120-krat več kot pred 16 leti. Lani so odprli še moderen obrat za brezalkoholne pijače.

Tovarna šivalnih strojev je zaradi malih seri izdel

kov, tržišč razmer, pa tudi notranjih slabosti začela prav v tem času v težave. V letošnjem novim letom se je pripojila k Industriji motornih vozil v Novem mestu, kar daje nove možnosti za razvoj in ponoven vzpon te miranske tovarne. To že dokazuje nekateri uspehi v zadnjih mesecih ter načrti za prihodnje.

Nove možnosti za zaposlitev

V minulih dveh letih je opazno napredovalo podjetje KEMOOPREMA, ki je po združitvi s obratom LITO-STROJA in sodelovanjem z dansko tvrdko NIRO postala pomemben izdelovalec različnih cistern, konstrukcij in industrijske opreme.

Letos bo z uspehom plačano tudi dosedanje prizadevanje za povečanje obrata MODNIH OBLACIL v Trebnjem, kjer bodo gradili

Veliko pričakujejo od tovarne

Kmetje pozdravljajo ustanovitev občinskega sklada za kmetijstvo, ki ima zdaj 40 tisoč dinarjev; ta vsota pa se bo še povečala. Cenijo tudi prizadevanje zadruga in delavske univerze, da se je z uspehom končala prva večerna nižja kmetijska šola v občini. Posebno veliko pa pričakujejo od tovarne za predelavo krompirja, ki jo tovarna KOLINSKA iz Ljubljane namerava začeti še letos.

Uspešna tovarna bi pomenila zanesljivega kupca za velike količine krompirja, ki je v občini in okolici najvažnejša poljščina. Tovarna bi pripomogla do stabilizacije cen in bi povezovala predelavo z osnovno kmetijsko proizvodnjo.

Nova cesta, nov motel

Z izjemo kmetijstva se druge panoge zadnji dve leti lahko pohvalijo z lepimi uspehi. V Trebnjem je zrasel nov motel, benoinska špalka, baza AMZS, od Starrega trga pri Trebnjem do Slovenske vasi je bila asfaltirana cesta, letos pa bodo asfaltiranje nadaljevali še proti Mokronogu.

Izreden premik je bil dosežen tudi v trgovini. Podjetje MERCATOR in DOLENJKA sta odprli vsto novih prodajal. Samo MERCATOR je v letu 1967 vložil v ta namen 1,38 milijona dinarjev.

V zadnjih dveh letih se je povečala tudi komunalna delavnost. Zgrajenih je bilo 64

novih stanovanj, krajevne skupnosti so samo lani izvedle vrsto del, ki so skupaj vredna 700.000 dinarjev, in tako početerile občinsko pomoč, ki ni bila majhna. Na Mirni je bil zgrajen vodovod, vreden 1,2 milijona din.

Zavestno odrekanje za šolstvo

V decembru 1968 je bil v občini referendum o samoprprispevku za šolstvo, ki bo pripomogel, da bo v petih letih z republiško pomočjo urejena materialna osnova šolstva. Na tem ljudskem glasovanju so občani dokazali svojo zavest.

Na Mirni se bodo z novim šolskim letom otroci že vselili v novo šolo, ki bo veljala okoli 3,2 milijona dinarjev. Šolstvo pa tudi sicer napreduje. Zdaj je v vsej občini le še 6 kombiniranih oddelkov, tako da je v samostojnih oddelkih že 92,8 odst. učencev. Letos bo imela temeljna izobraževalna skupnost že 27 odst. več denarja kot lani.

To so nekateri najvažnejši podatki o občini v zadnjih dveh letih. Če jih vzporedimo z možnostmi, uspehi niso majhni. V njih je prizadevanje občinske skupščine, delovnih kolektivov, organizacij in mnogih posameznikov. Ko bomo v nedeljo šli na volišče, izbiramo take ljudi, ki bodo odločilno pripomogli, da bo obratun čez štiri leta še spodbudnejši.

M. I.

kupujte izdelke »rašica«!

Novi naročniki Dolenjskega lista

ARTICE: Jože Lupšina, Dolenja vas 47.

BOSTANJ: Marija Stegenšek, Dol. Boštanj 37; Janez Medved, Dol. Boštanj 31.

BRESTANICA: Valburga Zemljak, Stolovnik, Elizabeta Vodenik, Brestanica 130.

BREZICE: Janez Račić ml., Oarina 2.

KOČEVJE: Ivanka Šiško, Ljudska restavracija; Tone Gorenc, Ljubljanska 30; Marija Salamon, Dolga vas, d. h.

KOPRIVNICA PRI BRESTANCI: Fanika Ferlin, Koprivnica 11.

KOSTANJEVICA NA KRKI: Vera Poškobj, Ljubljanska 13; Milan Skrivane, Oražnova 12.

KRSKO: Ivan Puntnar, Partizanska 1; Jelka Cerovšek, Sp. Pijavsko 10; Viktor Rudman, Kvedrova 8; Jože Les, Povška; Alojz Zlogar, Nova Roca 27; Leopold Kotar, Sovretova 28; Ani Omerzel, Kidričeva 13; Marija Skoda, Cesta 4. julija 38; Tinka Dermuc, Cesta 4. julija 21; Renč Lupšina, Cesta 4. julija 73.

LESKOVEC: Franc Križan, Vel. Podlog 3.

MOKRONOG: Jožica Sajc, Brezje 4; Milena Pungercar, Čilpah 6; Rož. Siročelj, Trebelno 29; Stane urek, Dročji vrh 7; Fanika Metelko, Bogneda vas 15; Alojzija Kotnik, Čilpah 13; Marica Mramor, Trebelno 12.

MOZELJ: Peter Kotnik, Mozalj 4.

NOVO MESTO: Franci Borsan, Znančeve njive, blok S-1; Josip Ogrizek, Glavni trg 26; Anica Balkovec, Volčiceva 21; Tončka Lekše, Industrija obutve, Franc Znidaršič, PTT, Novo mesto.

NOVA SELA: Anton Šneberger, Grgelj.

RAKA: Karel Zorko, Vrh 11; Alojz Zorko, Povrže 11; Marija Kerin, Mikote 5.

RIBNICA NA DOL.: Mehmed Murgić, Zlobč 1.

SEMIČ: Franc Potočnik, Kot 96.

SEVNICA: Jože Vovk, Ledina; Terezija Senčar, Smarje 68; Janja Bunkirber, Trg svobode 1.

SODRAŽICA: Leopold Marolt, Jelovec 2.

SROMLJE: Anton Koojan, Silovec 6.

STUDENEČ: Anton Hočvar, Novo 23; Leopold Krnc, Gor. Impolje 3.

SENTJERNEJ: Fani Cvilko, Minorica 37; Joža Grabnar, Gor. Brezovica 1; Ivan Florjančič, Loka; Milka Pavlič, Rože 3; Minka Skučal, Dobravica 4; Rudi Jordan

Zamoško 13; Mihael Gorenc, Groblje 32.

SKOCJAN: Franci Povec, Močvirje 2; Milan Zelemnik, Dol. Radulje 11; Ljubica Kotar, Gor. Radulje 2; Jože Pirnat, Radulje 14; Martina Znidaršič, Močvirje.

TREBNJE NA DOL.: Anton Papež, Jesero 24; Sianko Kovič, Jesero 15; Franc Zupančič, Jesero 3; Janez Gromnik, Stefan 18.

TRZISČE: Štefica Plantarič, učiteljica, Trzišče.

VELIKA LOKA: Marija Vavtar, Veliki Igljenik 3; Vida Vavtar, Velika Loka 4; Ignac Tomažič, Velika Loka 39; Jože Medvešek, Velika Loka 20; Milena Jevnikar, Korenitka; Fani Koslovčar, Velika Loka 24; Ludvik Zupančič, Mala Loka 3.

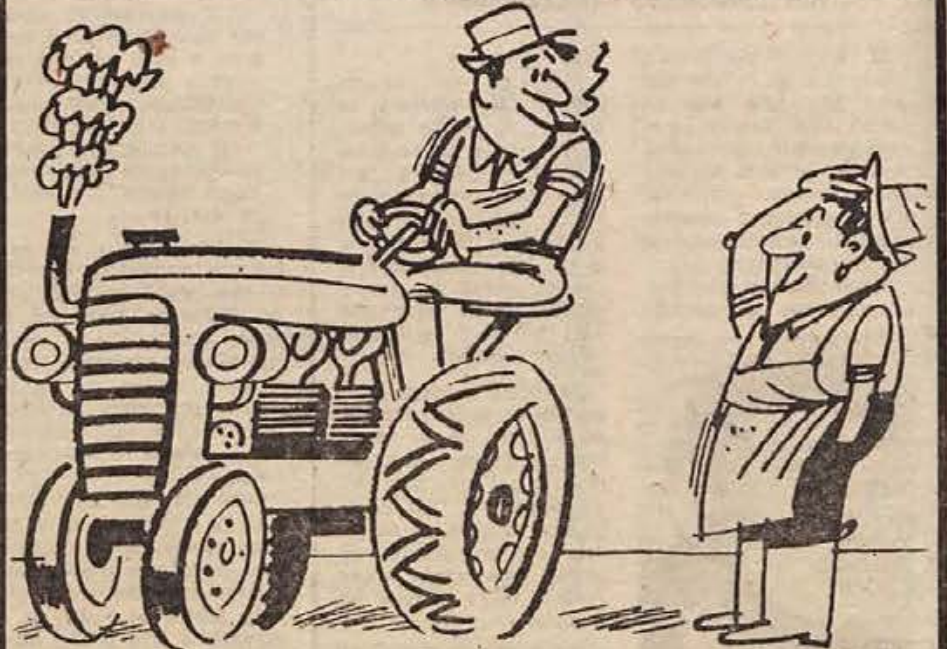
VINICA: Franc Belkovec, Drenovec 13; Jože Medved, Sinji vrh 7; Vilko Tomažič, Sinji vrh 40; Pavel Kastelec, Vintca 35.

ZUZEMBERK: Miroslav Lalik, Smilhe 18.

VOJNE POSTE: Martin Mlakar, Batanjska; Janez Ule, Mostar; Jože Lisec, Negotin; Jože Novak, Hercegovci.

RAZNE POSTE: Anica Štimal, Ponikve 78; Videm Dobrespolje; Ludvik Semrov, Zalag 120; Ljubljana-Polje; Marija Kočar, Sketova 4, Ljubljana; Franc Florjančič, Rápce 26; Kresnice; Franc Mirvar, Triglavška 11, Ljubljana.

INOZEMSTVO: Anica Jelenec, Jasteten, Nemčija; Angelca Matkovič, Jasteten, Nemčija; Ovetka Čiča, Jasteten, Nemčija; Anica Plut, Jasteten, Nemčija; Teranija Travnik, Jasteten, Nemčija; Marijan Jordan, Glittersloch, Nemčija; Jože Zupan, Remscheid, Nemčija; Ruđolf Kozan, Eucuid, USA; Danica Bromše, Ingolstadt, Nemčija; Jožan Gornik, Toronto, Kanada; Toni Bevc, Hilsenberg, Nemčija.

— Štefan, ti imaš traktor?
— Tudi ti ga lahko kupiš, če boš varčeval zanj pri

Dolenjski banki in hranilnici

v NOVEM MESTU ali njenih poslovnih enotah
v KRŠKEM, TREBNJEM ali METLIKI!

OBČANI!

Na hranilno knjižico DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE Novo mesto, ki jo dobite pri banki in pri vseh poštah na območju banke, lahko vlagate neomejene zneske pri vseh poslovnih bankah v Jugoslaviji in vseh poštah v Sloveniji.

S tako hranilno knjižico lahko dvigate dnevno do 3.000 din pri vseh poslovnih bankah v Jugoslaviji in poštah na območju Slovenije. Če želite dvigniti večjo vsoto, bo banka ali pošta sama vprašala za soglasje glede izplačila pri banki, ki vodi vaš račun. — Če vlagate samo pri eni pošti, lahko dvigate pri tej neomejene zneske.

NAJVIŠJE OBRETNOSTNE MERE.

vam nudi samo DBH Novo mesto: za navadne vloge 6,5 odst. in za vezane vloge 7 do 8 odst.!

TAJNOST HRANILNIH VLOG JE ZAJAMČENA! Za hranilne vloge jamči država.

Jožetu Jurečiču v slovo

... ml. se v Krškem za vedno poslovil od Jožeta Jurečiča, direktorja podružnice SDK in predsednika krske krajevne skupnosti. Pokojnik je bil splošno spoštovan in ugleden javni delavec, dolgoletni blagajnik in odbornik področne lovske zveze, rez oficir JLA, član ZK in prizadeven sodetavec številnih družbeno-političnih organizacij. Kljub večmesečnemu zdravljenju in trdni volji, da ozdravi, je žal odšel od nas mnogo mnogo prezgodaj. Kako priljubljen in spoštovan je bil pokojni Jože, smo videli na njegovi zadnji poti. Mnogi prijatelji in znančevci ga spremljali; v spremstvu je bilo nad 200 lovcev iz vseh srednjeposavskih krajev s šestimi lovskimi prapori in rez oficirji z zastavo. Od plemenitega in skrbnega človeka, dobrega očeta in sopraga ter zvestega lovskega tovariša smo se poslovili s težkim srcem. Ostal bo v našem spominu!

O. M.

ELEKTROTEHNA, Ljubljana,

bo odprla sredi leta 1969 v SEVNICI

novo specializirano trgovino z elektrotehničnim blagom široke potrošnje in reprodukcijskega materiala

- za delo vabimo k sodelovanju trgovske kadre za delovna mesta;
- POSLOVODJO (pogoj: VKD elektrotehnične — železninske stroke)
- KVALIFICIRANE TRGOVSKE POMOČNIKE elektrotehnične stroke s prakso
- BLAGAJNIČARKO (pogoj: srednja strokovna izobrazba in ustrezna praksa) ter
- POLKVALIFICIRANEGA DELAVCA (obvezen izpit za motorno kolo).

Pomudbe, ki naj obsegajo kratek življenjepis in dokazila o doseganem delu, sprejema Komisija DS za delovna razmerja, Ljubljana, Titova 51, do 25. aprila 1969.

ILKA VAŠTETOVA:

VRAŽJE DEKLE

(Zgodovinski roman)

»Kje pa sta se srečala?« se je ohrnil h Grajžarju, ki je jahal na drugi strani, tik za Vitezovičem.
»Ne daleč od bakroreznice.«
»Njihov famulus je opazil, da so pozabili novce za onega gospoda v Ljubljani.« Izvlekla je mošnjiček izza pasu. »Evo jih!«
»In Mihec se je spomnil nanje?«
»Ne, seveda, Haha! Že sinoči; pa —«
»Pa me nisi mogla opozoriti?«
»Nisem mogel,« je poudarila in z glavo namignila navzdol, »nisem mogel zato, ker bi sicer ne imel vzroka, da pridem za njimi. Jasno — ali ne?«
»Jasno, seveda!« je pritrdil hudomušno. Marija je postrani pogledala na Pavla Vitezoviča, ki je molče in s posmehom na obrazu jahal ob drugi Valvasorjevi strani.
»Ali te ni bilo strah, ko si jahala sama skozi noč? Pomisli, če bi te bil srečal kosmatinec, sjo je podražil Valvasor.«
»Uhi! Ustrašil bi se in jo pcedil v goščo.«
»Nu, ali tolpa divjih Turkov ali razbojnikov — Uskokov?«
»Kaj bi hoteli revnemu hlapčetu? Sicer pa —«
V trenutku je izdela vojniško pištolo in ustrelila v zrak.
Konj: so se vznemirili.
Marijin konj je zavrežal po cesti. S trdo roko in božanjem po vratu ga je vrnila. Nekoliko je zaočala, da je njen konj prišel vstric Grajžarjevega. Od strani — kakor otrok, ki ima slabo vest — je poškilila na njegov blede obraz. Gledal je prek konja naprej in se ni zmenil zanjo... »Temu seveda ni všeč, da sem zmagala,« si je mislila in se trdo vzravala v sedlu, »sploh, čemu pa še jaha z nami?«

»Ali se ne vrnete, gospod Grajžar?« ga je vprašala v brezbriznem tonu in ga pogledala zviška in s polzaprtimi očmi.
On ne da bi se ozrl nanjo.
»Ne, Gospod baron me v Ljubljani predstavi mojemu novemu gospodarju.«
Nekaj jo je zgrabilo v prsih, da ji je pohajala sapa. Novemu — gospodarju?
»Hudiča!« je s kratkim bičem osvignila konja v dolgih skokih in zdirjal mimo Valvasorja. V divjem galopu je Marija izginila ostalim izpred oči.
»Divjak! Še vrač si zlomu!« je zagodrnjal Valvasor, vendar je izpodbodel konja.
Drugi za njim.
Na poti za Savo so jo dohiteli. Jahala je v zmeremnem teku in se ni ozrla.
Valvasor je nekaj zakričal nanjo.
Ni se ozrla.
... Novemu gospodarju? Komu...?
... Proč pojde?... Kam?
... Novemu gospodarju?... Zakr...?
... Da, da, ubogi baron! Bakroreznica se prazni.

Vse bo moral odsloviti — tla se mu majojo pod nogami. Voda stoji Valvasorju že do grla. Vse, kar ga teži, meče od sebe, da se ne potopi.
... Ali se bo obdržal na površju? Težko!
... Zakaj se njemu ne nasmehne sreča, njemu, ki je dober in delaven in pametnejši od drugih. Svet je ves narobe. Koliko je bedakov, ki se nastijo pri polnih skledah! Le malokdaj se rodi človek z nadpovprečno dušo kakor Valvasor, pa se mu vsi obesijo za pete in ga vlečejo v temo nazaj.
Bojijo se, bedaki, da jim s svetlo lučjo ne pokaže blata na dnu njihovih duš...
»Zakaj gledajo tako sovražno, gospodična Marija — pardon — gospod Mihec?«
Njen pogled — še temnejši; spoznala je Vitezovičev glas. Njegov konj je vzpenjal glavo vstric nje.
»Mihec sem in nič drugega. Hlapec Mihec.«
»Hm. Za konjskega hlapca so se prelepo napravili. Kaj, ko bi napredovali do komornika? Imenitnemu možu, kakor je naš baron, se spodobi, da ima s seboj komornika.«
Valvasor, ki je slišal poslednje besede, se je nasmehnil.
»Saj res, Marija. Komornika boš laže predstavljala. Sicer te moramo poslati v hlev in boš spala pri konjih.«
Marija je skomignila z rameni.
»Prava reč! Včasih so boljše družba od ljudi.«
»Glej mačko, kako praska! Nu, da. Ne rečem, da ne. Ampak...«
Valvasor se je spogledal z Vitezovičem.
»Ampak — moj Pero! Pozabili so, da bo tudi on spal pri konjih. Hehe!«
Rdečica ji je zalila obraz. Z bičem je udarila po vseh, ki je visela čez cesto. Plaz snega se je usul na Vitezoviča.
(Nadaljevanje)

BANKET

Neki človek je v nekem podjetju dolga leta direktoroval. In vsi so govorili o njem, da je strašansko sposoben.

Ampak zlomek ljudem ne da miru. Lepega dne so odkrili, da ima to podjetje skromno napakico v letni bilanci. Res, skromna napakica — izgub za velik kupček milijonov.

Ko se je to razvedelo, so zavpili vsi v en glas:

»Nemogoče, ljudje božji! Tako sposoben direktor pa izgube? Kje nekita!

Toda direktor je bil trma: zavoljo teh izgub, kupčka skromnih milijončkov, se je ujezil, pokazal pod-

jetju hrbet in lepo odšel v drugo podjetje.

Kajpak so mu v »njegovem« dosedanem podjetju pripravili poslovilni banket. Bil je velik direktor, jasno, in pripravili so mu velik banket, tudi jasno.

Da pa bi bil banket resnično velik in slovesen, so povabili nanj tudi vse direktorjeve zasluge. Teh ni bilo malo. Razveselile so se povabila in prišle na banket.

Pa poglej smolo: na neznanško presenečenje vseh prisotnih, so prišle na pojedino in popivščino tudi izgube.

»Kaj, hudiča, pa ve išče

te tukaj!« so vzklikali ogorčeno iz onega grla.

»I saj smo vendar nje-govi otroci,« so pohlevno odgovorile izgube. »Pravico imamo priti!«

In izgube so, meni nič, tebi nič, sedle na drugo stran mize, nasproti zaslugam.

Sedijo tako lepo za mizo zasluge in izgube, sedijo in se gledajo.

»Hm, me smo lepše,« se oglasijo zasluge.

»Prav. Nas je pa več,« odgovorijo izgube.

Tako je stekel pogovor. Pogovarjajo se, pijejo, vino je zlezlo v glave pa se začno objemati. Objemajo se in sapajo na ves glas. In tudi direktor je zabasiral.

Nekateri to gledajo, poslušajo petje, se vprašujejo:

»Sment in plent! Ali je mogoče, da se takole prijateljsko objemajo in pevajo zraven?!«

Tako ljudje gledajo, se sprašujejo in sprovidijo, da je res mogoče.

Potlej se eden oglašuje in pove tehtno besedo:

»I kaj se boste čudili? Saj banketi so prav zato, da se zasluge in izgube spoznajo, si sežejo v roke in postanejo prijatelji.«

Zasluge so slišale te modre besede. Slišale so jih, se globoko zamislile in počasi jim je pesem obtičala v grlu, v srcu pa jih je nekaj stisnilo.

Pogledajo direktorja: objema se z izgubami in poje z njimi, kar naprej poje...

Zasluge je zapeklo v grlu, v oči so jim silile solze, prav na jok jim je šlo.

Nekaj časa so še poslušale, potlej pa tiho vstale od mize in na skrivaj odšle z banketa.

Na banketu pa so še zmeraj peli, kar naprej in naprej so peli...

IVAN PUDLO

— No, že dobro, že dobro, nikar ne jočite več! Tokrat bom zamižal na obe očesi...

6. nadaljevanje

»Bog je duh, in kateri ga molijo, ga morajo moliti v duhu in resnici.« Ni pa razvidno, da jim je bilo kaj razodeto, da je treba z isto molitvijo kakor Kristus samega moliti tudi podobo, narisano z ogljem na steno, samo če ima dva prsta iztegnjena, dolge lasé in ji sijajo trije žarki izza glave. Greh zaničujejo, a umrem naj, če so bili zmožni dati znanstveno definicijo tega, kar imenujemo greh. Manjkala jim je pač šola skotistov. Nikdo me ne bo prepričal, da bi bil sv. Pavel tolikokrat obsodil (nespametna) vprašanja, razpravljanje, rodomnike, in kakor se sam izraža, puhlo besedičenje, ko bi bil sam več teh umetelnosti.

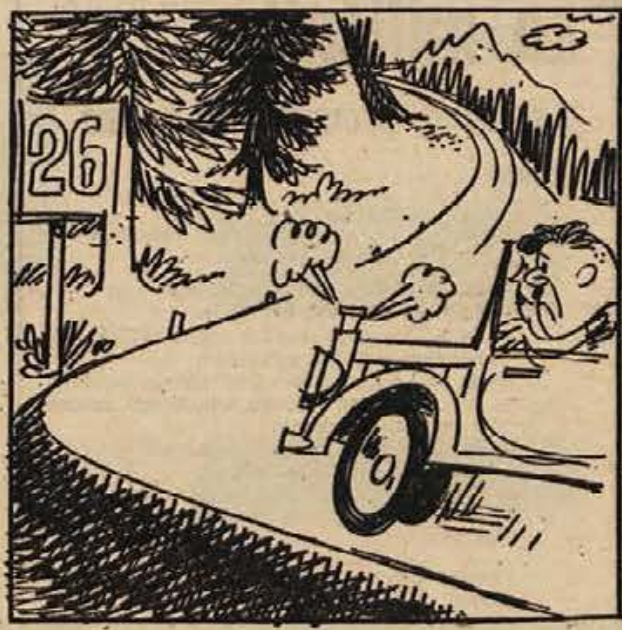
Nemara mislite, da govorim iz pogrljivosti No, čudno bi ne bilo, saj je tudi med teologi najti izobražene moze, ki se jim te tankoumnosti upirajo in jih imenujejo bedaste. Toda kljub ti obsodbi je večina teologov tako srečna v svojem samoljubju in tako zaverovana v svoje norčave ničevosti, da se ukvarjajo z njimi noč in dan in niti toliko ne utegnejo, da bi vsaj enkrat prebrali evangelije in Pavlova pisma. Vtem pa, ko ubijajo po univerzah čas s temi abotnostmi, si domišljajo, da držijo s stebri svojih silogizmov vesoljno cerkev pokonec in da bi se podrla brez njih. Kaj mislite, kolikšno srečo pa uživajo šele, ko po mili volji ugnetajo verske spise, kakor da so iz voska! Ko prisojajo svojim zaključkom večjo častiljivost kakor Solonovim zakonom in zahtevajo, naj bi imeli prednost celo pred papeškimi dekreti; ko se postavljajo vsemu svetu za npravstvene sodnike in hočejo, naj se prekliče vse, kar se do pičice ne sklada z njih neposrednimi in posrednimi konkluzijami; ko govoré oblastno kakor s pitijskega stolca, češ ta stavek je pohujšljiv, oni premalo spoštljiv, da diši po hereziji, ta ne zveni dobro: skratka, ne krst ne evangelijski, ne Pavel ne Peter, ne Hie-

ronim ne Avguštín, da, niti sam veliki aristotelik Tomaž niso kristjani, če ne potrdijo njih naukov gospodje baka-larji, nezmotljivi izvedenci v subtilnosti! Kdo bi si mislil, da ni kristjan kdor si drzne v nasprotju z naukom teh modrijanov trditi, da imata stavka »kahla, smrdiš« in »kahla smrdiš« isti pomen? Kdo bi bil cerkev rešil strasne teme zmot, ki jih nikdo niti opazil ni, dokler niso oni opozorili nanje pod velikimi pečati univerz? In vendar, ali niso srečni ob tem svojem »delovanju«? Kaj se godi v peklú, vedo tako natanko, kakor da so prebili ne vem koliko let v vražji republiki. V svoji domišljiji postavljajo nove sfere na sfere, na vrhu najobširnejšo in najlepšo, da se imajo duše kod sprehajati, prirejati gostije in igrati tenis. Od teh in podobnih dva tisoč norčavostih so njih glave tako nabite in naphane, da menda niti Jupitrovi možgani niso bili tako obteženi, ko je klical Vulkanovo sekíro na pomoč, da bi rodil Minervo.

Sama se moram véasih smejeti, ko gledam in poslušam, s čim poudarjajo teologi svojo superiornost: govorijo namreč kar móci barbarsko, naravnost ogabno latinsčino: jecljajo, da jih more razumeti samo jecljavec, pa se imajo za globoko učene, ker jim preprosti človek ne more slediti. Menijo, da se ne sklada z dostojanstvom bogoslovanih spisov, da bi morali biti poslušni zakonom gramatike. Čudna je ta veličajnost teologov, da imajo edini pravico govoriti nepravilno, čeprav delijo ta privilegij z večjim delom obrtnikov. Bogovom blizu pa se čutijo zlasti, kadar jih kdo ponižno pozdravi z naslovom magister noster pridevkom, ki mu prisojajo podobne skrivnostne moči kakor Judje svoje mu tetragramu. Zato je po njihovem greh pisati besedi MAGISTER NOSTER drugače ko z velikimi črkami, naravnost smrtno pa bi grešil zoper veličanstvo teološkega imena, kdor bi se drznil besedi obrniti in reči noster magister namesto magister noster!

(KONEC)

PARADIŽNIK ZA VOLANOM

21. — No, slednjič sta vendarle Paradižnik in Paradižnica spet brzela po beli cesti, tokrat belim goram naproti. Kolikor bolj sta se bližala drznim vršacem, toliko živahneje jima je utrivalo srce; vseljevala se je vanj prava planinska razigranost. Paradižnik je celo zabrundal predse. Tisto znano: Na Roblek bom odšel! V takem

razpoloženju so ju ujeli trije avtostoparji — planinci: Pepca, Šimen in Polde. Naložila sta vse tri. — Zdaj šele se je razplamtela dobra volja! Pot je minila, kot bi trenil. Razšli so se tik pod gorami. Planinci so jo udrli v hrib peš. Paradižnika pa z avtom v hotel! V hotelu sta prespala in se naslednje jutro pognala v breg. Ni

bilo skrbi, da njuna kobilica ne bi zmogla! — Vendarle! Pri šestindvajseti serpentinu je oblak pare šinil iz hladilnika. Paradižnik s svojim predvojnim šoferskim znanjem je tako vedel, pri čem je. »Kuha!« je rekel in ročno zaustavil. Izstopil je in sedel na občestni kamen

RUDARSKI ŠOLSKI CENTER VELENJE

razpisuje
prosta učna mesta za vpis:

1. v prvi letnik poklicne šole rudarske stroke — 150 mest in
2. v prvi letnik tehniške šole rudarske stroke — 30 mest

Pogoj za vpis pod 1. je vsaj končan šesti razred osnovne šole ter fizično in duševno zdravje — pod 2. pa končan osmi razred osnovne šole in sprejemni izpit iz slovenskega jezika ter matematike.

Prošnje, kolkovane s 0,50 din, je treba poslati na naslov:

RUDARSKI ŠOLSKI CENTER VELENJE

KMETIJSKO GOZDARSKO POSESTVO KOČEVJE

proda
po sklepu delavskega sveta na
javni dražbi

obvečna osnovna sredstva:

razne kmetijske stroje,
priključke, vprežne vozove,
prikolice in avto TAM 4500

Prva licitacija bo 14. 4. 1969 ob 8. uri, ponovna pa 28. 4. 1969 ob 8. uri za družbene proizvodne organizacije in zasebnike.

Licitacija bo v Centralnem skladišču v Kočevju.

Pred licitacijo je treba položiti 10-odstotno kavcijo od izklicne cene.

Republiški sekretariat za notranje zadeve SR Slovenije

sprejme

več pripravnikov za miličnike

v splošno, prometno in mejno
milico

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje splošne in posebne pogoje:

- da so odslužili obvezni vojaški rok;
- da niso stari več kot 25 let;
- da so uspešno končali srednjo šolo ali najmanj popolno osemletko;
- da niso v kazenskem postopku in izpolnjujejo pogoje iz 31. člena temeljnega zakona o notranjih zadevah;
- da so telesno in duševno zdravi;
- da obvladajo slovenski jezik.

Za delo v mejni milici je zahtevano znanje tujega jezika.

Pismene prijave sprejemajo vse postaje in oddelki milice v SR Sloveniji, kjer lahko kandidati dobijo tudi podrobnejše informacije.

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT
ZA NOTRANJE ZADEVE
SR SLOVENIJE

KMETIJSKO IN TRGOVSKO PODJETJE

AGRARIA, BREŽICE

obvešča,
da je v svoji trgovini z reprodukcijskim materialom

POSLOVALNICA I. V BREŽICAH

na novo organizirala in specializirala prodajne oddelke, ki nudijo naslednje trgovsko blago:

v oddelku za zaščitna sredstva:

vsa zaščitna sredstva, ki se uporabljajo v kmetijstvu in umetna gnojila

v oddelku za semena:

vsa potrebna semena in močna krmila

v oddelku za mehanizacijo:

kmetijske stroje, rezervne dele in avto material

v oddelku za barve:

bogat asortiment barv, lakov z vsemi potrebnimi dodatki

v oddelku za splošne železnine:

gradbeni material, instalacijski material za vodovodne instalacije in centralno kurjavo ter splošne železnine

OGLEDITE SI IZBOR BLAGA,
BREZOBVEZNO NA NAKUP!

- Po želji opozarjamo na sezonske nakupe: semen in semenskega krompirja, zaščitnih sredstev, umetnih gnojil, sadnih dreves in močnih krmil za piščance.

ZP ISKRA KRANJ

ORGANIZACIJA:

TOVARNA USMERNISKIH NAPRAV
NOVO MESTO

(kadrovska komisija)

razpisuje
naslednja prosta delovna mesta:

1. šefa montaže
2. šefa oddelka tehnične kontrole
3. konstruktorja I

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- ad 1.: visoka ali višja izobrazba elektro stroke in 3 leta prakse v stroki ter smisel za organizacijo dela in vodenje;
- ad 2.: visoka ali višja izobrazba elektro stroke in 3 leta ustrezne prakse;
- ad 3.: visoka izobrazba elektro stroke in opravljen pripravniški staž.

Vloge sprejema kadrovska komisija tovarne v roku 15 dni po objavi.

Hermelika

SVET DELOVNE SKUPNOSTI
UPRAVE OBČINSKE SKUPŠČINE
TREBNJE

razpisuje prosto delovno mesto

šefa in matičarja

Krajevnega urada Mokronog in Trebelno

POGOJI: srednja šolska izobrazba z dvoletno prakso

Osebn dohodek po pravilniku.

Ustrezno dokumentacije s kratkim življenjepisom je treba poslati v roku 15 dni po objavi svetu delovne skupnosti Uprave Obs Trebnje.

AMD ČRNOMELJ

razpisuje
JAVNO LICITACIJO za prodajo

motornega kolesa Puch SGS

250 ccm leto izdelave 1957

za 13. 4. 1969 ob 9. uri na sedežu društva.

Motorno kolo ni bilo v uporabi za poučevanje in je v brezhibnem stanju.

Izklicna cena je 4.000 Ndin.

APRIL,
MESEC
PAVLIHE

10 x po 50.000.- S din
100 x po 1000.- S din
Ob 99-letnici PAVLIHEI
Podrobnosti o razpisu
berite v PAVLIHII

MESNINE

Mesno prehravno
podjetje v Novem
mestu

vzame v uk

dva VAJENCA —
elektromehanika za
hladilne naprave.

Pogoj: uspešno opravljena osemletka. Osebnost se javite na upravi podjetja.

INLES

KOMBINAT LESNE INDUSTRIJE
RIBNICA/Dol.

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

a) v delovni enoti Ribnica:

1. stroj za krpanje furnirja Standard (1 kos)
2. škarja za suhi furnir Cyklop (1 kos)
3. mokre škarje za furnir (1 kos)
4. luščilica Mihoma (1 kos)
5. večlistna krožna žaga Amerikaner (1 kos)
6. stroj za dolžinsko spajanje Kuhlmann (1 kos)
7. varilni agregat Kelleberk (1 kos)
8. električni bojler Gustav Crist 6 atm. (1 kos)
9. kompresor 250 l Trudbenik (1 kos)
10. elektromotor Stenag 3,7 kw št. 750046, 750155 (2 kosa)
11. elektromotor ELU št. 23264 in 29962 (2 kosa)
12. elektromotor RK 22 kw 64675 1400 obr. (1 kos)
13. elektromotor Siemens 13709 24 kw 1400 obr. (1 kos)
14. elektromotor MEZ 2070683 1,85 kw 1400 obr. (1 kos)
15. elektromotor Sever 37958 1,4 kw 1400 obr. (1 kos)
16. elektromotor Sever 13805 3kw 1400 obr. (1 kos)
17. elektromotor AEI št. 190083 4 kw (1 kos)
18. elektromotor RK št. 208281 0,36 kw (1 kos)
19. elektromotor Elektrk. št. 18532 0,55 kw (1 kos)
20. elektromotor Elektrok. št. 19622 0,5 kw (1 kos)
21. elektromotor Sever 29555 27 kw (1 kos)

b) v delovni enoti Ribnica, obrat Dolenja vas:

1. debelinski skobelni stroj »Bratstvo« št. 631910 (1 kos)
2. kombinirani skobelni stroj Fulda Klein (1 kos)
3. bočna poravnalka BV-AS Sever Subotica (1 kos)

c) v delovni enoti Sodražica:

1. kompresor 60 l z elektromotorjem (1 kos)
2. elektromotor št. 5156, 3060, 6464, 244, 3070 (2 kosa)
3. parni kotel z brusilnimi stroji (1 kos)
4. peč Plamen (1 kos)

d) v delovni enoti Loški potok:

1. elektromotor št. 88575 (2 kosa)
2. brusilna miza z elektromotorjem (1 kos)
3. brusilni kolot z elektromotorjem (1 kos)
4. čelilnik (1 kos)
5. krožna žaga (3 kosa)
6. krožna žaga, lesena (1 kos)
7. brusilni stroj (1 kos)
8. elektromotor (1 kos)
9. stroj za čepjenje prečk (1 kos)
10. štiristranski skob. stroj (1 kos)
11. čelilna krožna žaga (1 kos)
12. aparat za stransko obdelavo (1 kos)
13. debelinski skobelni stroj (1 kos)

Javna dražba bo v soboto, 19. 4. 1969, ob 7. uri v delovni enoti Ribnica, ob 9. uri v del. enoti Ribnica — obrat Dolenja vas, ob 10. uri v delovni enoti Sodražica ter ob 13. uri v delovni enoti Loški potok.

Na licitaciji lahko sodelujejo predstavniki družbene in zasebne sektorja. Kupci morajo pred začetkom licitacije položiti kavcijo v višini 10% izklicne cene. Neuspešnim kupcem bomo kavcijo po dražbi vrnili.

Stroje si lahko ogledate na kraju samem v posameznih delovnih enotah vsak dan od 6.—14. ure, razen sobote in nedelje.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 11. APRILA: 8.08 Glasbena matineja. 8.55 Pionirski tednik. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Marjeta Pavlica: Organizacija odкупа in cene za klavno živino. 12.40 Čez polja in potoke. 12.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.25 Glasbeni intermezso. 15.45 Turistična oddaja. 16.00 Vsek dan za vas. 17.15 Koncert po željah poslušalcev. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Jožico Sveto. 20.00 Komorni zbor RTV Ljubljana p. v. Ljubeša Le-RTV. 20.30 Dobimo se ob isti bčci. 21.15 Oddaja o morju in pomorsčakih.

SOBOTA, 12. APRILA: 8.08 Glasbena matineja. 8.55 Radijska kola za nižjo stopnjo (ponovitev) — Moj soec Franček. 9.25 »Čez travnike zeleno«. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Inš. Albin Stritar: Priprava in oskrbovanje trat, zelenic in športnih igrišč. 12.40 Narodne iz Slavonije s pevko Giso Šerman. 13.00 Priporočajo vam... 14.05 Glasbena pravljica. 15.40 Naš podlistek — J. Džonović: Zgodba v rumenem. 16.00 Vsek dan za vas. 17.05 Greimo v kino. 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s ansambliom Mihe Dovžana. 20.00 Spoznavajmo svet in domovino. 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 13. APRILA: 8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Milivoj Matušec: »Trata na koncu ulice«. 9.05 Spretnost v studiu 14. 10.00 Še posebej, tovariši... Marjan Krimljanec: Pedagogični let parizanske šole. 10.30 Pesni borbe in dela. 10.40 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — vmes ob 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s po-

sluščali. 12.15 Zabavna glasba z motrim ansambli domaćih vst. 14.30 Humoreska tega tedna — N. Levy: Cedricov bočar. 15.05 Operni koncert. 15.50 Radijska igra — Peter Karvas: »Sedem priča«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice s ansambliom Mihe Dovžana. 20.00 »V nedeljo sveder«. 22.15 Sreznadni večer.

PONEDELJEK, 14. APRILA: 8.08 Glasbena matineja. 8.55 Za mlade radovedneše. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Inš. Zvonc

KMETOVALCI!

Vabimo vas, da nas obiščite na spomladanskem Go-renskem sejmu v Kranju od 12. do 22. aprila 1969.

Ugoden nakup kmetijskih strojev na kredit.

Priporočila se kmetijska za-druška SLOGA, Kranj.

Mikič: Načrt aktivnosti ljudske tehnike v kmetijstvu v letu 1969. 12.40 Majhan koncert pihalnih orkestror. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezso. 16.00 Vsek dan za vas. 17.15 »Signal«. 19.35 Mladinska oddaja: »Sinterna 492«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s ansambliom Borisa Kovačiča. 20.00 Skupni program JRT — studio Zagreb. 22.15 Za ljubitelje jama.

TOREK, 15. APRILA: 8.08 Operna matineja. 8.55 Radijska kola za srednjo stopnjo — Kristina Breušar. 9.25 »Morda vam bo

vše«. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Janez Verbič: Krmiljenje krav spomladi. 12.40 Slovenske narodne pesmi. 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni intermezso. 15.45 Jemkovni pogovori. 16.00 Vsek dan za vas. 18.15 V torku na svidec! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Tatjano Gros. 20.00 Radijska igra — Mi-hel Sufiran: »Mala nočna glas-ba«. 21.15 Deset povovov — deset melodij. 22.15 Skupni program JRT — studio Sarajevo.

SREDA, 16. APRILA: 8.08 Glasbena matineja. 9.10 Iz glasbenih kol. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Ekonomika. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.40 Naš podlistek — H. Fallade: Hopsa-hopea, kje si? 16.00 Vsek dan za vas. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.40 Naš razgovor. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice s ansambliom Avsenik. 20.00 »TV in opera«. 22.15 S festivalov jama. 23.05 Literarni nokturno — Oskar David: Pesmi.

ČETRTEK, 17. APRILA: 8.08 Operna matineja. 8.55 Radijska kola za višjo stopnjo (ponovitev) — Ivan Tavčar. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Franjo Jančič: Dosedanje raziskave krom-pirjevega raka v Jugoslaviji. 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 »Mladina poje«. 14.45 »Me-hurčiča«. 15.20 Glasbeni intermez-so. 16.00 Vsek dan za vas. 17.05 Cedricov simfonični koncert. 18.15 Iz naših studior. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Tadi-jo Kodrič. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Večer s slovenskim pisateljem An-tonom Ingoličem. 21.40 Glasbeni nokturno. 22.15 Komorna ura z-druške ameriške glasbe.

18.45 Velika pustolovščina — serijski film (Ljubljana). 19.15 Zvezdni trenutki — zabavno glasbena oddaja (Sarajevo). 19.45 Cikcak (Ljubljana). 20.00 TV dnevnik (Ljubljana). 20.30 3-2-1 (Ljubljana). 20.35 Niti našega življenja — mladinsko tekmovalništvo (Lj). 21.35 Ekran na ekranu (Zagreb). 22.35 Poročila (Ljubljana).

ČETRTEK, 17. APRILA

9.35 TV v šoli (Zagreb). 10.30 Nemščina (Zagreb). 11.00 Angleščina (Beograd). 14.45 TV v šoli — ponovitev (Zgb). 15.40 Nemščina — ponovitev (Zgb). 16.10 Osnove splošne izobrazbe (do 16.40) (Beograd). 17.45 Pionirski TV dnevnik (Lj). 18.15 Naši zbori — ženski, moški in mešani zbor France Prešerov iz Kranja (Ljubljana). 19.45 »Turobna jesen — dramska nadaljevanja TV Zagreb (Ljubljana). 19.45 Cikcak (Ljubljana). 20.00 TV dnevnik (Ljubljana). 20.30 3-2-1 (Ljubljana). 20.35 Aleksander Marodič: Carinik — I. zgodba iz serije Mali oglasi (Ljubljana). 21.05 Kulturne diagonale (Lj). 21.50 Wojeck — serijski film (Lj). 22.40 Poročila (Ljubljana).

PETEK, 18. APRILA

9.35 TV v šoli (Zagreb). 11.00 Francoščina (Beograd). 14.45 TV v šoli — ponovitev (Zgb). 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Beograd). 19.45 Madžarski TV pregled (do 17.00) (Beograd). 17.50 Skrivnostna jama — švedski otroški film (Ljubljana). 18.15 Diapazon — glasbena oddaja (Beograd). 19.00 Svet na zaslonu: Astja (Lj). 19.50 Cikcak (Ljubljana). 20.00 TV dnevnik (Ljubljana). 20.30 3-2-1 (Ljubljana). 20.35 Umor v pariški četrti — francoski celovečerni film (Ljubljana). 22.15 Veš, vem — posnetek quiza Zgb in Bgd (Ljubljana). 23.45 Poročila (Ljubljana).

SOBOTA, 19. APRILA

9.35 TV v šoli (Zagreb). 16.45 Po domače s ansambliom Toneta Kmetca (Ljubljana). 17.15 Mladinska igra (Zagreb). 18.15 Jugoslovanska revolucija (Ljubljana). 18.45 Pet minut za boljši jelek (Ljubljana). 18.50 Cikcak (Ljubljana). 19.00 50 let partije — prenos zborovanja (Beograd). 20.00 TV dnevnik (Ljubljana). 20.30 3-2-1 (Ljubljana). 20.35 Slager sezone — prenos (Sarajevo). 21.55 Reservirano za smeh (Lj). 22.10 Maščovalci — serijski film (Ljubljana). 23.05 TV kašipot (Ljubljana). 23.25 Slager sezone — nadaljevanje (Sarajevo). 23.50 Napovedi sporeda (Ljubljana).

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 13. APRILA

9.00 Kmetijska oddaja v madžarski (Beograd). 9.20 Poročila (Ljubljana). 9.30 Promenadni koncert godbe ljudske mllice (Ljubljana). 10.00 Kmetijska oddaja (Beograd). 10.50 Propagandna oddaja (Ljub.). 10.55 Otroška matineja: Andersenova pravljica, Primožev dnevnik, Filmska burleska (Lj). 12.00 Poročila (Ljubljana). 15.15 Sahovski komentar Braslava Rabarza (Zagreb). 15.45 TV kašipot (Ljubljana). 16.05 Vinko Trinkaus: Zrušek — TV drama (Ljubljana). 17.00 Poročila (Ljubljana). 17.15 Posnetek kolesarske dirke Paris — Roubaix (Zagreb). 18.00 Dobrodšel tujec — ameriški film (Ljubljana). 19.45 Cikcak (Ljubljana). 20.00 TV dnevnik (Ljubljana). 20.30 3-2-1 (Ljubljana). 20.35 Humoriistična oddaja (Beograd). 21.20 Videofon (Zagreb). 21.35 Sportni pregled (JRT). 22.00 Poročila (Ljubljana).

16.25 Propagandna medigra (Lj). 18.30 Skrivnosti rakave celice — zdravstvena oddaja (Lj). 18.50 Góđala v ritmu — I (Lj). 19.20 Znanost in mi (Ljubljana). 19.45 Cikcak (Ljubljana). 20.00 TV dnevnik (Ljubljana). 20.30 3-2-1 (Ljubljana). 20.35 Mihail Sebastian: Zvezda brez imena — drama TV Beograd (Ljubljana). Glasbena dela Sorkočevića (Ljubljana). ... Ponovitev francoščine in poročila (Ljubljana).

TOREK, 15. APRILA

9.35 TV v šoli (Zagreb). 10.30 Angleščina (Zagreb). 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Beograd). 14.45 TV v šoli — ponovitev (Zg). 15.40 Angleščina (Zagreb). 16.10 Francoščina (do 16.40) (Bgd). 17.45 Risanka (Ljubljana). 18.00 Riki — otroški film (Zagreb). 18.20 Po sledih napredka (Lj). 18.40 Novosti iz studija 14 (Lj). 19.05 Obiščite z nami Pirence (Lj). 19.50 Cikcak (Ljubljana). 20.00 TV dnevnik (Ljubljana). 20.30 3-2-1 (Ljubljana). 20.35 Pingvin — poljski celovečerni film (Ljubljana). 22.15 Plec skozi svet (Ljubljana). 22.45 Poročila (Ljubljana).

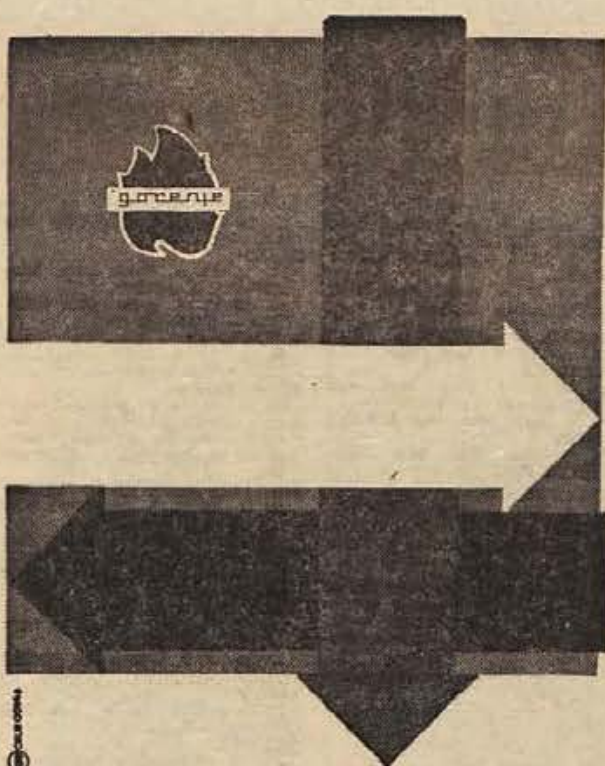
SREDA, 16. APRILA

9.35 TV v šoli (Zagreb). 17.15 Madžarski TV pregled (do 17.30) (Beograd). 17.45 Oddaja za otroke (Beograd). 18.30 Francoščina (Ljubljana).

PONEDELJEK, 14. APRILA

9.35 TV v šoli (Zagreb). 10.30 Ruščina (Zagreb). 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Beograd). 14.45 TV v šoli — ponovitev (Zg). 15.40 Ruščina (Zagreb). 16.10 Angleščina (Beograd). 16.45 Madžarski TV pregled (do 17.00) (Beograd). 17.35 Tiktak: Nahodno strašilo, Maška s očali (Ljubljana). 18.00 Po Sloveniji (Ljubljana).

merx KAVA užitek

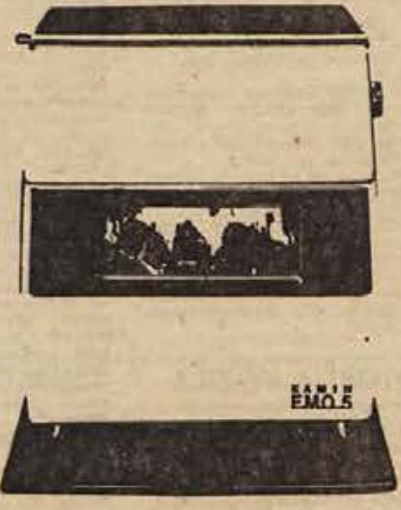
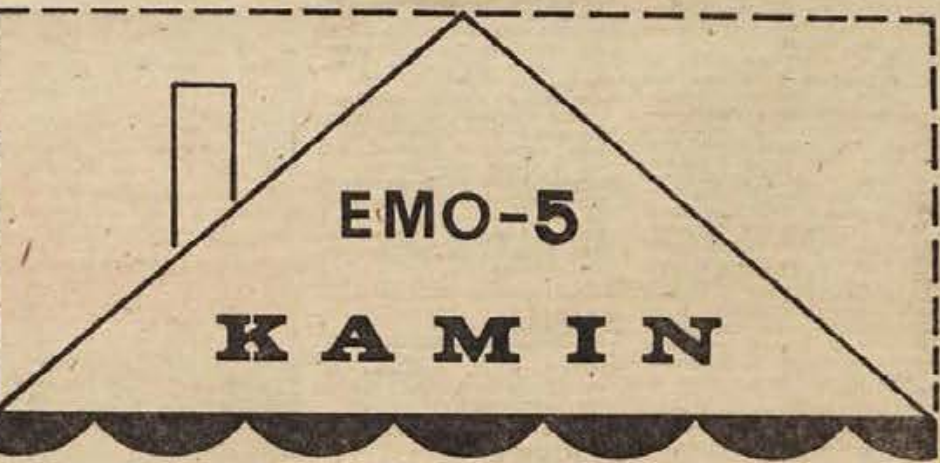

PO SLEDI GORENJA

Vaša priložnost
Brez odlašanja sledite izdelkom Gorenja. Sodelujte v tej nagradni igri.
Pošljite na naslov tovarne razglednico svojega kraja.
Na razglednico napišite poleg svojega naslova številko garancijskega lista izdelka Gorenje, ki ga imate.

Če izdelka nimate, pa četudi ga ne name-ravate kupiti, pošljite samo razglednico s svojim naslovom na

»GORENJE«
Tovarna gospodinjne opreme
VELENJE
(PO SLEDI GORENJA)

Trajnogoreča peč
(5000 kcal/h)

SVEŽA TOPLOTA BREZ
VONJA PO PREMOGU

Smeh stoletij

Angleški jeldmaršal Montgomery, ki je imel zelo nečistljivo pisavo, je obiskal »Dvorano afriških spominov« v londonskem muzeju. Ne-nadoma je obstal in strogo vprašal muzej-skega uradnika:
»Kako pa je prišel ta list semkaj?«
»Sir, to je vendar vaš načrt napada na To-bruk!«
»Smešno! Kakšen načrt neki! To je pismo moji ženi, ne pa načrt napada.«

K pariškemu profesorju Henriju Mondoru pri-de izredno klepetava žen-ska, mu zgovorno potoži, kaj vse jo dobi. Na koncu pravi:
»Vse moje težave so po-sledica preobremenjeno-siti.«

Profesor odgovori:
»Nedvomno, gospa. Kar pokažite svoj jezik!«

Vsestranski umetnik, ki so ga sprejeli tudi med smernike, člana tran-oske akademije, ima slab spomin, pa tudi raztresen je včasih. Lepega dne se je spomnil, da ima neki njeov nečak rojstni dan pa je stopil v trgovino. Kupil pristrčnega modca-ka in ga poslal na nečak-ov naslov. Teoden am na-to je prejel naslednje pi-smo
»Ilvata za medvedka, striček, hkrati pa ti z ve-sejem sporočam da sem prav na svoj letošnji rojstni dan napredoval v polkovnika.«

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 11. aprila — Filip Sobota, 12. aprila — Lazar Nedelja, 13. aprila — Ida Ponedeljek, 14. aprila — Valerija Torek, 15. aprila — Helena Sreda, 16. aprila — Božislava Četrtek, 17. aprila — Rudolf

KINIO

BREŽICE:
11. in 12. 4. franc. barv. film AVANTURISTI.
13. in 14. 4. angl. barv. film MOST NA REKI KWAI.
15. in 16. 4. amer. barv. film ZGEČKAJI ME.
ORNOVELJ:
12. 4. amer. barv. film DESSET ZAPOVEDI — I. del.

13. in 14. 4. amer. barv. film DESSET ZAPOVEDI — II. del.
15. in 16. 4. amer. film STEZE SLAVE.
16. in 17. 4. amer. barv. film NENAČADNA KRAJA.

KOČEVJE — JADRAN:
11. do 13. 4. angl. barv. film NESREČA.
14. in 15. 4. franc. barv. film DVE KARTI ZA MEHIKO.
16. 4. amer. barv. film DOLINA LUTK.
17. 4. amer. barv. film IZOBČENEC PRERLE.

KOSTANJEVICA:
13. 4. barv. komed. KAKO UKRADESE MILLION DOLARJEV.
16. 4. amer. grški film PEDRA.

METLIKA:
od 11. do 13. 4. ameriški barvni film »Sedmerica ljudi v peklu.«
Od 11. do 13. 4. ameriški barvni film »Preljubljani pri Purockrookas.«

16. in 17. 4. francoski film »Da, sorodnikom za pomoč, izrečeno so-

maritancijska država.
MIRNA:
12. in 13. 4. span. barv. film KRVAVI KAPETAN.
15. in 17. 4. amer. film BOEING — BOEING.
MOKRONOG:
12. in 13. 4. franc. film LJU-BEZENSKA KLETKA.

NOVO MESTO:
od 11. do 14. 4. sovjetski barvni film VOJNA IN MIR — II. del.
Od 15. do 17. 4. amer. barv. film HLADNOROKI KAZNJENEC.

POTUJOČI KINO NOVO MESTO:
od 11. do 13. 4. amer. barv. film KROGLA ZA ZLOČINCA.
Od 14. do 16. 4. domači film OD MONARHIJE DO REPUBLIKE. (Film je v počastitvo 50-letnice ZKGJ.)

NOVO MESTO — DOM JLA:
od 10. do 13. 4. amer. film SLAVNI DECKI.
13. in 14. 4. amer. film PRISLI SO V KORDURO.

RIBNICA:
12. in 13. 4. jugosl. film NEVIDNI DATALJON.

SEVNICA:
12. in 13. 4. span. franc. film DAMA IZ BEJRUTA.
16. 4. amer. film TIGRICA.

SODRAŽICA:
12. in 13. 4. nem. film LABIRINT SMRTI.

TREBNJE:
12. in 13. 4. ital. barv. western film PRELUKJANI DOLAR.

VAHVALE

Ob nenadnih in vse presgodnih izgubi našega draga očeta, strica in starega očeta

NIKOLE FRLANA
iz Vivodine

se iskreno zahvaljujemo za izrečeno sočutje, vence in cvetje vsem sorodnikom, prijateljem in znancom. Iskrene hvala tudi Jožetu Purjančiču za poslovitne besede pred pokopniškim domom, kakor tudi godbi na pilnini iz Metlike in gosposki župnici vsem, ki ste nam ob tej težki izgubi stali ob strani in ga pospremlili na zadnji poti — prikrčna hvala!

Zaluzje: žena Ana, sinovi: Ninkola, Zlatko in Jože z družinami, hčerke Katica, Stefka, Zlata in Marja z družinami ter druge sorodstvo

Ob nenadnem izgubi našega draga očeta

MARTINA UNETIČA
z Vinjega vrha 2

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancom ter

Ob nenadnem izgubi našega draga očeta

MARTINA UNETIČA
z Vinjega vrha 2

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancom ter

Ob nenadnem izgubi našega draga očeta, stare mame in sestre

JOŽEFO HOČEVAR
iz Brezovice pri Stopičah

se iskreno zahvaljujemo zdravnikom in zdravstvenemu osebju interesnega, prijateljnega in kirurškega oddelka novomeške bolnice ter dr. Oblaku. Zahvaljujemo se kršički, v. Gosposkega gospodarstva Novo mesto ter vsem, ki so jo v tako velikem številu spremlili do njenega preranega groba. Posebna hvala stopičkemu gosposdu župniku za poslovitne besede in vsem darovalcem cvetja.

Zaluzje: otroci, brat in sestre z družinami

Ob prerani izgubi našega močnega očeta ter starega očeta

FRANCA HODNIKA
iz Sol pri Beli cerkvi

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti, mu darovali vence ter nam izrekli sočutje. Posebno se zahvaljujemo kolektivoma SGP Pionir in lovski zbirališču Krka iz Novega mesta ter gosposdi iz Bele cerkve in Novega mesta za vse poslovitne besede. Najlepša hvala za poslovitne besede gosposdu župniku, predsedniku gosposkega društva Mirku Ajdniku, sosedu Jožetu Bobiču in pevcom za žalostinke.

Zaluzje: žena Tončka ter sinovi in hčerka z družinami

Ob bridki izgubi našega draga in neposabnega močnega očeta, starega očeta

HINKA PERCA
iz Otavice

se zahvaljujemo posebno Petkovi mami, sini Francu, Janežu Puclu, Jožetu Petku iz Ograda, ker so mi prvi prišli na pomoč. Zahva. ljujem se nadalje vsem sosedom, prijateljem in znancom za izrečeno sočutje, za poklonjene vence in cvetje, za spremstvo na zadnji poti ter zdravnikom iz Ribnice, gosposdu župniku iz Kočevja za pogrebni obred, gosposdu župniku iz Stare cerkve in tovarškim za poslovitne besede ob odprtem gorbu.

Zaluzje: žena Pepi, brata Polde, Stanko z družinami, sestra Stefka z družino, brat Martin in druge sorodstvo

Namesto vences na grob pokopnega Franjoja Malacka in Novega mesta, poklanja Društvo upokojen. cov Novo mesto zvani slepih 100 dinarjev. Za projekt znesek iskrena hvala.

Zveza slepih Novo mesto

Smrtna nesreča kolesarja

V ponedeljek, 7. marca zvečer, je vojašič tovornjak v Kanjižarici povozil 55-letnega kolesarja Jurija Mravna iz Ornomlja. Kolesar je umrl v novomeški bolnišnici.

Ribnica: 44.000 din škode, potniki v bolnišnici

4. aprila dopoldne se je peljal Vlado Indojtje iz Ljubljane proti Zagrebu z osebnim avtomobilom nosiške registracije. Pri Ribnici je na njivi opazil avtobus, nato je smanjal hitrost. Branko Malešević se je pripeljal za njim z osebnim avtomobilom in zavrl. Takoj nato je z avtomobilom švicarske registracije pridrvel Dušan Zajkovič. Truščil je v Maleševićovo vozilo in ga potisnil v ledjočelov avtomobil. Potniki v Zajkovičevem vozilu so bili ranjeni in so jih odpeljali v bolnišnico. Škodo so ocenili na 44.000 din.

Vahta: nesreča na snegu

Valter Pisec iz Münchana se je 4. aprila peljal z osebnim avtomobilom iz Novega mesta proti Metliki. Od Vahte navzdol ga je začelo na zasneženi cesti zanašati. Zadel je v stak in obstal, obrnjen čez cesto. Z metliške strani se je s fičkom pripeljal Ljubljancin Luka Kudra, ustavil vozilo ob desni strani in hotel pomagal. Pomešan v Novega mesta se je na Vahto pripeljal z osebnim avtomobilom Avgust Blatnik. Ko je zaviral, ga je zasnelo v Kudrov avtomobil. Škodo so ocenili na 8.500 din.

Gorjanci: večkrat se je prevrnil

4. aprila jutraj se je na Gorjancih večkrat prevrnil z osebnim

avtomobilom Peter Skoče. Nameren je bil v Metliko. Na zasneženosti je zavrl, pa ga je zasnelo Skoče je bilo za 4.000 din.

Gradac: z avtom v ograjo

Dragan Kosović iz Loke pri Ornomlju se je peljal 6. aprila jutraj z osebnim avtomobilom v Gradac. Pri hiši št. 59 je zapeljal na neustrežno bankino, nato je zavrl na levo stran, kjer je zadel odbojno ograjo. Lado se je poklonoval Kosovičev sopotnik Anton Prime. Škodo so ocenili na 5.000 din.

Žužemberk: motorist padel

4. aprila zvečer se je Ladislav Lavrič iz Stavbe vpadel z motorjem v Dvora pred Žužemberkom. Pred žužemberkom je padel in se poklonoval po obratu. Odpeljali so ga v novomeško bolnišnico.

Jurka vas: mopedist podrl dva pešca

1. aprila zvečer je mopedist Avgust Klobočar iz Rezerče vpadel pri Jurki vasi podrl 81-letnega Martina Zorana in 33-letnega Franca Zorana iz Prapret pri Straži. Padel je tudi mopedist. Zoran in Klobočar sta bila ranjena in so ju odpeljali v novomeško bolnišnico. Mopedistu so vzeli tudi kri, ker so sumili, da je pil.

Cenik malih oglasov

CENIK: vsak oglas do deset besed — 10 Ndin, vsaka nadaljnja beseda 1 Ndin. Za naslov v upravi lista: pribitek 1 Ndin. Za oglase s ponudbo na upravo lista pod geslom: pribitek 9 Ndin.

Redni zasebni naročniki Dolenjskega lista imajo vsi vsob malih oglasih, desetih, petdeset, sto in podobnih objavah 20 odstotkov popusta, pri zahvalah in osmrtnicah 50 odstotkov popusta, vsi tisti ki s oglasom iščejo službo, pa 40 odstotkov popusta!

ČESTITKE

Dragemu sinu Stanku Levjčarju, ki si služil vojaški rok v Titogradu, želijo za 19. rojstni dan vse najboljše ter srečno vratenje nazaj, stara mama in drugi domači.

PREKLICI

Ivan Šobar, Podmilščakova 30 a. Ljubljana, prepovedujem delanje škode po mojem vrtu pred vikendom v Dol. Toplicah, posebno stanovalcom — uslužbencom Gosposkega gospodarstva Novo mesto, ki skanujejo v bližini ob moji parceli. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Tončka Zupančič, Gradac 47, prepovedujem pašo kokoši in rae, last. Rose Stampohar, po mojem vrtu in njivah. Če prepovedi ne bo upoštevala, jo bom sodno preganjal.

Jože Globevnik, Skočjan 5, in Janca Krač, Dobruška vas, prepovedujeta pašo kokoši in živine na travniku pri studencu v Dobruški vasi. Kdor tega ne bo upošteval, ga bomo sodno preganjala.

Mariča Zajo, Lase 16, Uršna vas, prepovedujem vrtno, hujjo in pašo živine ter kokoši po mojih parcelah. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

maliglas

SLUŽBO DOBI

SPREJMEM KV mizarstvena po močnika za pohištvena dela Samako stanovanje in hrana pre. skrbljena. Mizarstvo Dermastija, Ljubljana, Kamnogiška 8.

MIZARSKI POMOČNIK dobi stalno dooro službo, stanovanje in hrano pri Pohištvu Kurjak, Sov. nica.

V SLUŽBO SPREJMEM mlado kmetično dekle. Ogrevana sobica preskrbljena. Tone Sebenik, Čarogova 2, Ljubljana.

ISCENJ posloje samostojno gospos. dinjako pomočnico k dneva od. zaslišna osebnina. Plača dobra, po dogovoru. Šeodobi gospodinj. pri pomočnici. Naslov: Gregorčič, Ljubljana, Jamova cesta 10 — Mirje.

SPREJMEM takoj gospodinj. pomočnico. Lahko je začetnica. Dr. Branko Kralofil, Ljubljana, Barškova 30.

ISCENJ gospodinj. pomočnico k L. članski družini v Nemčiji. Plača po dogovoru. Franc Hočevar, Stadi 3572, Allendorf, Dresdenerstr. 49, Deutschland.

OBRTNIK išče dva kvalificirana zidarja in delavca. Naslov v upravi lista (610/60).

MIZARSKA POMOČNIKA, samostojnega za pohištvena dela ali delo na strojih, sprejemna. Samsko stanovanje bremplačno. Dolj vesitni možnost zasliška z nekaj nadarimi do 100.000 Sdin mesečno. Delavnica je v Ljubljani. Ponudbe pod »Novejša stroja« in opremas.

ISCENJ dekle z dokončano osmiletko, ki ima veselje do gostilne vseh priredajocih del. Gosposlina Lovise, Smartno 5, Ljubljana.

4. ČLANSKA DRUŽINA v Novem mestu sprejme gospodinj. pomočnico za pomoč pri gospodinjstvu in čuvanje pečelnega otroka za ves dan ali polidnevno. Lastna soba. Naslov v upravi lista (605/60).

GOSPODINJSKO pomočnico sprejme 3. članska ocrnala družina. Inš. Pauliša, Bled, Ribniška 9.

STANOVANJA

UPOKOJENCA iščeta stanovanje v bližini Novega mesta ali na do. št. Naslov v upravi lista — (615/60).

KOMFORTNO trosobno stanovanje (110 m²) zamenjam v Ornomlju za eno in v Novem mestu. Primerno tudi za poslovne prostore. Ponudbe pod »Maže«.

ISCENJ sobo in kuhinjo v Novem mestu ali okolici. Naslov v upravi lista (604/60).

OSEBNA UPOKOJENKA, sama, mlada, poštena, iščem stanovanje. Pohišje imam, Dobro plačam in bi se pomagala kuhati ali pa na vrtu. Pisemce posadite na upravo lista pod »Razumeli se bomo«.

MOTORNÁ VOZILA

FORD TAUNUS 12 M, letnik 1966, v odličnem stanju, ugodno prodam zaradi nakupa stanovanja. Informacije v upravi Dolenjskega lista ali v popoldanskem času na tel. št. 068.21517.

POCENI prodam dobro ohranjen moped T-12, Anton Ban, Ragovska 7, Novo mesto.

UGODNO prodam fiat 1300, dobro ohranjen. Inš. Menein, Mešinske njive 10, Novo mesto, tel. št. 21-606.

PRODAM motor DEW 350 ccm, 1. 1968, v odličnem stanju. Franc. Kar Jerman, Kot pri Senniči 3, Sennič.

PRODAM malo rabljen motor Max 175, Karol Vaupotič, Jerebova 20, Novo mesto.

PRODAM

PRODAM seno in nemško deteljo. Franc Heider, Rajkovo 3 a, Struga na Dolenjskem.

PO UGODNI CENI

prodam električni štedilnik in hladilnik. Vzemem tudi ček. Naslov v u. pravi lista.

PRODAM ali zamenjam za Pergl. sonov skorač nov plug zator, Jože Barborič, Gorenja vas 13, Smar. ječa.

PRODAM ženski šivalni stroj oik. oak Veritas, Informacije pri St. naku Govencu, Prešernov trg 4, Novo mesto.

PRODAM dva stroja nemške izde. lave za izdelovanje stresne cementne opeke, z železnoklešmi. nu model 23/30. Nahtigal, Mo. kronog.

UGODNO prodam ženski šivalni stroj Singer z okroglim čolnic. kom — pogrešljiv, Pungartnik, Zagrebška 14, I. nadstropje, de. sro.

PRODAM težjo železno blagajno. Naslov v upravi lista (636/60).

PRODAM enosono traktorsko prikolico (nosilnost do 2 toni), prikolico za moped, dva teška komata 20 in 21 col z vso opremo, dva kšira in trebilco (stara dve leti) Jože Rupar, Goriška vas 7, Skočjan.

KOSILNICO, vprežno, plug št. 8 (sack) in dva navadna voza prodam. Franc Ovelbar, Gorenja vas, Smarječa.

UGODNO prodam dvojne klavirske harmonike Hohner 120-basne. Franc Surla, Rezerča vas 17, No. vo mesto.

PRODAM malo rabljeno moško kolo Rog z dinamo, ogrodje kostelje, pralni stroj Hiber z centri. fugo (vodovod ni potreben). Naslov v upravi lista (632/60).

PRODAM HISO z gospodarskim poslojcem ter 10 hektarov zemlje in goveda. Vseljivo takoj, 7 km od Ljubljane. Lampret Ja. kob, Lukovica 20, p. Breznovica pri Ljubljani.

KUPIM

KUPIM originalne traktorske tro. delne brane. Jože Rupar, Goriška vas 7, Skočjan.

POSEST

TAKOJ prodam hišo s vrtom v Rezerči vasi. Naslov v upravi lista (647/60).

PRODAM polovico enonadstropne hiše na lepem kraju v Zgornji Šiški — Ljubljana. Ponudbe pod »Vseljivo majas«.

PRODAM manjše posestvo (4 ha) z gospodarskim poslojcem v Podborštu pri Sentjanu, Cena 9.000 dinarjev. Naslov v upravi lista (631/60).

KUPIM zadidljivo parcelo ali ne. dograjeno hišo v Novem mestu. Naslov v upravi lista (629/60).

PRODAM HISO z nekaj zemlje, 20 minut od železniške postaje Krško. Ovelbar, Vrbinca 5, Krško.

PRODAM gradbeno parcelo v Brtili. nu. Ostalo po dogovoru. Naslov v upravi lista (625/60).

PRODAM gospodarsko posestvo, hišo, poslojce in 23 ha zemlje, skupaj ali po parcelah, ter nekaj premoženja, stakalnico za sadje, silosovnico, štedilnik in ostalo drobnarilo — licitacija na kraju ssem 20. aprila 1969 ob 12. uri. Franc Rus, Rapljevo 23, Struga na Dolenjskem.

PRODAM PARCELO na Vidnu — Polšča, 825 m². Naslov v uredništvu lista (632/60).

RAZNO

ZAPRIJE je zelo sojna nadlega, ki vam povzroča bolečine, hkrati pa tudi čelo vrtoglavice, bo. lezni. Najubinkovitejša naravno sredstvo je voda DONAT vzelen. Zahitajte jo v svoji trgovini, ta pa jo dobe v Novem mestu pri IMELJNIKU — telefon 21-129, STANDARDU (MEHCATORJU) — tel. 21-159 in DOLENJSKI — tel. 21-440.

POROČNI PRSTAN, ki vam ga bo izdelal zlatar v Gosposki 5 v Ljubljani, bo vas in vašo družico vse življenje spominjal na hkrati zakonite sveto in iskri. Lepo kresiti vašo roko.

2. aprila je kolektiv tovarne pletenin RAŠICA iz Gammelja povabil naše skakalce, ki so sodelovali na polletih v Planici, na ogled tovarne in kratak razgovor. Ob tej priložnosti je kolektiv vse skakalce obdaril s svojimi izdelki. RAŠICA že dlje časa nudi skakalcem in drugim športnikom svoje izdelke za nastope. Na sliki: na sprejemu so športnikom pripeli nageljne (Foto: M. Vesel)

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konferen. ce SZDL Brežice, Ornomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR. Tone Gošnjak (glavni in odgovorni urednik), Rja Bačar, Slavko Dokl, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Marija Padovan, Jože Prime, Jožica Teppy in Ivan Zoran Tehnični urednik: Marjan Moškon

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Letna naročnina: 32 Ndin (3200 Sdin); polletna naročnina 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za tuzenstvo 82.50 novih dinarjev (6.250 Sdin) oz. 5 ameriških dolarjev ali ustrezna druga valuta v vrednosti 5 ameriških dolarjev — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 33 — Telefon: (068) 21-227 — Nenaroden rokopiesov in fotografij ne vračamo — Tiska ČP »Delos« v Ljubljani